ŞEBNEM İŞİGÜZEL

Öyküm Kim Anlatacak

iletişim

ŞEBNEM İŞİGÜZEL

Öyküm Kim Anlatacak

iletişim

İletişim Yayınları 1531 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 214

Dijital Kitap
ISBN: 978-975-05-1500-2
Sürüm V01.01.01.01

Dijital Kitap Yapım Sistematik Dijital Kitap Atölyesi

Kaynak Basılı Kitap
ISBN: 978-975-05-0278-1
1. Basım, 1. Baskı, 2010, İstanbul
İletişim Yayıncılık A.Ş.

Editör Belce Öztuna
Kapak Suat Aysu
Uygulama Hüsnü Abbas
Düzelti Özgür Yıldız

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr
twitter: @iletisimyayin • facebook: facebook.com/iletisimyayin

ŞEBNEM İŞİGÜZEL 1973 yılında doğdu. İstanbul Üniversitesi'nde antropoloji okudu. İlk kitabı *Hanene Ay Doğacak* 1993 yılında yayımlandı. Aynı yıl Yunus Nadi Öykü Ödülü'ne değer bulundu. Sonra sırasıyla *Öykümü Kim Anlatacak* (öykü, 1994), *Eski Dostum Kertenkele* (roman, 1996), ağırlıklı olarak *Radikal İki*'de yayımlanan yazılarını topladığı *Neşeli Kadınlar Arasında* (deneme, 2000), *Kaderimin Efendisi* (öykü, 2001), *Sarmaşık* (roman, 2002), *Çöplük* (roman, 2004), *Resmi Geçit* (roman, 2008) ve *Kirpiklerimin Gölgesi* (2010) adlı kitapları yayımlandı. Hayatını yazarak sürdüren Şebnem İşigüzel bir kız çocuğu annesidir.

ŞEBNEM İŞİGÜZEL

Öykümü Kim Anlatacak

Anne ve babama...

Devinimler

“... Sanki bütün bulutlar yeryüzüne inmiş. Çocuklarımın yüzlerini bile güçlükle görebiliyorum. Meydan kalabalık. İnsanlara çarpmadan yürümek zor. Yüzüme minik su damlacıkları vuruyor. Hava soğuk. Gösterişli iki zafer takıyla dar sokaklara açılan bu meydanı geçersek kalabalıktan kurtulmuş olacağız. Limana vardığımızda bizi götürecek gemiyi belki bulamam. Şehre yeni köle getiren öyle çok gemi var ki... Limana çıkmadan önce kiliseye uğramak istiyorum. Tanrı’ya yalvarmalıyım ki bu güzel şehir Müslümanların eline geçmesin. Müslümanlar daha önce de şehri kuşatmışlar ama alamamışlar. Bu seferki hükümdarları eskilerine kıyasla çok güçlüymüş. Zafer üstüne zafer kazanırmış; onu dize getiren olmamış. Bu hükümdarın bir hayali varmış, o da bu şehri almakmış. Dua etmeliyim; çocuklarımı doğurduğum bu güzel şehir düşmesin. Bu şehrin insanları Müslümanların kölesi olmasın. Ve dua etmeliyim ki, ben de memleketime dönebileyim. Bu şehir sadece düşlerime girsin. Ama kocam bulutların ardından birden beliriverdi. Çocuklarım ona sarılıyorlar. Gitmemizi engelleyecek. Geri dönüp kaçamıyorum. Çünkü o, çocuklarımın babası. Ben artık onun kadını olmak istemiyorum. Bana büyük bir aşkla bağlı. Gücü hiçbir şey söylemeden bizi yolumuzdan

döndürmeye yetiyor. Eve kadar konuşmuyoruz. Bu adamın insanı kahreden suskunluğuna lanet olsun. Lanet olsun...”

Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on...

“Günaydın, başarılı bir hipnozdu. Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?”

“Yorgun...”

Teypteki hışırtılı sesim gerçekten yorgun. Ses kaydedicinin üzerindeki parmağım sanki dondu. Dinlediklerim doğru muydu?

Biraz başa gidersek...

“... Bu güzel şehir sadece düşlerime girsin. Ama kocam bulutların ardından beliriverdi. Çocuklarım ona sarılıyorlar. Gitmemizi engelleyecek. Geri dönüp kaçamıyorum. Çünkü o çocuklarımın babası. Ama ben onun kadını olmak istemiyorum... Limana çıkmadan önce kiliseye uğramak istiyorum. Tanrı’ya yalvarmalıyım ki bu güzel şehir Müslümanların eline geçmesin. Müslümanlar daha önce de şehri kuşatmışlar ama alamamışlar...”

Doktoruma hipnoz sırasında anlattıklarım bugüne ait değil. Ben kimim?

Ben yirmi bir yaşında genç bir kadınım. On yedi yaşıma kadar küçük bir kasabada yaşadım. Bu şehre üniversitede okumak ve çalışmak için geldim. Bir adama âşık oldum, bütün hayatım altüst oldu. Fazla konuşmayan bu adama ben “Suskun Adam” adını takmıştım. İlk kez yemek yediğimiz ve ilk kez onun o kadar çok konuştuğu o basık Rus lokantasında bana elli yaşında kitap yazan ünlü felsefeciden, soyadını ne kadar aptal

bulduğundan, bir konuda çok şey bilebilmek için otuz yılın gerekli olduğundan, kimseyle kavga etmediğinden, burçlara inanmadığından, inanacak olsa yeryüzünde sadece on iki çeşit karakterin olacağından, babasıyla pek konuşmadığından, kalabalıktan sıkılıp mektup yazmayı ne kadar önemli bulduğundan, doğduğu şehir olmasa bile babasının köklerinin bulunduğu şehre ve o şehre özgü insanlara olan sempatisinden, benim de tanıdığım sinirli, kızıl kıvırcık saçlı kadının bu şehirde doğduğu halde kendisini oraya ait bulmaktan nasıl utandığından söz etti. Benim kısa yanıtlar verdiğim, onun, "Ne kadar çok konuştum?" dediği gece boyunca ince dudaklarını izledim:

Dudakları ne güzel kıpırdıyordu. Konuşurken ya da gülümserken geometrik bir hesaplamayla on beş derece sola kayıyordu. Bir dişi kırılmıştı ve büyük bir olasılıkla bu, şiddetli bir yumruk sonucu olmuştu. Çizgili gömleği son düğmesine kadar ilikliydi. Sıcak yaz günlerinde buna anlam veremeyenler, "Boğazında bir yara izi filan mı var?" diye soracaklardı. "Suskun Adam"ın boğazında yara izi yoktu. Onda hiçbir şeyin; acıların, kırık aşkların, mutlulukların, çılgın sevişmelerin, hiçbir şeyin izi yoktu. Evet, onun da sizin ya da benim gibi bir yaşamı olmuştu. Sevişmiş, âşık olmuş, terk edilmiş, terk etmiş, beklemiş de gelmemiş, ağlamış ve gülmüştü. Bütün bu yaşadıklarını, kat kat parşömen kâğıdına sarılıp da çekmece diplerine yerleştirilen, yırtıp atılmaya bir türlü kıyılamayan, ara sıra bakılıp parmak ucuyla okşanan fotoğraflar gibi bir köşeye kaldırmıştı. "Suskun Adam"ın boğazında yara izi yoktu. Ben boğazında yara izi olmayan "Suskun Adam"a âşık

olmuştum. Ne zaman mı? Sinemada, on dakika arada, ağrıyan dişi yüzünden suratını buruşturduğunda ya da ayın gökyüzündeki görünümünün kendisini nasıl heyecanlandırdığını, hatta bazen bu yüzden uyuyamadığını anlattığında değil de, ben hızlı hızlı konuşurken, gölgeli yüzünde beni dinleyen ifadeyi gördüğümde. Düşünmüştüm ki bu adam beni her şeyden koruyabilir. Bana mutluluk vaat eder. Ama öyle olmadı. Boğazında yara izi olmayan "Suskun Adam" beni çemberinin dışına atıverdi. Telefonlarda hep sustu. Gel demedi. Sessizce kaçmaya başladı. Sonra ben öyle çok ağlayıp geceler boyunca telefon bekledim ki...

Kimse bana bu kötü büyüyü bozacak sihirli sözcüğü fısıldayamadı. Ben boğazında yara izi olmayan "Suskun Adam"la mutlu olacağımı biliyordum. Onun eşi olabilirdim, çocuklarını doğurabilirdim, birbirimize, hiç bağırmadan, sonsuz güven ve mutluluk sunarak yaşayabilirdik. Ama o benim gibi düşünmedi. Benden kaçtı. Kaçtıkça daha da büyüdü, bir tutku oldu. Bu tutku zamanla bana acı vermeye başladı. Okulu ve işi bıraktım. Ağırlaşan ve giderek ölüme yaklaşan bir hastadan farksızdım. Çevremdekiler bana yardım edemiyorlardı. Bir gece uyandım. Giyinip dışarı çıktım. Hava soğuktu. Yürümeye başladım. Bu hoşuma gitti. Ben yürüdükçe gökyüzünün rengi değişiyordu. Önce koyu bir griydi, martıların kirli tüylerine benzer bir renk almaya başlamıştı ki, boğazında yara izi olmayan "Suskun Adam"ın benim için neden bir tutkuya dönüştüğünü düşünmeye başladım. Yoksa her şey gibi onu da ben mi yaratmıştım? Bildiğim tek şey vardı: Ben ona yakındım. Sanki çok uzun yıllar onunla birlikte yaşamış,

birlikte düşler görmüştüm. Psikologa bu yüzden gittim. Terapiler sonuç vermeyince iş hipnozla, geçmişte, çocukluğumda ya da onunla birlikteyken takıldığım noktayı bulmaya, belleğimden kazımaya kaldı. Ama doktorum bilinç bandımı geriye çok hızlı sardı ve ben bir önceki yaşamıma gittim.

Bir liman kentinde çocuklarıyla kaçmaya çalışan bir kadın. Kentin Müslümanların eline geçme olasılığı var. Muhteşem bir kent. Hangi yüzyılda, nerede ve kim olarak yaşadım?

Daha önce yaşamış olduğumu öğrenmek, bana, rengi beğenilmediği ya da solduğu için boyanan bir kumaş parçasıymışım duygusu veriyor.

Kendime çiçek, taze meyve ve bir sürü renkli dergi alıyorum. Yolumun üzerindeki dev alışveriş merkezine girip vitrinlere bakıyorum. Rahatlıyorum. Çalışmamak güzel bir duygu. Bütün gün gezip dolaşıyorum. Bol bol uyuyup okuyorum. Salı ve cuma günleri kütüphane günüm. Perşembeleri uzun yürüyüşler ve ziyaretler yapıyorum. Çarşamba, cumartesi, pazartesi psikoloğa gidiyorum. Bugün pazar, ama ben psikoloğa gitmek istiyorum. Randevu almaya bile gerek duymuyorum. Doktoruma sadece derin uykuların bana iyi geldiğini söylüyorum. Küçük ses kaydedicim yine yanımda.

Ona, geldiğim topraklara dönmek istediğimi söylüyorum. Olmaz demiyor, sadece susuyor. Sonra sarnıca inip kovalarca suyu yukarı taşıyor. Benden, “Ah ne güzel, artık bir sarnıcımız var,” dememi bekliyor. Ben de onun ardından aşağıya iniyorum. Merdivenin alt basamağına oturuyorum. Kovalara su dolduruyor. Gözlerimiz, kıpırtısız dudaklarımız suyun karanlık

yüzünde. Biliyorum, beni çok seviyor. “Gideyim,” diyorum. Fısıltı gibi çıkıyor sesim. “Eskiden bana şarkılar söylerdin,” diyor. Gitmemi istemiyor. Şehrin dışına doğru tünellerin kazıldığını anlatıyor. Müslüman ordularının kazdığı tünellerle çakışacak doğrultuda kazılıyormuş her biri. Müslüman askerler tüneli doldurduğunda, tünelleri geçip şehrin içine girme umuduna kapıldıklarında tünelin başından ateş topları bırakılacakmış. Bazı tünellerin ucuna da kireç kuyuları kazılıyormuş. Kireçte yanmak çok acı verirmiş. İmparator bu kez çok korkuyormuş. Korkuyormuş, çünkü Müslüman ordularının başındaki komutan kimsenin aşamadığı surları aşamadığında vazgeçmiyor, hep yeniden yeniden surları aşma isteği duyuyormuş. Ve inanıyormuş ki bir gün bu surlar aşılacak ve o, bu kentin hükümdarı olacak. İnanmak, gerçektir. Hayatta inanılan her şey gerçek olur. Yüzüme baktığında gözlerinin bana ne kadar benzediğini bir kez daha fark ediyorum. “Sen benim inancımsın,” diyor. “Ruhunla konuşma,” diyorum ona. “Ruhunla konuşunca seni anlayamıyorum. Sadece, sadece bir av sahnesini, imparatorumuzun gücünü, imparatoriçemizin güzelliğini, Meryem’i ve İsa’yı, yüzlerdeki korkuyu, aşkı, gururu ve şaşkınlığı anlatmak için renkleri, o güzelim renklere büründüğün taş parçalarını yan yana getirirken ruhunla konuş. “Benim ruhum sensin,” diyor. “İnsan neyi düşünür ve bir parçası olsun isterse, onun sesini hep duyar, ruhu onun olmuştur. Benim ruhum sensin. Tanrı’nın evlerini, İmparatorumuzun ayak bastığı yolları mozaiklerle donatırken, küçük renkli taş parçalarıyla bir dünya, yeryüzü yaratırken seni düşünürüm. Senin görmek isteyeceğini

yaratmak isterim.” Ben ona hiçbir şey söylemiyorum. Aslında demek istiyorum ki: Müslümanlar kenti ele geçirecekler, hepimiz köle olacağız. Belki burası senin toprakların; kaçmak, ayrılmak istemezsin, ama ben kendi topraklarıma dönmek istiyorum. Beni bırakır mısın? Beni ruhundan ayırır mısın?

Yanıtını bildiğim soruları sormam... Sabah beni gökyüzünde mi, yeryüzünde mi olduğu bilinmeyen o büyük tapınağa götürmesini istiyorum. Meydanı geçmek istemediğini söylüyor. Çünkü yıllar önce ataları o meydanda imparator tarafından öldürülmüşler. Binlerce insan o gün o meydanda kılıçtan geçirilmiş. Sonra alevler göğe yükselmiş. Göğe yükselen alevlerle birlikte kan ve irin kokusu sinmiş şehrin üstüne. Yağmurlar başlamış şehirde. Uzun sürmüş yağmurlar. İnsanların et ve irin kokuları, yağmurla toprağa karışmış. Güneşin döndüğü mevsimlerde bu şehirde bu yüzden hiç çiçek ve yaprak kokusu duyulmazmış. Toprak hâlâ irin ve et kokarmış. Evden çıkıp dar yollardan yürüyoruz. Küçük meydandaki sütunun üzerindeki aslanın onarıldığını görüyoruz. Bu aslan başını sütunun üzerine yerleştiren arkadaşını geçen yıl kaybettiğini üzülerek hatırlıyor. Evlendiğimiz, Tanrı ve İsa’nın önünde yemin ettiğimiz tapınağa gidiyoruz. Tapınağın duvarları imparatorun emriyle mozaiklerle donatılıyor. Mozaik ustası o. Uzun bir hikâyeyi anlatacağını, imparatorun halkının da olmasını emrettiğini söylüyor. Kubbelerde ise İsa, önünde asaletle eğilen imparator ve imparatoriçe olacak. Çevrelerindeki melekler onlara ve halklarına koruyuculuk yapacaklar. Renkli küçük taşları hazırlıyor ve duvarlara resimler çiziyor. Henüz bir şey belirmiş

değil... Dua ederken ağlıyorum. Meryem de bir zamanlar kaderine ağlamıştır diye düşünüyorum. Oysa şimdi yüzünde sonsuz bir huzur var. Ülkeme döndüğümde ben de huzura kavuşacağım. Hatta bana olan aşkı bittiğinde. Beni ruhundan ayırdığında... Bana neden ağladığımı sormasın istiyorum. Bana neden ağladığımı sormasın. Yağmur yağıyor. Her yer irin ve kan kokmaya başladı."

"Yavaş yavaş saymaya başladığımda uyanacaksınız..."

Her derin uykudan uyanışımda bir sonraki uykuyu merak ediyorum. Bir sonraki uykuyu ve o uykuda anlatacaklarımı. Bir an geçmiş hayatımdaki yüzümü hayal etmeye çalışıyorum. Ama gözümün önüne beni seven adamın görüntüsü geliyor. Onun da yüzünü değil, sadece hafif kambur ama dik omuzlu sırtını görüyorum. Başını bana doğru döndürdüğünde yüzünü görebileceğimi düşünüp heyecanlanıyorum. Gördüğüm sadece ışığın ele geçirdiği bir yüz oluyor.

Yüzlerce insanın kılıçtan geçirildiği meydan.

Müslüman ordularının kuşattığı şehir.

Ucunda kireç kuyuları bulunan tüneller.

Ateş toplarının yuttuğu askerler.

Aşılması zor surlar, kaleler.

Ne yeryüzünde ne gökyüzünde; o muhteşem tapınak.

Dar yollar.

Üzerinde aslan heykeli bulunan sütun.

Sekiz bilinenimiz var. Bilinmeyenlerimiz tarih ya da dönem, şehir ya da ülke...

Tarih 1453, yer yaşadığım bu şehir...

Bir sihirli küreye bakıp söylemedim bunları.

Kocaman pencereleriyle bir fanusu andıran kütüphanede nem kokan sayfalar arasında buldum her şeyi. Yüzyıllar öncesine gittim. Ülke ülke gezdim. Elimdeki kartları birer birer açtım. Denklemi çözdüğümde dudaklarımı ısırdım. Günlerdir anlattığım her şeyin tarihteki yerini arıyordum. Bir an bir düşü anlattığımı düşünmüştüm. Elimdeki bilinenleri bir tarihçiye verip şapkadan tavşan çıkarır gibi gerçekleri buluvermektense, labirentten kimsenin yardımını almadan çıkmak istedim. Labirentin küf kokan yollarında bazen elimdeki ip parçaları beni çıkışa götürmeye yetmedi. Geçtiğim yollara defalarca çıktım. Bu çabam bana yaşamın sırrını yeryüzünde yazılmış bütün kitaplarda aradığım günleri anımsattı. Her roman, her öykü, her şiir, her anlatı, benim için yaşamın sırrına erişebileceğim bir merdivendi. Kahramanın ağzından çıkan küçücük bir cümle, fırtınaların kopmasını engelleyen yağmurları yağdırmayı başardı, beni ölümün kıyısından döndürdü. Şimdi kendimi yaşamın içinde değil de bir kitabın sayfaları arasındaymış gibi hissediyorum. Bazen bu benim için bir kâbus oluyor:

Üzerine bir miktar kahve dökülmüş, bu yüzden sarı sayfaları şişmiş bir kitabın içinde yaşıyormuşum. Ben bir roman kahramanıymışım. Kendim aklıma gelince elim, yüzüm, saçlarım, tenim değil de baş harfi büyük, öbür harfleri küçük altı harfli adım aklıma geliyormuş. Ben hep gözlerimi, ellerimi, saçlarımı görmek istiyormuşum, ama düzgün kitap harflerinden meydana geldiğimi fark ediyormuşum. Eylemlerimi, duygularımı sadece küçük cümlecikler halinde

okuyormuşum. Cümlecikler ikinci hayatımı aramak üzere yola düştüğümü yazıyorlarmış. Beni terk edilmiş kötü yerlere götürüyorlarmış. Boğazında yara izi olmayan suskun adamın tutkusunun peşimi bırakmadığını anlatıyormuş bütün paragraflar. Ben baş harfi büyük, altı kitap harfinden oluşan bir şeymişim. Birden sayfalar ağırlaşıyormuş. Kendimi aramak istemiyormuşum, koşmak yürümek istemiyormuşum, gülmek ağlamak istemiyormuşum. Uykum varmış uyumak istiyormuşum ama kitapta, uyuyacağıma ya da uyuduğuma dair bir cümle geçmiyormuş. Sevdiğim insanları, daha doğrusu onların düzgün kitap harflerinden oluşan adlarını ararken sayfalar daha da ağırlaşıyormuş...

Ben kendimi iyi hissetmiyorum.

“Affedersiniz, başından beri size yalan söyledim.” (Doktoruma söylüyorum bunu.) “Her defasında cebimde küçük bir ses kaydediciyle hipnoza yatıyordum. Size bir önceki hayatımı anlattığımı biliyordum. Geçmişimi aramaya başladım. Meraktan diyebileceğimiz bir duyguyla yaptım bunu. Bu arayışlar sırasında beni size getiren, o derin uykulara yatmama neden olan tutkumu da neredeyse unutuyordum.”

Şimdi doktorum konuşuyor:

“Tutkunuz sizi hiçbir zaman terk etmeyecek. Terk etmeyecek, çünkü her kapıyı açacak olan anahtarı er geç elinize geçireceksiniz. Elbette bazen kapıların önünde beklediğiniz, kapıları yumrukladığınız anlar da olacak. Ama her defasında açılacak bu koca kapılar... Yaşadığınız dönemi, hatta mekânları bulacaksınız. Kendinizi bulacaksınız. Ama siz bugüne aitsiniz. Tutkunuz da bugüne ait. Yine aynı noktaya bakıyorsunuz.

Affedersiniz, ses kaydediciniz yanınızdaysa lütfen çalıştırın. Evet, şimdi aynı noktaya bakıyorsunuz...”

Sabah çok erken. Çocuklarımı uyandırıyorum. Onlara bunu yapmak öyle zor ki... Herkes tapınaklarda dua ediyor, güzel şehirleri Müslümanların eline geçmesin diye. Müslümanlar şehrin kuzey ucundaki surlarda büyük delikler açmayı başarmışlar. Gerçi kahraman askerler çabucak onarmışlar bu delikleri, ama bunları haber alan imparatorun yüzü alev rengi olmuş. Kocam her zamanki iyimserliğiyle küçük tapınağın mozaiklerini işliyor. Oysa öbür ustalar ya savaşıyor ya da Tanrı’ya yakarıyorlar. Oysa o, hiçbir şey yokmuş gibi çalışıyor. Hep der ki: “Tanrı bana yüzyıllık bir yaşam versin ve ben bütün yeryüzünü mozaiklerle süsleyeyim. Törenleri, aşkları, bayramları, zaferleri, melekleri, bereketli avları, balığı bol nehirleri, yaprağın dalda bittiği, sonra yere düştüğü, sonra savrulup gittiği mevsimleri, güçlü bir erkeğin güzel bir kadının rahmine canlıyı bıraktığı ânı anlatayım.”

İşte hep söylediği gibi, sanki insanoğlu değilmiş, su içmez, uyumazmış gibi renkli taş parçalarını yan yana getirerek yeni yaşamlar oluşturuyor; hep bir şeyleri kendince ölümsüzleştiriyor. Uzağında durup ona sesleniyorum. İlkinde duymuyor beni. Sonra irkiliyor.

“Beni koruduğun için,” diyorum ona, “bunca yıl beni koruduğun için sana minnettarım. Çocuklarımın babası olduğun, beni aç bırakmadığın için Tanrı kadar saygım var sana. Ama seni sevmiyorum. Ben senin gibi değilim. Bir tarafım karanlıkta, kör. Kendi topraklarım üzerinde yaşamak istiyorum.”

Arkamı dönüp koşarcasına uzaklaşıyorum yanından. Gökkubbeyi başımıza yıkarcasına bağırıyor:

“Bana bu büyük acıyı verme. Ruhum yeryüzünün hangi köşesine gidersen git bulur seni. Bana verdiğin aşkın ve acının bedelini, Tanrı tanığımdır, ödersin...”

Bedenim balmumundanmış gibi, gökyüzü, rüzgâr... ateşmiş gibi. Canım yanarak eriyorum. Canım yanarak eriyorum...

“Sakin olun... Yavaş yavaş saymaya başlıyorum. Beşe geldiğimde gözlerinizi açın ve huzurlu olun. Huzurlu olun...”

“Sizin yaptığınız gibi açık konuşacağım,” diyor doktorum. “Pencerenin kenarında güneşe gömülmüş sıska gövdesinden çıkıyor bu ses. İnsanın çocukluğunda, ergenliğinde takıldığı bir noktayı aramak, toprağın altında gizli, değerli bir heykelciği aramak gibidir. Bu küçük değerli heykelciği bulmak için bazen yanlış bir yeri kazmaya başlarsınız. Tekrar tekrar toprağı eşelemeniz gerekir. İşte, bilinçaltınızda takılı kaldığınız bir noktayı bulmak için de zavallı bilincinizi kazıp dururuz. Bu kez çok derin bir tünel kazmak bilincinizi darmadağın edebilir. Daha önce yaptığımız terapiler bir işe yaramamıştı. Size umut yok demiyorum ama sadece biraz daha çaba göstereceğiz. Bu son hipnoza sizi yatırmayabilirdim, ama geçmişteki hayatınızı arama çabanızdan söz ettiniz. İşte, size biraz daha bilinmeyen...”

Doktorum tüm bunları söylerken, geniş koltuğa oturup bedenini lastik parçası gibi uzatıyor. Gözlerini kısıp konuşmasını sürdürüyor: “Belki de tutkunuzun kaynağını benim yardımım olmaksızın siz bulacaksınız.”

Şimdi omuzlarımı düşürmüş, yürüyorum. Sokak lambalarının, neonların, vitrin ışıklarının oluşturduğu gölgemde fark ediyorum bunu. Bu labirentten nasıl çıkabilirim? Bu soruyu sormasını on yaşındayken öğrenmiştim. Elbette her defasında doğru yanıtları veremedim. Şimdi de aynı şey olabilir.

Eve gider gitmez bedenimi suya teslim edip onunla bir güzel sevişiyorum. Banyomun açık penceresinden gökyüzünü ve benim uydurduğum isimle İntihar Oteli'ni görüyorum. İntihar Oteli'nin ışıklı pencerelerinin ardındaki insanlar da beni, tıpkı onların yüzlerini, hüzünlerini, hayatlarını, sevişmelerini seçemediğim ve onları birer ışıklı pencere olarak gördüğüm gibi görüyorlar. Evim, İntihar Oteli manzaralı. Ama şimdiye kadar hiç boşlukta uçan gövdeye rastlamadım. İntiharlardan, ya son sürat giden ambulanslardan, ya gazetede üç sütunluk haberlerden ya da otelin önündeki kaldırımda yıkandığı halde zamanla yok olacak kan lekesinden haberli olurum. Neredeyse yarım yüzyıl önce İntihar Oteli'nin yerinde başka bir otel varmış. Bu oteli işleten ailenin elinden bu yer alınmak istenmiş. Aile karşı koyunca hepsi kurşunlanarak öldürülmüş. Ardından otel bir gazino gibi işletilmiş, yıllar sonra da bu yirmi beş katlı İntihar Oteli dikilmiş. Bu otelde, öldürülen ailenin laneti varmış. Otelin şimdiki sahibi olan bu aile de bu lanetten kurtulamıyor, bir bedel ödüyormuş. Masallar, efsaneler bedel ödemekten söz ederler. Geçmişte kötülük yaptığınız bir insanın ruhu sizi yeryüzünde, bir sonraki hayatınızda bulur ve siz bunun bedelini ödersiniz. Musluğu iyice açıyorum. Su öylesine şiddetli çarpıyor ki yüzüme, sıska bedenim küvete

yığılıverecekmiş gibi sarsılıyor. Ağlıyorum. Ağladığımı da yüzüme şiddetle çarpan suyun parçaladığı gözyaşlarımdan anlamıyorum. Göğsümde saat başı vuran bir gong beliriyor. Ağladığımı ancak öyle fark edebiliyorum.

Ben bir bedel ödüyorum! Geçmiş hayatımda bana âşık bir eşim vardı. Ona acı verdim, terk edip gittim. Şimdi ruhu yeryüzünde beni buldu. Benim için bir tutku oldu. Ona yüzyıllar önce verdiğim acının bedelini ödüyorum.

Bu labirentten nasıl çıkabilirim? Tutkuyla bağlı olduğum adama tüm bunları anlatamam. Çünkü o bir simge. Belki de bu yüzyıl içinde geçmişi aramaya başlamalıyım. Ama her şeyin öncesinde uyumalıyım. Uyumak, aşklardan, sevinçlerden, kavuşmalardan çok daha güzel... Sabahın 6.30'undan bu yana sekiz fincan limonlu çay ve iki paket sigarayla hipnoz sırasında kaydettiğim sesimi tekrar tekrar dinliyorum. Sonra kütüphanenin yolunu tutuyorum. O yüzyıla ait bir harita buluyorum. Hipnoz sırasında anlattığım mekânları, yolları aramaya başlıyorum. Yanımda pusula niteliğinde bir sürü kitap var. Kütüphane görevlisi, yanıma yaklaşıp yıllar önce arkeoloji okuduğunu söylüyor. Otobüs yolculuklarında, "Yolculuk nereye?" sorusuyla başlayan sıkıcı bir sohbete koyulacağımızı düşünürken bana yüceltilmiş bir sesle, "Neyi arıyorsunuz?" dedi.

Başımı kaldırıp yüzüne baktığımda kütüphanedeki ışığın azalmaya başladığını fark ettim. Biliyorum, şimdi söyleyeceğimi, ışığın azalmaya başladığını fark ettim dediğim cümleden önce söylemeliydim; kütüphane görevlisinin bir melek olduğunu gördüm. Beyaz saçları bukle bukle omuzlarına

dökülmüştü. Yüzünde gümüşsü bir ışıltı vardı. Beyaz ipek giysisinin içinde bir beden değil de bir demet ışık varmış gibiydi. Kanatlarına dokunmak istedim.

“Bu harita değil,” deyip, ikinci kattaki raflara doğru uçtu. Biraz sağa gidip tozlu, kocaman bir rulo çıkardı. Tekrar yanıma gelip bir tomar haritanın içinden eliyle koymuş gibi aradığı haritayı buldu. Onun melek olduğuna inanmıştım, çünkü haritaların tozu ve kiri ne ipek giysisini ne de beyaz ellerini kirletmişti.

“Üzerinde aslan olan taş hâlâ eski yerinde duruyor, ama şimdi üzerinde o aslan yok. Bir fırtınada düşüp parçalandı. Bu taşı ayakta tutabilmek için çevresine demir çemberler geçirdiler. Bu taşın tam karşısında uzanan yolun sonunda küçük bir kilise vardır. Bu kilise tamamlanmamış ve yarım kalmıştır. Yarım kalmasının nedeni imparatorun mozaik ustasını idam ettirmesidir. İmparator bu genç mozaik ustasından eşinin ve kendisinin yanı sıra halkının da resmedilmesini ister. Oysa mozaik ustası kilisenin her tarafını âşık olduğu karısının mozaikleriyle donatır. İmparatorun elçileri tarafından defalarca uyarılır, ama genç mozaik ustası laf dinlemez. Kilisenin duvarlarında karısını gördüğü ânı, karısının saçlarını yıkayışını, şarkı söyleyişini, çocuklarını emzirişini, uyuyuşunu anlatır. Kilisenin gökkubbesi ise bir gökyüzü boşluğu gibidir. Bu, genç mozaik ustası için, gelecek hayatları, yeniden doğuşları temsil eder. Oysa orada olması gereken İsa’nın önünde asaletle eğilen imparator, imparatoriçe ve onları koruyan meleklerdir. Mozaik ustası, bu boşlukta kendisini bir başka bedende resmeder. Elinde siyah zehirli bir

çiçek vardır. Bu çiçek tutkuyu anlatır. Karısı yeniden doğuşta bu çiçeği almak için elini uzatıyor görünür. Ama bu çiçek onu acılar içinde kıvrandıracak kadar zehirlidir.”

Melek sözünü bitiriyor. Yüzüne bakıyorum. Dudaklarının kırmızı ve ıslak olduğunu fark ediyorum.

“Çok uzun zamandır burada çalışıyorsunuz, yorgun düştünüz,” diyor üzerine eğilmiş kafalardan birisi.

Haritaların, kitapların arasına öylecene uzatmışlar beni, kolum uyuşmuş. Ertesi gün meleğin anlattığı küçük kiliseyi aramaya koyuluyorum.

Söylenenlere göre, imparatorun kızgınlığından bu yana kimse onun yüzüne bakmamış. Evlerin, küçük dükkânların arasında sıkışmış, neredeyse yere gömülmüş. Yanındaki uzantılar yıkılmış. Şimdi küçük bir kubbe ve ortası hafifçe eğrilmiş mermer merdivenlerden ibaretmiş. Çok rutubetliymiş bu kilise, ayağınızı bastığınız yer vıcık vıcık çamurmuş. Bu yoğun rutubet altı ay önce başlamış. Çünkü mahalleye su veren boruları namussuzlar buradan geçirmişler. Ara sıra öğrenciler, arkeologlar, meraklıları buraya gelirmiş, ama ziyaretçileri daha çok gözü yaşlı kadınlardan, erkeklerden oluşurmuş. İmparatorun idam ettirdiği genç mozaik ustasının mezarı da kilisenin içindeymiş. Kocası çoluk çocuğuyla kendisini bırakıp giden kadınlar gelir, mezar başında dua ederlermiş. Dualarının kabul görmesi için de geceden siyah mürekkepli suya bıraktıkları beyaz bir çiçeği mozaik ustasının mezarına bırakırlarmış. Bu mezar başında dua edenlerin sevdikleri insanın kendilerine dönmesi gibi bir istekleri de yokmuş. Onlar sadece o çekip giden insanların da kendileri kadar çok acı

çekmelerini dilerlermiş. Mozaik ustasının mezarının başında edilen bu duaların hepsi kabul görürmüş.

Bu tılsım nasıl çözülebilir? Acılarımdan nasıl kurtulabilirim? Yüzyıllar önce büyük acı verdiğim mozaik ustasından, bütün kederimi bugün beni terk edip giden adama vermesini dileyebilirim... Belki de kimseye acı verme, insanlar istedikleri hayatlarda istedikleri insanlarla yaşasınlar, demeliyim.

Kilisenin kapısından giriyorum, kulaklarım uğulduyor. Burayı yüzyıllar önce görmüştüm. Her şeye buğulu bir camın ardından bakıyorum. Görüntüler yavaş yavaş netleşiyor.

“Tanrım, ben yüzyıllar boyunca hep aynı bedenle mi dünyaya geldim?”

Alnı perçemli, uzun kızıl saçlarım var. Gözlerim, tenim, bakışlarım bu benim... Bütün duvarlarda, kubbede...

Her şey gerçek olabilir mi?

Öykümü Kim Anlatacak?

> *“Bilmediğin bir yolda giderken kaybolduğunu düşünürsen, haritalar ve pusulalarla vakit kaybetmeden geldiğin yoldan geriye dön. Bildiğin bir yere, bildiğin yollardan gidiyor olmak seni huzurlu kılacaktır. Yaşamında yolunu kaybettiğinde de aynı şeyi yap ve olabildiğince geriye dön; sözgelimi çocukluğuna, aramıza...”*
>
> (Abidin İşigüzel)

Boynum, onun da söylediği gibi ne kadar güzelmiş. Uzun ve ince. Yuvarlak omuzlarımın üzerine dökülen saçlarımı onun hediye ettiği pembe orkideyle hafifçe toplamışım. Üzerimdeki giysi de o güzel orkidenin renginde. Tuzlu rüzgâr bir tutam saç telini yüzüme yapıştırıyor.

O sırada bana, “Sen üstündekiyle üşümeyecek misin?” ya da, “Akşam son vapurla döneriz,” gibi bir şeyler söylüyor. Sen üstündekiyle... bu akşam son... derken sözünün burasında yüzüme savrulan saç tutamlarını fark ediyor. Kemikleri uzun parmaklarıyla onları toplayıp kulağımın arkasına sıkıştırıyor. Evde olsaydık burnumun ucuna da dokunurdu. Ben ona karşılık verirken cama düşen görüntümüzde dudaklarımın hiç kıpırdamadığını fark ediyorum. Karnımdan konuştuğumu düşünüyorum. Evet, sonunda başardım, diyorum. Güzel karısı kendisini terk edip gidince amcam yıllarca bir ayna karşısına oturup karnından konuşmaya çalışmıştı. Muhteşem bir

vantrilok olup da aile yemeklerinde herkesi kahkahaya boğduğunda ben de onun gibi olmak istemiştim.

“Bana da karından konuşmayı öğret,” dediğimde, “İşin sırrını kendin bul küçüğüm,” demişti.

Saatlerce annemin porselen saplı aynasına bakarak dudaklarımı kıpırdatmadan konuşmaya, şarkılar söylemeye çalışırdım. Bunu başarırsam arkadaşlarımı ne çok şaşırtacağımı hayal ederdim. Hayallerim dudaklarımın kıpırtılarıyla yine bir hayal olarak kalırdı.

Şimdi daha uzun konuşup karnımdan konuştuğuma emin olmak istiyorum. Yüzüme baksa karnımdan konuştuğumu fark eder. Belki de yarım yüzyıllık bu vapurun, macunları döküldüğü için titreyip duran camına düşen görüntümüz büyülüdür. Bu büyülü görüntünün dışında hiçbir şey hareket etmiyordur.

Cama düşen görüntümüzde biz ne kadar güzeliz. Dudaklarımızda küçük bir gülümseme. Omuzlarımız hafifçe düşmüş, ama yorgunluktan değil, huzurdan ve rahatlıktan.

Dileğim kabul oldu. Ben yanımda oturan, şimdi küçükparmağımla başparmağına dokunduğum bu adamla sonsuza kadar birlikte olmak isterdim. İşte cama düşen bu görüntümüzde biz sonsuza kadar birlikteyiz. Cama düşen görüntümüzde birbirimize bakıyoruz. Bana gülümsüyor.

Bense katıla katıla gülmek istiyorum. Tıpkı mutsuz insanların yaptığı gibi. Çünkü biliyorum ki mutlu insanlar gülümser, mutsuz insanlar kahkahalar atar. Kahkaha anlamsızdır. Komik şeyler, bazen ağlanacak durumlar

karşısında kahkaha atılır. Oysa mutlu insanlar içlerindeki huzurla hep gülümserler.

Çocukken denize gittiğimiz büyük Amerikan arabasının dikiz aynasındaki gülümseyişler gibi...

Kısa bir yolculuk

Haftasonu deniz günü. Evimizin yanı başındaki plaj tıklım tıklım. Kasabanın önemli ailelerinden olduğumuzdan bu kalabalık plajda denize sadece çocuklar girebiliyor. Büyüklerin, daha doğrusu kadınların denize girebilmesi için bir buçuk saatlik karayoluyla ıssız bir koya gideriz. Annem, babam ve sarı saçlı kardeşim başka bir ülkenin deniz olmayan kentinde yaşıyorlar. Ben babaannemlerle doğduğum bu deniz kasabasında kalıyorum. Bahçe kapısından eve kadar tam altmış dört adımlık toprak yolu çınar ağaçlarının çevrelediği betonarme bir evde oturuyoruz. Evin bize yetmeyen bir sürü odası var. Babaannem, dedem, halam, küçük ve büyük amcam, yengem, büyük amcamın oğlu, ev işlerine yardım eden Amerikalı Zenci, bu evde yaşıyoruz. Mutfak kapısından on sekiz adım ileride ise babaannemin annesi, yani büyükanne, dul kızı ve üç yaramaz çocuğu oturuyor. Sabah kahvaltıları ve beş çayları dahil olmak üzere bütün yemekleri de onlarla birlikte yiyoruz. Evlerine sadece yatmak için gidiyorlar. Kısacası, benimle birlikte on dört kişi bir arada yaşıyoruz.

Dedemin kullandığı büyük Amerikan arabasıyla ıssız koya gitmek üzere yola çıktığımızda en az iki kez geri dönüp unuttuğumuz bir şeyi alırdık. Bazen de o unuttuk sanılan şeyi

aldığımızı fark eder, kavgaya başlardık. Biz çocuklar arabanın arkasında oturur, yolu izlerdik. Bazen Amerikalı Zenci, takma adıyla Black de biz çocukların arasında otururdu.

Black, bir süre önce kasabanın ilerisindeki askeri üste yaşayan Amerikalı bir ailenin yardımcısıymış. Daha sonra kasabanın en uyuşuk adamına âşık olup evlenmiş. Yanlarında çalıştığı Amerikalı aile dönerken, o burada beyaz kocasının yanında kalmış. Kocası kendisini dövdüğü için bizimle birlikte yaşıyor. Dilimizi konuşmuyor. Sadece gülüyor. Ama biz ne söylersek anlıyor. Dedem ona dilimizi konuşmaya çalışmasını, bu haliyle akıllı çoban köpeklerine benzediğini söylüyor. Dedemin söylediklerini ciddiye almıyor.

O da biliyor ki dedemin söylediklerini herkes kulak arkası ediyor.

Black'in elinden bir şey almaya iğreniyorum. Çünkü simsiyah ellerinin avuçları tıpkı benim tenim kadar beyaz. Bir insana değil de bir hayvana aitlermiş gibi...

Küçük amcam hiçbir zaman büyük Amerikan arabamıza binmiyor. O, sanki bedeninin bir parçası olan motorbisikleti kullanıyor. Motorbisikletle attığı o muhteşem taklalardan burnu bile kanamadan kurtuluyor.

Bir keresinde kuru otların bittiği boş arazinin ortasından geçen asfalt yolda babaannem ve büyükannenin gizli, ya da dedikodu olduğu için fısıltıyla konuştuklarını duymak üzere kulak kesilmişken, amcam hızla yanımızdan geçti ve tam gaz önümüz sıra giderken o muhteşem taklalarından birisini attı. Kuru otların ortasına savrulan amcama arabadaki herkes tepkisizce baktı.

Dedem mırıldanır gibi, “Yine uçtu,” dedi ve başını dikkatle izlediği gri asfalt yola çevirdi.

Yarım saat sonra dikiz aynasından, omuzlarını motorbisikletin bidonuna dayamış, hızla yol alan amcamı gördük ve gülümsedik.

Kısa bir yolculuk arası

Cama düşen görüntümde olduğu gibi çocukluğumda da gülünce kendimi çirkin bulurdum. Tıpkı şimdi olduğu gibi bembeyaz dişlerimle birlikte kırmızı dişetlerim görünüverirdi. Oysa o gülünce ne güzel görünüyor. Dudak çizgisi hafifçe yayılıyor, ama dişleri ve dişetleri gözükmüyor. Şimdi son düğmesine kadar ilikli gömleğinin yakasını düzeltiyor. Yüzünde rahatsız olduğunu belirtir bir ifade oluşuyor. Başını ellerinin arasına alıp, boğuluyor gibi olduğunu söylemesinden, terlemesinden, derin ve sık nefesler almaya başlamasından korkuyorum. Ama o, baş ağrısından söz ediyor. Her zaman sol cebinde taşıdığı küçük aspirin kutusunu çıkarıyor. Su almak üzere yanımdan kalkıyor, cama düşen görüntümüzde yalnızca ben varım. Sağ tarafımda, olduğundan daha büyük bir boşluk... Bu boşluk gittikçe büyüyor. Kendimi böyle tek başıma görmek çok kötü. Boşlukla bedenim arasında sınır çizen sağ omzum bu derin boşluğa değdikçe yanıyor. Acıyla kasılıyorum. Bir ateşin güçlü ısısıyla yamulan plastik şişe gibi bedenim biçim değiştiriyor. Organlarım boğazıma yakın bir yerde sıkışıyor ve ateşe atılan böcekler gibi ses çıkarıyorlar. Bütün gücümle ağzımı açmamaya çalışıyorum. Biliyorum ki ağzımı açtığım an iç organlarım

dışarı dökülecek. Ama şu köşede oturan adam şaşkınlıkla bana bakarken sol kolu bir bağırsak gibi uzuyor. Ucu çengelli güçlü parmaklarıyla çenemi yakalayıp sıkıyor. Ağzımın açılmasıyla önce yeşil pis kokulu bir sıvıyı kusuyorum. Burnumdan da aynı renkte bir sıvı akıyor. Ve bu sıvı gittikçe koyulaşıp pelte gibi oluyor. Çevresi yağ bezeleriyle dolu küçük mideciğim ağzımdan fırlıyor. İnsanlar yüzlerini buruşturarak bakıyorlar. Cama düşen çirkin görüntümü görmemek için gözlerimi kapıyorum. Yine utanıyorum. Sakın bana kızma, ağlayacağım. Tırnakların avucuma batıyor, demek geldin, hadi kurtar beni! Şimdi yeniden cama düşen görüntümüze bakabiliyorum. Beni krizden çıkarmak için lavaboda yüzüme su çarparken elbisemin önünü ıslatmışsın. Üstelik özenle taradığım kâküllerim dağılmış. Küpemin teki de kulağımda değil. Kriz sırasında düşmüş olmalı. Eşyalarımı kaybetmeyi sevmem.

Affedersin, bu krize tanık olmayan insanların arasında, yani vapurun öbür kısmında oturmak istemedim. Çünkü burada cama düşen görüntümüz var. Ve biz bu görüntüde öyle güzeliz ki... Güzel adam, senden bir çocuğum olsun isterdim. Sen de ister miydin? O küçük güzel bebeğin genç bir kadın ya da erkek olduğunda yanında senin gibi bir insanın olmayışından korkuyorum. Senin gibi bir insan olsa bile terk edebileceği korkusunu yaşamasını istemiyorum.

Başımı omzuna yaslıyorum. Sonsuza kadar cama düşen bu görüntümüzde kalırsak beni bırakıp gideceğin korkusundan yakamı kurtarmış olurum. Tıpkı çocukluğumda gittiğimiz o ıssız koyda hayatımın sonuna kadar kalmak isteyen ben ve kalabalık ailem gibi.

Kısa bir yolculuk - II

Yolculuk bitip de o ıssız koya ulaştığımızda herkes bir ağızdan konuşmaya başlardı. Bir karınca sürüsü gibi hızla çalışır, küçük göçebe çadırımızı kurardık. Nedense kimse çadırın derin gölgesine sığınmaz, çarmıha gerilmiş İsa gibi güneşin altına uzanırdı. Babaannemle büyükannenin kocaman birer hasır şapkası, büyükannenin ayrıca bir güneş şemsiyesi vardı. Babaannemin zavallı kız kardeşi, sırtında bir kamburu olduğundan, dizlerinin üzerine kadar uzanan, yarım kollu, mayo diyemeyeceğimiz kadar kapalı bir şeyle denize girerdi.

1.50'lik boyuyla sırtında küçük bir tepeciği taşıyan Pi Teyze kendisine dikkatle bakılmasına çok sinirlenirdi. Oysa ne kadar güzel bir yüzü, pürüzsüz bir cildi vardı. Sırtında taşıdığı o kambur kötü bir şakaydı.

Kalabalık yemek davetlerinde masanın bir ucunda öyle dimdik ve gururlu otururken kamburu hiç belli olmazdı. Gözlerine bakmak, tıpkı güzel, berrak bir su parçasıymış gibi onlara dalmak istemek Pi Teyze'yi dansa kaldırmak için yeterli bir nedendi. Gözlerine dalmak isteyen her erkek yanına yaklaşıp da sırtındaki kamburu gördüğünde çamurlu bir suya düşmek üzereymiş gibi olurdu.

Çoğu, "Affedersiniz," deyip uzaklaşırdı.

Pi Teyze ne mi yapardı?

"Neyi affedeyim?" derdi. Gözlerini kırpıştırır, dudaklarını büzerdi. "Sırtımdaki küçük tepeciği mi, sizi mi, hayatı mı, şansı mı? Kimi affedeyim?"

Babaannem, bir defasında, “Her seferinde aynı şeyi söylüyorsun,” demişti.

Pi, çilli kızının saflığıyla sormuştu:“Bir dahaki sefere ne söyleyeyim?”

“Kamburum pek ağır değil. Üstelik dans etmesini de biliyorum de, Pi.”

Pi, daha sonra buna benzer şeyler söyledi. Ama bir defasında onu dansa kaldırmak için gelen birisi henüz kamburunu fark etmemişken, dedem masadan kalkıp adamı durdurdu.

“O dans edemez,” dedi. “Sırtında kocaman bir güllesi var. Sana gireceğin deliği hatırlatan dudaklara ve güzel gözlere sakın aldanma.”

Pi herkesi nasıl olsa affediyordu. Dedemi de affetti.

Onu sırtında kamburu olduğu halde dansa kaldıran tek kişi matematik öğretmeni olan eski kocasıydı. Ama o da günün birinde, Pi sayısı gibi eciş bücüşsün, deyip ona Pi adını vermemiş miydi?

Pi herkesi nasıl olsa affediyordu. Eski kocasını, kendisiyle evlendiği, üç çocuk sahibi yaptığı için zaten çok seviyordu, onu affetmesi herkesten daha kolaydı. Pi eski kocasını affetti affetmesine de, o kıvırcık saçlı müzik hocasının peşine takılıp gitti. Pi terk edilmişti. Herkes Pi’ye aşağıdakilere benzer şeyler söyledi:

“Onu bir ömür boyu dizinin dibinde tutabileceğini mi sanıyordun, Pi?”

“Sana üç çocuk verdiği için ona karşı öfkelenmemelisin, Pi.”

“Seni sevseydi ya da beğenseydi Pi adını takmazdı, Pi.”

“Bak, şimdi söyleyeceklerime üzülme, sen sakat bir kadınsın. O da bir erkek olarak yanında, hoş, güzel bir kadın olsun isteyebilir, Pi.”

“Sağ yanı felçli bir adamdan söz ettiler. Evlenmek istiyormuş. Ne dersin, Pi?”

Ben Pi için çok üzüldüm. O herkesin söylediğini istemeyerek dinlerken ben onun karşısına oturdum. Yüzünün ve sesinin çok güzel olduğunu söyledim. Üstelik sen herkesten akıllısın, dedim.

“Sen herkesten akıllısın, bir sürü rakamı kâğıt kalem olmadan toplayabiliyorsun, her şeyi hatırlıyorsun.”

Sonra Pi Teyze banyoya gitti. Sıcak suyla dolmakta olan lavabonun tıkacını çıkarttı. Sabunların yanında duran jileti aynalı dolaba kaldırdı. Bana baktı, gülümsedi.

“Vazgeçtim,” dedi.

“Neden Pi Teyze?” diye sordum.

Ölümün keskin bir jilet ucunda olabileceğini nereden bilebilirdim ki.

Bir keresinde daha vazgeçmişti.

Öğle yemeğinden sonra kayıkla küçük bir gezintiye çıkmıştık. Pi Teyze’den kahramanların sayılar olduğu garip masallar dinliyorduk. Anladığım kadarıyla Pi, kendisini 3 rakamının yerine koyuyordu. Matematikçi kocasıysa 0’dı. Babaanne, büyükanne ve dedem, kısacası ailedeki herkes masalda bir rakamla anlatılıyordu. Masal, 3’le 0’ın ilişkisi üzerine kurulmuştu. Bütün masalların sonunda 0, öbür sayıları terk ediyor, 3’e de hakaret ediyordu. Bunun üzerine 3, rakamların tanrısından 0’ın cezalandırılmasını istiyordu.

Rakamların tanrısı, gözü yaşlı 3'ü kırmayıp 0'ı aforoz ediyordu. Onu yarı insan yarı hayvan kılığına sokuyordu.

Masalın sonunda Pi Teyze küçük gözlerini kırpıştırarak, "İşte bu yüzden sayı saymaya 0'dan değil, 1'den başlarsınız. 3'le sıfırı toplarken sıfırı önemsiz kabul edersiniz. Sizi seven insanlara kötülük yaparsanız 0 gibi önemsiz bir rakam olursunuz. Sizinle kimse oynamaz, adınızı bile söylemez," dedi.

Masalı anlatmayı bitirince tıpkı yüzmek istercesine ayağa kalktı. Başını hafifçe öne eğmişti. Saçları yüzünü kapıyordu, bu yüzden ağlıyor muydu, görmedim. Bir insanın kurtulmak isteyerek fırlattığı bir eşya gibi kendisini suya bıraktı. Su yüzüne çıkmakta gecikince onun renkli çakıl taşları topladığını ya da keman balığını kovaladığını düşündüm. Biraz sonra dev bir ahtapot tarafından boğulduğunu... Bir köpekbalığı tarafından parçalandığını... Geriye sadece kamburunun kalacağını... Sonunda Pi Teyze soluk soluğa su yüzüne çıktı. Ayağına kocaman bir taş bağlasaydın şimdi ölmüştün, Pi... Yoksa kamburunun ağırlık yapacağını mı düşündün, ha, ha, ha... Buna benzer şeyler söylendi ona. Ama onun en çok aklında kalan, çocukları görmeye gelen eski kocasına intihara teşebbüs ettiğini söylediğinde aldığı yanıttı:

"Bundan sonra vazgeçemeyeceğin intiharları seç, Pi..."

Biz garip, bir o kadar da eğlenceli bir aileydik. Issız kumsalda güzel şarkılar söylerdik. Black, dedemin bütün aile büyüklerini oy vermeleri için zorladığı politikacıyı taklit ederdi. Türkçe konuşmadığı için bunu komik homurtular çıkararak becerirdi. Bazen tüm bu kahkahaların ve eğlencelerin sonunda

müthiş bir kavga patlayabilirdi. O zaman dönüşte arabada kimse konuşmazdı.

Kısa bir yolculuk arası - II

Cama düşen görüntümüzde biz de konuşmuyoruz. Her kriz sonrası bedenim rahatlıyor. Başımı omzuna dayıyorum. Ne güzel, artık krizlerden çok daha kolay çıkabiliyorum. Kim bilir, belki de farkında olmadan iyileşiyorum.

Vapurun yanı sıra iki yunus gidiyor. İçimden, "Yunuslara bak," demek geçiyor ama belki halüsinasyon görüyorumdur diye sesimi çıkaramıyorum.

Black'in elinden hiçbir şey alamadığımı söylemiştim. Beyaz avuçlu elinin beni iğrendirdiğini sanırım o da biliyordu. Çünkü elinden almak zorunda olduğum bir şeyi masanın üzerine bırakmasını söylüyordum. Ama bir keresinde Black bana camdan bir küp uzatmıştı. İçinde küçük metal onlarca yunus vardı. Küp ters çevrildiğinde bu yunuslar hareket ediyorlardı. Black, cam küpü biraz sağa, hafifçe sola çevirdiğinde yunuslar oldukları yerde kaldılar ve benim kalbim duracak gibi oldu. Bu cam küpe sahip olmak için elimi uzattım. Black, parmaklarımı yakaladı, avucunun içine aldı. Kendimi kötü hissettim. İçi su dolu küçük küpü tuttuğu avucuna baktım. Tam beyaz da değil, hafif pembeydi. Bu haliyle bir insana değil de bir hayvana aitmiş gibi görünüyordu. Bu ne kadar kötü bir cezaydı. Ne kadar utanıyordum.

İçi su dolu küpü Black'in elinden alıp göğsüme dayadığımda bana, "İkimizin de beş parmağı var," dedi. Ama ben çocuktum,

avazım çıktığı kadar, “Ama senin ellerin bir hayvana aitmiş gibi!” diye bağırdım.

Yunuslar hâlâ vapurun yanı sıra gidiyorlardı...

Şimdi ben o yunuslardan birisi oluyorum:

Su, pırıl pırıl derimin üzerinde kayıyor. Yanı sıra yüzdüğüm kocaman demir balıkla yarışıyorum. Ama o benden daha hızlı yüzüyor. Burnumda suyun hızını hissediyorum. Sıçrayıp suyun yüzüne çıktığımda uğultular duyuyorum, gövdeme güneş çarpıyor. Yanımda eşim var. Onun yüzgeçleri benden daha güçlü. Okyanusları, iç denizleri, akıntılı kıyıları, kanalları onunla aştık. Önümüze birden daha kocaman demir bir balık çıkıyor. Ben daha derine, neredeyse en dibe dalıyorum. Demir balığın gövdesini aşınca labirent gibi bir sürü demir çubukla karşılaşıyorum. Artık daha bulanık bir suda yüzüyorum. Sanıyorum ki eşim de yanımda. Birden fark ediyorum ki, o yok. Köprünün öte başına geçmek istiyorum, ama yön duygumu kaybettim. Gittikçe bu kirli körfezin kalbine doğru ilerliyorum. Ağlıyorum. Ağladıkça daha hızlı yüzüyorum. Suyun içinde sesler, titreşimler halinde bedenime çarpıyor. Burası tersanelerle çevrili kirli bir körfez. Çevredeki işçiler ve küçük teknedekiler beni fark ediyorlar. Eşimin sesini hâlâ duyamıyorum, ama bu sularda olduğunu hissediyorum. Üç tekne bana doğru ilerliyor. Anlaşılan beni bu kirli körfezden kurtaracaklar. Onlara iki tekne daha katılıyor. Kocaman bir V oluyorlar. Beni kovalamaya başlıyorlar, ama ben eşimi bulmadan bu kirli sulardan ayrılamam ki... Teknelerin arasından sıyrılıp uzaklaşmaya çalışıyorum; olmuyor. Korkunç gürültülerle beni izliyorlar. İyi insanlar, beni kurtarmaktan

vazgeçin! Eşimi bulmadan ben okyanusları, fırtınalı denizleri aşamam. Bu koydan çıkarsam, bu tuzağa istesem de yeniden düşemem. Siz beni kovaladıkça eşimi bulamam...

Ölümü ilk ne zaman düşünmüştüm?

Küçük bir içdenizde yaşamaktan umudumuzu kestiğimizde, eşimle birlikte kendimizi karaya fırlatacaktık.

Kıyıya doğru yüzüyorum. Su yüzüne çıktıkça bana korkuyla bakan insanlar görüyorum. Ölüme yaklaştığımı anladılar. Artık ellerinden bir şey gelmez. Son bir kez suyun hızını yüzgeçlerimde hissediyorum. Su yüzüne çıktıkça da güneşin sıcaklığını. Çok daha derine dalıyorum. Karaya çok yaklaştım. Su yüzünde öbür ucu karaya değecek büyük bir yay çiziyorum.

Camdaki görüntümüze bakıp soruyorum:

“Hepimiz ölüme çok mu yakınız?”

Kısa bir yolculuk - III

Hepimiz ölüme çok yakındık. Yalnız çok korkuyorduk. Elimizde olmadan ölüverseydik. Sözgelimi motorbisikletli amcam o muhteşem taklalarından birisinde boynunun kırılmasını ve ölmeyi ne çok istiyordu...

Yine eğlenceli deniz günlerinden birinde... Farkına varmadan öykümü kim anlatacak oyununu oynuyoruz. Güneş şemsiyesinin altında oturmuş konuşan kadın, babaannem.

Motorbisikletli amcamın öyküsünü anlatıyor. Öyküde amcama çok benzeyen bir adam var. Ama o adama amcam demek yanlış olur, çünkü onun motorbisikleti yok. Bir arabası var. Hayatta arabası kadar çok sevdiği bir şey daha var, karısı.

Bir gün uyandığında karısını yanında bulamıyor. Eline bir mektup geçiyor. Amcam fısıltıyla, “O bana telefon etmişti,” diyor. Adam muhteşem arabasıyla defalarca karısını geri getirmek için gidiyor. Kadın geri dönmüyor. Çoğu zaman onun karşısına bile çıkmıyor. Uzak bir ülkeye gidip kayboluyor. Amcam, “Sonra,” diyor.

Adam arabasıyla yol alırken hayatın çok uzun ve zevkli olduğunu düşünüyor. Motorundan çıkan sesi, tekerleklerin gıcırtısını, sadece kendisinin hissedebileceği tıkırtıları dinliyor. Ne ağlamak ne de kendisini uçurumlardan yuvarlamak istiyor. Yeni bir insanı bekliyor. Bu insanın, kendisini terk eden karısına benzemesini de şart koşmuyor. Karısına da eskisi gibi kızmıyor. İnsanlar istedikleri gibi yaşayabilmeli, diyor. Babaannem öyküsünü bitirdiğinde amcam yerinden doğruluyor, şöyle bir geriniyor, adamın ismini, karısının saç rengini bir kez daha soruyor, babaannemden aldığı yanıtlarla öyküdeki adamın kendisi olmadığına bir kez daha inanıyor, her ne kadar öyküde anlatılan adam o olmasa da, onun gibi davranmaya karar veriyor, sevgili motorbisikletine biniyor, harika bir vantrilok olarak, “Hayat çok uzun ve zevkli,” diyor, motorla bir tur atıp geliyor, babaanneme kendisinden hoşlanan tezgâhtar kızı yemeğe davet edeceğini söylüyor, tabii bunu bir vantrilok olarak söylüyor.

Kısa bir yolculuk - III

“Babaannem bir keresinde benim öykümü de anlatmıştı.”

Bana şaşkınlıkla bakıyor. İşte bazen iç sesim, elimde olmadan yükseliyor. Böyle durumlarda çok utanıyorum.

Bana, “ Sen iyi değilsin,” diyor.

Üzülüyorum.

“İstersen,” diyor, “düğün davetine katılmayız. Bir sonraki vapurla döneriz.”

Yenisini yapmamın imkânsız olduğunu düşündüğüm iskambil şatom yıkılıyor.

Ya düğünün ortasında yeni bir kriz gelirse. Kimse şaşırmaz. Ama bir kez daha ona hastaneye yatmam konusunda telkinde bulunurlar.

kötü şeyler düşünme
yoksa şeytanlar gelir
kötülükler oluverir
la la lu la
pu pi la
yardım et sen bana
meleklerini çağır
kanat taksınlar bana
uçayım onlarla ben
la la lu la
pu pi la
meleklerin gelsin diye
gözlerimi kaparım
uykuya dalarım,
la la lu la
pu pi la

iyi geceler sana

Çocukluk şarkım. Bazen o koca evde kendimi çok mutsuz ve yalnız hissederdim. Black'in bize İngilizce öğretebilmek için dinlettiği o şarkıda ne diyordu: Mutlu aile yoktur. Çünkü mutluluk göz kırpışı kadar kısadır.

Bir kâbus: Gece uyanıyorum, herkes evi terk etmiş... Bir tek ben kalmışım. Bir türlü kapıyı bulup çıkıp gidemiyormuşum. Uyanmak hep zor olurdu. Kimse yanıma gelip, her şey bir kâbustu, demezdi. Öyle zamanlarda hep kardeşimi düşünürdüm. Emindim; o böyle bir kâbustan uyandığında annemin yanında oluyordu.

O kötü ilacı damarlarımdan şırınga ettin, biliyorum. Bak, beyaz tenimde küçük bir kızartı. Şimdi bedenim uyuşacak. Vapurdan sana yaslanarak ineceğim. Ve bir sonraki vapurla döneceğiz. Ertesi sabah düğüne ilişkin bir masal anlatacaksın bana...

Hatırlamasam da nasıl dans ettiğimizi, gelinin çiçeğini neredeyse kapacak olduğumu, ayakkabımın topuğu kırıldığı için yalınayak yürüdüğümü, düğünün en güzel kızının ben olduğumu...

Beni zarar verecek kadar çok seviyorsun. Bu kötü ilacı neden şırınga ediyorsun? İstersen beni bir hastaneye yatır. Yanımda hastabakıcım gibi dolaşmana sinirleniyorum. Benimle hep o kötü ilaç damarlarımda dolaşırken sevişiyorsun. Bir defasında yüzünü hatırlıyorum; o yüz senin değildi. Beni bu kötü ilacı şırınga etmeye başladığın zaman terk ettin. Bir daha da dönmeyecekti, biliyorum.

Babaannem öykümü anlatmıştı. Ne o öyküde, ne de gerçek hayatta, annem, babam ve sarı saçlı kardeşim o uzak ülkeden hiçbir zaman dönmediler. Gerçi babaannem öykümü anlattığında ona inanmamıştım. Çünkü ne öyküdeki kızın adı, ne de sarı saçlı kardeşinin ve anne babasının gittiği ülkenin adı benim öyküme benziyordu.

Bir keresinde annemi, babamı, sarı saçlı kardeşimi bulmak üzere o uzak ülkeye gitmeye karar vermiştim. Dedem altı ay önce kaybettiği annesinin cesedini hastane morglarında ve mezarlıklarda aramıyor muydu? Ben de ailemi arayabilirdim.

Kısa bir yolculuk

Dedem vapurla büyük kente gidecek. Saçlarını briyantinleyip yapıştırıyor. Beyaz gömleği kum rengi keten pantolon ceketiyle pek hoş. Babaannem elbette kıskanıyor onun böyle giyinip süslenip kente gitmesini. Dedem ona Fransızca, “Kıskançlık ne büyük hastalıktır,” diyor. Ardından bunu bir şarkı gibi mırıldanıp duruyor. Babaannem sinirlendikçe daha da keyifleniyor.

Babaannem, “Alt tarafı hastane morglarında, taşlı topraklı mezarlıklarda ananın ölüsünü arayacaksın, bu kadar itina neden?” diyor.

Dedem, babaanneme belki iki nedenden dolayı kızmıyor; birincisi, dedem özenli bir insan olmayabilir, ikincisi, ölen annesini aramayı kendisi için bir serüven olarak görüyordur.

Dedem çınarlı yolda yürümeye başladığında bir an önce eve dönmesini isterdim. Bunu isterdim, çünkü hepimiz oturur,

onun anlattığı öyküyü dinlerdik. Elbette söylediklerinin hepsi doğru değildi. Gerçekleri hayallerden ayırmanın basit bir formülü vardı: dedemin kahramanlıkları dışında her şey doğrudur.

Dedem bize, kendisine annesi diye gösterilen ölü yüzlerini anlatırdı. En kötüsü, annesinin âşığıyla Marsilya'ya kaçmasının öyküsüydü. Dedem, soylu annesine bunu yakıştıramamıştı. Zavallı soylu anne kendisini bir kez olsun ziyarete gelmeyen oğullarına bunu yakıştırmış mıydı? Cenazesini kimse almaya gelmediği için kadavra niyetine kullanılırken zavallı soylu anne için kim üzülmüştü?

Elbette sevgili oğulları annelerinin toprağın koynunda uyuduğunu düşünüyorlardı. Mezarını sadece dedem merak etmişti. Merakı da gördüğü bir düş yüzündendi. Ne yazık ki kimse ona zavallı soylu annesinin mezarını gösteremedi. Karşısına yumak yumak hikâye çıkmıştı. Hikâye uzun sürdü ve kötü sonla noktalandı. Anneleri işi biten her kadavra gibi geniş bir çukura –elbette öbür kadavralarla birlikte– gömülmüştü. Şimdi o, pek çok insan bedeniyle kucak kucağaydı.

"Küçükken yanında yatmamıza izin vermezdi. Uyurken tenine bir başka tenin değmesi, bu çocuklarının gövdesi de olsa, onu rahatsız ederdi. Tanrı cezasını verdi. Şimdi kocaman bir çukurda bir sürü gövdeyle sarmaş dolaş."

Böyle söylemişti dedem. Başını iki elinin arasına almış, suçluluk duygusundan daha da hızlı kaçmak için böyle kötü şeyler söylemişti. İç sesinin fısıltıyla söylediklerini hepimiz duyduğumuzdan dedeme kızmadık.

Kısa bir yolculuk arası - IV

Sana herkesin birer öyküsü olduğunu söylemek istiyorum. Ama insanın kendi öyküsünü anlatması çok zor. Başkasından dinlemesi de bir o kadar kolay ve güzel. Benim ve on dört kişilik kocaman ailemin de öyküsü devam ediyordu... Pi Teyze bir daha ölmeyi denemedi. Kocası ona dönmedi. Bir keresinde güzel bir düş gördü, sırtında taşıdığı kambur bir nasır ya da sivilceymiş gibi kuruyup düşmüş. Oh! demiş Pi Teyze, yıllarca seni taşıdım, senden kurtulmak ne güzelmiş...

Babaannem bir keresinde annesinin kötü sonuna ağlayan dedemin göğsünü başına bastırdı. Onları sadece bir kez böyle yakın gördüm. Halam kasabanın en güzel ve en bahtsız kızı olarak kaldı.

Babaannemin annesine dedem, “Cadı!” diye bağırdı.

İkimiz baş başayken büyükanne bana fısıltıyla sordu:

“Sence ben cadı mıyım?”

Küçük amcamın motorbisikleti o muhteşem taklalarının birinde paramparça oldu. Hiçbir zaman bütün parçaları bir araya getiremedi. Black, Türkçe konuşmadı. Eski bir Amerikan dergisinde bir zenciyle beyazın evlendiğini görünce beyaz kocasına da fazla saygı duymamaya başladı. Yaşı kırkı geçince babaannemler onu yaşlandığına inandırdılar. Kasabada kilise olmadığı için Müslüman oldu. Sonra kız kardeşinin gönderdiği uçak biletiyle Amerika’ya döndü.

Pi Teyze’nin küçük kızının çillerini dökecek ilaç hiçbir zaman piyasaya sürülemedi. Bizim ve Pi Teyze’nin oturduğu ev bir kavga sonrası duvarla birbirinden ayrıldı. Herkes hâlâ

taşradaki o güzel evde yaşar. Büyük Amerikan arabamızı satalı yıllar oldu. Uyuşuk bedenim sürünerek camdaki görüntümüze giriyor. Vapur yolculuğumuzun başındaki gibi oturuyorum. Yuvarlak omuzlarımın üzerine dökülen saçlarımı onun hediye ettiği pembe orkideyle hafifçe toplamışım. Sen karşımda sanki yanında ben varmışım gibi oturmuşsun. Birden vapurun rüzgârlı güvertesi toprak yol oluyor. Ve o yolda sağlı sollu çınar ağaçları. Tam altmış dört adımda eve geliyorum. Kapının önünde büyük Amerikan arabamız. Amcam motorbisikletini arabaya dayamış. İçeri giriyorum. Herkes evde. “Öykümü kim anlatacak?” oyununu oynuyorlar. Camdaki görüntümdeki yerimi terk etmeden soruyorum:

“Öykümü kim anlatacak?”

Pi Teyze, mavi kalemle boyadığı gözlerini kırpıştırarak, “Ya da masalını?” diyor.

“Evet,” diye doğruluyorum onu

ve sorumu yeni baştan soruyorum:

“Öykümü ya da masalımı kim anlatacak?”

Düş Gören

Hava ne kadar sıcak. Gökyüzünde tepsi kadar bir ay. Işığının nereye döküldüğünü göremiyorum. Sanırım şu leş gibi kokan nehrin karanlık sularına ve birer korkuluğa benzeyen, yaşamdan hiçbir beklentisi kalmamış insanların sığınağı olan evlerin gri damlarına... Garip iniltiler, büyülü sözcükler, hüzünlü şarkılar, hırıltılar; düşlerini ağlar gibi boğuk bir sesle anlatan insanları duyuyorum. Bu kente ilk gelişimde sevgilime telefonda yankılanan sesimle ne demiştim:

“Mistik, anlatılamayacak kadar ilginç bir ülke burası.”

İlk ziyaretim tüm ülke ve kentlere olduğu gibi bir “iş gezisi”ydi. Mal varlığımı ikiye katlayacak iş bağlantılarını yapmanın mutluluğuyla kenti keşfetmek yerine, kaldığım otelin penceresinden şöyle bir bakmıştım. Bana kalırsa kent gri damlı evler, renkli mozaiklerle kaplı bir kubbe ve leş gibi kokan nehirden ibaretti. En şaşırtıcı olan ise kentin tüm dengelerini alt üst eden elektriğiydi... Sözgelimi kente ilk gelişimde havaalanından kalacağım lüks otele giderken, dar caddede insan selinin arasında güçlükle ilerleyebiliyorduk. Şoförün bazen klakson çalarak, bazen camdan yarı beline kadar sarkıp bağırarak yolu açmaları için miskin insanları uyarması da işe yaramıyordu. Üstelik onlarca el bana dokunmaya çalışıyor, kirli avuçlarıyla dileniyor, yüzlerine yerleştirdikleri acı çeker

ifadeyle dillerince bir şeyler mırıldanıyorlardı. Kendimi kötü hissettim. Sanki iki güçlü el boğazımı sıkıyordu. Arabadan indim. Leş gibi kokan pek çok insan vücuduma sürtünüyordu.

Şoför, “Biraz para verirseniz sizi rahat bırakırlar. Hepsi aç,” dedi.

Tabii şoförün ne dediği beni ilgilendirmiyordu. Her zaman belimde taşıdığım silahımı çektim. Tam karşımda duran ve gözlerimin içine bakan zayıf, öbür ırkdaşları gibi koyu tenli adamı alnından vurdum. Siyah parlak gözleri kocaman oldu. Acıyla aralanan ağzında bembeyaz dişlerini gördüm. Kum rengi uzun kirli elbisesinin eteğine yapışmış çocuk şaşkınlıkla bana bakıyordu. Oğlu olmalıydı. Silahı ona doğru çevirdim. Kalabalıktaki insanlar nefeslerini tutmuşlardı.

“Boom!” diye bağırdım.

Çocuk korkuyla yüzünü kapadı. Sonra babasının cansız bedenine bakıp ağlamaya başladı. Neden bilmem, kendimi o an Tanrı gibi hissettim. Arabaya bindim. Dikiz aynasında gördüğüm yüz bana yabancı geldi. Gülümsüyordum. Sonra birdenbire insanların tepkisizliğine sinirleniverdim.

“Hepinizi cehenneme göndermek istiyorum!” dedim.

Kalabalık dağılmaya başladı. Ölü adamın üzerini örtüp taşıdılar. Şoföre, halkının yeryüzünün en korkak insanları olduğunu söyledim. Biraz önce içlerinden birisini vurmuştum ve kimse çıkıp da bana saldırmaya kalkmamıştı.

Şoför, “Efsaneler,” dedi. “Efsanelerin birinde, ‘Düş Gören’ efsanesinde her insanın ruhani bir koruyucusu olduğundan söz edilir. O ruhani koruyucu size kötülük edenin peşini bırakmaz.

Bir insana yapılabilecek en büyük kötülükse ona ölümü vermektir. Ruhani koruyucu, bu kötülüğü yapan için bir düş olur. Bu düşü görmeye başlayan, öldürdüğü insanın geçmiş ve gelecek tüm acıları miras alır.”

“Ne yani, doğru dürüst düş bile görmeyen ben, bir adam öldürdüm diye düşler âlemine mi dalacağım? Sizin efsaneleriniz tekerleğin icat edildiği yüzyıllarda geçermiş,” dedim ve güldüm.

Akşamüstü kaldığım otele polisler geldi. Küçük bir bahşiş karşılığında hiçbir hukuki işleme gerek duyulmadı. Ülkeme döndüğümde keyifle anlatacağım bir anımın olduğunu düşünmüştüm.

İş yaptığım adamlardan biri, benim kentin tarihî dokusuna meraklı aptal bir turist olmadığımı çoktan anlamıştı. Neredeyse ayaklarıma kapandığı benim gibi Batılı bir işadamına sunulacak en iyi şey, uyuşturucu ve kadındı...

O akşam beni götürdüğü evde özel olarak hazırlanmış odaya girerken sinir bozucu peltek konuşmasıyla, “Bütün zevkler senin olsun dostum,” dedi.

Bu ülkenin insanlarının masal kahramanlarından farksız olduklarını düşündüm. Hayata bizden çok daha farklı bir köşeden bakıyorlardı. Öyle olmak ister miydim, bilmiyorum, ama o gece kendimi bir masal kahramanı gibi hissetmiştim. Loş ışığın altında boğazımı yakan tütsü kokusunu içime çekerek ipek yastıkların arasına uzanmış bekliyordum. Birlikte olduğum bütün kadınların hayran olduğu kemikli ellerimi yumuşak ipek yastıkların üzerinde gezdirdim. Koyu pembe

üzerinde sarı çiçek işlemeleri olan bir ipekti bu. Ne kadar yumuşaktı...

On yaşındaydım. Babam evi terk etmişti. Bilmediğim bir yerden bize para gönderiyordu. Annem evimizin yanındaki parkta yalnız başıma oynamama izin veriyordu. Çoğu zaman beni evimizin penceresinden izlerdi. Bütün gün üzerinde ipek sabahlığıyla dolaşırdı. Saçları öyle güzel bir sarı ve öyle yumuşaktı ki, ona sarıldığımda ellerimi saçlarından sırtına doğru kaydırırdım. İpek sabahlığının üzerinden ona dokunmayı çok severdim. Düşünürdüm ki bütün vücudu sabahlığının pembe yumuşak ipeğiyle kaplı. O gün parkta oynarken ara sıra evimizin penceresine bakıyordum. Annem pencerede yoktu. Yağmur başladığında eve koştum. Kapı açıktı. İçeri girer girmez anneme seslendim. Ondan biraz daha oynamak için izin almak istiyordum. Diyecektim ki, ıslanmaya başlarsam, söz, oyunu bırakıp eve geleceğim. “Anne” seslenişlerime yanıt gelmedi. Mutfak kapısından bahçeye çıktım. Bahçede de yoktu. Tekrar eve girip bütün odaları teker teker dolaşmaya başladım. Yatak odasına girince, annemin ardında soyunup giyindiği, kumaş işlemelerinde bir efsanenin anlatıldığı paravana doğru yürüdüm. Annem paravanın arkasında gözleri açık yatıyordu. Kanların ince yollar çizdiği bacakları hafifçe aralanmıştı. Birkaç kere “Anne!” diye seslendim. Sonra aklıma büyükbabamın cenazesi ve ölü yüzü geldi. Büyükbabamı da, herkes çevresinde halka olmuş yüzüne bakıp ağlarken gördüğümde “Büyükbaba!” diye seslenmiştim. O da bana yanıt vermemişti. Annemin ölmüş olduğuna kolayca inanmıştım. Yavaşça yanına yaklaşıp, ellerimin arasında kayan

ipek sabahlığının önünü açtım. Annemin iri göğüslerini, kıllı cinsel organını gördüm. Teninin pembe ipekten kaplı olmadığını, benim gibi olduğunu fark edince sinirlendim.

Evde oyalanmaya başladım. Annemin eve almama kızdığı kediyi içeri aldım. Pencere camlarına soluğumla buhar yapıp resimler çizdim. Sonra karnım acıktı.

Anneme, parkta gördüğüm küçük bebeklerin neden annelerinin göğüslerini emdiklerini sorduğumda, bana, "Karınlarını doyurmak için," demişti.

O zaman ben de karnımı annemin göğüslerinden emeceğim sütle doyurabilirdim. Koşarak paravanın arkasına gittim. Annemin göğüslerini emmeye başladım. Emdim, emdim, emdim... Ağzıma hâlâ süt damlacıkları düşmüş değildi. Sinirlenmiştim. Oysa pembe göğüs uçları ne güzel görünüyorlardı. Emmeye devam ettim. Artık ağzıma süt damlacıklarının akmasını da istemiyordum. Bu pembe göğüs uçlarını emmek bana zevk veriyordu, o kadar.

Annemin ölüsüyle bir gece geçirdim. Sevgili annemin bedenine sarılıp ağladım. Korktuğum için mi, yoksa annemi kaybettiğimden mi ağladım şimdi anımsamıyorum.

Ertesi sabah gelen şişman komşumuz annemi sorduğunda, onu paravanın arkasına götürdüm. Annemi görünce bayıldı. Birden onu da öldü sandım. Hatta belki onun göğüslerinde süt vardır diye düşündüm.

Daha sonra üniforma ve silahlarına hayran olduğum polisler bütün gün evimize gidip geldiler.

Ben ipekler ve tütsü kokuları arasında bunları anımsarken içeri yarı çıplak bir kadın girdi. İfadesiz bir yüzle yanıma yaklaştı. Elindeki tepside birkaç yaprak, bir tutam ot ve esrar vardı. Esrarı büyük bir dikkatle parça parça ufaladı, otla iyice karıştırıp güzel bir sigara hazırladı. Sigarayı önce kendisi yaktı. Derin bir nefes çekip gözlerini kapadı ve bütün dumanı burnundan çıkardı. Sonra elindeki sigarayı bana doğru uzattı. Gözlerimi kapayıp bir balık olmak istedim.

Birkaç çekişten sonra artık bir balıktım. Kocaman yüzgeçlerim vardı. Yüzdüğüm su öyle berrak ve hafifti ki... Düşündüm: Su bu kadar hafif olabilir mi, diye? Renkli mercanların, balık sürülerinin arasından geçtim. Alacalı kuyruğumda suyun titrediğini hissettim. Bütün hızımla kıvrılarak ilerledim suda...

Uyuşturucunun etkisi hafiflediğinde yüzgeçlerim yok oluverdi. Yanımdaki güzel kadına dokundum. Göğüs uçları pembeydi. Teni koyu bir renkken göğüs uçlarının pembeliği beni şaşırtmıştı. Ben sevişirken kadınların göğüslerine dokunup öpemem. Nedense onun göğüslerini öpmek istedim. Çünkü göğüs uçları tıpkı annemin göğüs uçları kadar güzel bir pembelikteydi. Küçük, sivri sol göğüs ucunu ağzıma aldım. Ağzıma süt tadı geldi. Başımı kaldırıp yüzüne doğru baktım. Şaşırdığımı anladı. İşaretlerle küçük bir bebeği olduğunu ve ona süt verdiğini anlattı. Gece boyunca kadının göğüslerini bir daha öpmedim. Tiksindiğimden ya da annemi anımsadığımdan değil, küçük bir bebeğin karnını doyuracak sütü emmekten duyduğum rahatsızlıkla yapmadım bunu. Sabah güneş ışığı

ipeklerin arasından kayarken yalnız başıma uyandım. Gördüğüm bir düş müydü?

Yoo hayır, ağzımda buruk bir süt tadı vardı.

Sisli, yağmurlu, tek bir renkle anlatmam gerekirse “gri” şehrime döndüğümde, hesaplar, toplantılar, ihaleler arasında kaybolduğum çarkın içine düşüverdim. Yaşadıklarımı anımsayacak, iş konuşmaktan anlatacak vaktim bile yoktu. O yılın sonlarına doğru işlerim kötü gitmeye başladı. Turizm işine el atmak hata olmuştu. Aptal turizmcilerin, ülkelerini, tatil köylerini, otellerini pazarlamak için kıçlarını yırttıkları kongrelerden birine şirketim adına katılmak zorunda kalmıştım. Kongreye gri damlarını, leş gibi kokan nehrini gördüğüm ülkeden de gelenler vardı. Doğrusu, ülkelerini renkli broşürlerden görmek hoştu. Çünkü fotoğraflar ülkelerinin pisliğini gizliyordu. Tanıtım amacıyla kurulmuş standlarının başında durmuş renkli broşürleri karıştırırken, ısrarla ülkelerini tanıtıcı filmi görmemi istediler.

Kaba olmaktan asla rahatsızlık duymayan ben, “Pislik ve sefalet içindeki ülkenizi gördüm,” demekle de ellerinden kurtulamadım.

Çok geçmeden filmi izleyeceğim salonda koltuklardan birine neredeyse zorla oturtulmuştum.

Film garip bir müzikle başlıyordu. Bir kadın çok derinden gelen sesiyle bir ezgiyi mırıldanıp duruyordu. Ne seslendirmesi ne de alt yazısı vardı. Kalabalık bir caddede kamerayla birlikte ilerliyorduk. Bir kumaşçı dükkânına girdik. Renk renk kumaşlardan çok, onlara bulunmaz ya da büyülülermiş gibi bakan ve dokunan insanlar göze çarpıyordu. Ardından bir

demirci dükkânına... Onun ardından bir esnaf lokantasına. Sonra hemen köşecikteki tapınağa. Ve bir berber dükkânına. Berber dükkânının üç adım ötesinden köşeyi dönüverince nehrin kıyısına...

Garip bir rengi olan nehirde neşe içinde yüzen insanlar, kenarına oturmuş boş gözlerle onları seyredenler, iki büklüm olmuş uyuyanlar, keskin uyuşturucuların etkisiyle ayakları yerden kesilmiş dolaşanlar. Sonra kamera, parmağıyla suya şekiller çizen bir adama yaklaşıyor. Önce çizdiği şekilleri görüyorsunuz. Yuvarlaklar, ardından önce yukarı, sonra aşağıya doğru inen düz çizgiler. Suyun yüzeyinde küçük dalgalar oluşuveriyor. Sonra süslü bir kayık geliyor görüntüye. Bir tören kayığı. Yeni evlenmiş bir çift, çiçeklerle bezeli, sağında solunda kâğıt fenerler asılı, ipekten yelkenleri olan kayığın arka ucuna oturmuşlar. Küçük gelin eliyle suya dokunuyor. Damadın onunla ilgilendiği yok. O, rüzgârla şişen ipek yelkenleri seyrediyor. Sonra kamera nehre inen merdivenlerin en ucuna oturmuş, ayakları suya değen genç bir kadını izlemeye başlıyor. Kadın başını ellerinin arasına almış, suya bakıp duruyor. Kamera yavaşça yaklaşıyor. Üzeri yeşillerle, morlarla işli kırmızı bir giysisi var. Açık yakasından göğsünün kabarıklığı görünüyor. Siyah pırıl pırıl saçlarını bir eliyle kıvırıp topluyor. Yüzüne düşen bir tutamını da hafifçe geriye doğru atıyor. Burnu kemerli, ama fazla büyük değil, biçimli. Dudakları ince, üst dudağı biraz kalkık. Bu da insana şefkat duygusu veriyor. Birden hissediveriyor bir başka gözün kendisini izlediğini. Kameraya dönüp bağırmaya başlıyor. O

sırada gözlerini görüyorum. Her şeyin nedeni olabilirlermiş gibi.

Her şeyin nedeni olabilmek... Siz bunun anlamını biliyor musunuz? Babam, annemin bir fotoğrafının arkasına, “Seni gördüğümde her şeyin nedeni olabilirmişsin gibi geldi bana. Ölmemin, dünyanın bir ucuna gitmemin, ayaklarına kapanmamın,” diye yazmıştı. Onun gözleri de her şeyin nedeni olabilir gibiydi.

Sonra kamera bir süre bu genç kadını kovaladı. Dar sokakların birinde bir süre koştu. Ara sıra durup duvara dayandı. Sürekli bağırıyordu. Bir ara yerden aldığı taşı toprağı hışımla fırlattı. Sonra kalabalığın arasında kaybolup gitti. Ardından evlerin, otellerin, yolların, dans eden insanların, heykellerin görüntüleri... Film bitmeden yerimden kalktım. Her şeyin nedeni olabilir dedim kendi kendime. Görevliler bozuk aksanlarıyla arkamdan sesleniyorlardı:

“Kutsal meydanı daha görmediniz!”

Dışarı çıktığımda yine iki güçlü el boğazımı sıkıyor gibiydi. Şiddetli bir yağmur yağıyordu. Parka doğru yürüdüm. Bir banka oturup düşündüm.

Hayat diye adlandırdığımız bir şey var. Hayatı sürdürmek de bir anlamda resim yapmak gibi. Herkes gibi yaşamak, düşünmek, o resmi tek bir renge, griye ya da mora boyamak. Oysa resme bütün renkleri katsak ne değişir. Sonuçta bir resim yapmamız gerekiyor. Yani yaşıyoruz.

Doğuyoruz, çalışıyoruz, âşık oluyoruz, evleniyoruz. Dünyanın bir ucuna gidip gelsek, kendimizi bir kuleye hapsetsek, ne değişir! Sonuçta resmimizi gri ya da mora

boyamak yerine bütün renkleri kullanmış oluruz. Bütün renkleri bilmemiz, düşlerimizi düş olmaktan çıkararak yaşamamız gerekir.

O filmdeki kız her şeyin nedeni olacaktı. Burada bir sürü orospu çocuğunu alt etmeye çalışıp, yılsonu hesaplarında kâr hedeflemekle elime ne geçiyordu? Dudaklarım, sadece elimden kaçırmamak için kıçımı yırttığım sevgilimin güzel sözleri üzerine iki santim yukarı kayıyordu.

Ertesi gün o leş gibi kokan nehrin kenarındaydım. Kimse nereye gittiğimi bilmiyordu. Üzerimde beni lüks otellerde barındıracak kadar para bile yoktu. Bir an aklımı yitirdiğimi düşündüm. Filmde gördüğüm o genç kadını arayacaktım. Nedense onun tekrar bu nehrin kıyısına geleceğinden, başını ellerinin arasına alıp garip renkli sulara bakacağından adım kadar emindim. Belki de artık kendimle ilgili hiçbir şeyden, hatta adımdan bile emin olmamalıyım. Gülümsedim. Başımı usulca nehre doğru uzatıp yüzümü gördüm. Sanki yüzüm kesilip biçilmiş de sargıları açılırken ben onu tanımaya çalışıyormuşum, bu tanımaya çalıştığım yüz eskisinden çok daha güzelmiş. “Ben hiç böyle şeyler düşünüp mutlu olmazdım.”

Evet, eskiden böyle şeyler düşünüp mutlu olmazdım. Bunun nedenini hem size, hem de kendime açıklayabilirim: Nasıl ki çileği bol yağda kızartmayıp üzerine pudra şekeri döküp yiyorsak, hayatımızı da belli kurallar çerçevesinde sürdürüyoruz. Şimdi ben çileği kızartıp da yemeyi düşünüyorum: Leş gibi kokan bir nehrin kıyısına oturmuş, “her şeyin nedeni olabilecek” o genç kadını bekliyorum. Ve ben o

genç kadını bütün gün bekliyorum. Beklerken nehirde yüzen insanları sayıyorum. Sadece insanları da değil, merdiven basamaklarını, renkli tekneleri, ayaklarını suya sokan kadının kolundaki bilezikleri, karşı kıyıdaki çatıları, suyun kenarına konan kuşları da...

Belki de bir düş görüyorum. Her şey bir düş... Filmde gördüğüm genç kadın, bu garip ülkeye tekrar gelişim, şuracıkta uzanıp yatışım. Belki de farkında olmadan delirdim. Şu anda ofisimdeki koltuğumda bir kriz geçiriyorumdur. Bu kriz beni beş parasız bu nehrin kenarına sürüklemiştir. Birazdan gözlerimi ofisimde açıp kendimi iyi hissetmediğimi söyleyeceğim, iki güçlü elin boğazımı sıktığı duygusuna kapılacağım. Ama ofisimdeki koltuğumda değilim işte... Dümdüz bir çizgiye benzettiğim hayatımda zikzaklar çizmek istedim. Yaşadığım o kalabalık ve gri şehirde caddenin karşı yakasında gördüğüm dostumu selamlamak için hızla karşıya geçerken bir arabanın altında kalabilirdim. O zaman her şey bitebilirdi. Ben belki de bir düşün peşine takılıp başka bir yanımı aramaya koyuldum. Size nasıl anlatsam; daha dün kredi kartları ve telekomünikasyon arasında boğulmuş birisiyken, izlediğim tanıtım filminde gördüğüm genç kadını aramak –yoo onu aramak bahanesiyle– şimdiye kadar bulamadığım, açıkçası aramaya da kalkışmadığım şeylerin peşine düştüm. Daha altı ay önce sadece kaldığım otelin penceresinde gri damlarını ve leş gibi kokan bu nehri gördüğüm, aptal turist kafilelerinin arasına karışıp gezmeye çalışmadığım bu şehre her şeyi bir kenara bırakıp yeniden geliyorum. Anımsadım, şimdi anımsadım. İlk geldiğimde acımasızca vurduğum o adam. Sonra ben kendimi

Tanrı gibi hissederken şoförün bana söyledikleri... Efsaneler, tabii ya, efsaneler!

Efsanelerin birinde, "Düş Gören" efsanesinde her insanın ruhani bir koruyucusu olduğundan söz edilir. O ruhani koruyucu, size kötülük edenin peşini bırakmaz. Bir insana yapılabilecek en büyük kötülükse ona ölümü vermektir. Ruhani koruyucu bu kötülüğü yapan için bir düş olur. Bu düşü görmeye başlayan, öldürdüğü insanın geçmiş ve gelecek tüm acılarını miras alır.

Ben artık bir düş görenim...

Hâlâ nehrin kıyısındayım. Ortalığa sis çöktü ya da bana öyle geliyor. Şimdi nehrin kıyısında gölgeler dolaşıyor. Uygar insanlara özgü giysilerim ve açık tenimle ben bütün bu insanlar için bir yabancıyım. Ama bu siste ben de onlar gibi bir gölgeyim.

Ne tenimin rengi, ne blue-jeanim, hiçbir şey fark edilmiyor.

Merdivenin kenarına uzanmış bir gölgeyim.

Ben bir düşteyim...

Gözlerimi hafifçe kapıyorum. Uyumak istiyorum. Küçükken annemin söylediği gibi: "Uyumak unutmaktır..."

Sabah uyandığımda yanımda dev bir kelebek buluyorum. Kanatlarındaki tozlar döküldüğü için uçamayan, kanatları rengârenk bir kelebek. Hafifçe elimin üzerine alıyorum. Kelebeklerin gözleri de varmış. Ona bakıp duruyorum sessizce. Birden aklıma karnımın hâlâ acıkmadığı geliyor; şaşırıyorum. Sonra tekrar kelebeği düşünüyorum.

Kelebeğimi anımsıyorum...

Dokuz yaşındayım. Yine okul müsameresi. Geçen yıl atlı süvariydim. Bu yıl uğurböceğiyim. Az kalsın kaplumbağa olacaktım. Bu yüzden uğurböceği olduğum için biraz mutluyum. Oysa geçen yıl ne güzel, silahı bile olan kahraman bir süvariydim. Şimdi sırtımda annemin kırmızı üzerine büyük siyah benekler kondurduğu bir yastığı taşıyorum. Başımdaysa yün şişlerinden yapılmış iki antenim var. Anneme uğurböceklerinin antenleri olmadığını söyledim ama, o böyle çok daha sevimli olduğuma inanıyor. Kaplumbağa olmaktan kurtulmamın yanı sıra oyunumu bir kelebekle oynayacağım için de mutluyum. Karşımda tıpkı anneminki gibi sarı, yumuşak saçları olan bir kelebek var. Öyle güzel ki... Onunla aynı sınıftayız. Yanımda oturuyor. Onu izlemeyi seviyorum. Bir kelebek olarak onun beyaz elbisesi ve dev kanatları var. Kanatları tülden. Üzerinde renkli çiçekler var. Ben ona bir şeyler söylerken, sahnede kanatlarını tıpkı bir kelebek gibi hareket ettirip dolaşıyor. Ben ona diyorum ki:

Kelebeğim, kelebeğim
Kanatlarının tozlarını üflesem
bir daha uçamazsın.
Ama ben sana bu kötülüğü yapamam
Çünkü ben de uçmayı severim.
Kelebeğim, kelebeğim,
Hafifliğini ve renklerini bana ver,
Sana şans vereyim.
Şansın varsa ne renklerini, ne tozlarını
Kimse alamaz.
Kelebeğim, kelebeğim...

Ben şarkımı söylerken onun elini tutuyorum. Avuçlarının içi terli. Mutlu oluyorum. Her prova sonrası birlikte yürüyoruz. Kanatlarını çok sevdiği için çıkarmıyor. Öğretmenimiz evlerimize gidebileceğimizi söylüyor. Her zamanki gibi birlikte yürüyoruz. Yolda yürürken de elini tutmama izin veriyor. Bu sefer provalar uzun sürdü. Hava kararmak üzere. Ama evlerimiz okula yakın. Yolun başında annemin "serseriler" dediği çocuklar var. Onlardan korkuyorum, çünkü bizden çok büyük ve kötüler. Yanlarından geçmek istemiyorum ama o, yolun o yakasına yürüyor. Onlara bakmamaya çalışıyorum.

Tam önlerinden geçerken içlerinden biri, "Şu kelebeğe de bakın," diyor.

Öbürü, kanatlarına dokunuyor. Onlara bir şey yapamıyorum, çünkü çok büyük ve kötüler.

Ama sıska ve uzun olanı, "Bu kelebeği kaçıralım," dediğinde, ayaklarına tekmeyi yapıştırıveriyorum.

Şiddetli bir tokat yiyorum. Burnum kanamaya başlıyor. Kelebeğim de ağlıyor. Bizi sürükleyip, içi leş gibi kokan kırmızı arabanın içine tıkıyorlar.

Terli ve bir gözü sürekli kırpılan, kelebeğimi öpüp, "Şimdi bu küçük kelebeği uçuralım," diyor.

Ben öyle utanıyorum ki, kelebeğimin yüzüne bakamıyorum. Büyük olsaydım, diyorum içimden, kelebeğimi ellerinden kurtarırdım.

Hiç bilmediğim yollardan gidiyoruz. Ağaçların arasında bir yerde duruyoruz.

Şişman olan, beni işaret ederek, “Onu arabada tut, isterse kelebeğine yapacaklarımızı izleyebilir,” diyor.

Sonra kelebeğimle dışarı çıkıyorlar. Bir gözü sürekli kırpılıp duran, kollarını sıkıca kavramış, “Sus!” diye bağırıp duruyordu. Şişman olan, kelebeğimin küçük beyaz donunu çıkardı. Öbürü, onu öpüp durdu. Sonra çığlıklar atmaya başladı kelebeğim. Şişman olanın çıplak poposu çok iğrenç ve dev gibi görünüyordu. Gözlerimi kapattım.

Arabanın içinde beni tutup zorla her şeyi izlememi isteyen, “Aç gözlerini, aç da kelebeğini nasıl düzüyorlar gör. Sen de büyüyünce böyle yapacak mısın!” diye bağırdı.

Çok korktum. Beni öldüreceğini düşünüp ağlamaya başladım. Kelebeğimi acı çekerken görmemek için bir sürü şey düşündüm. Masallar, masallardaki dev kuşlar, periler, cinler, görünmez insanlar, ejderhalar...

Sıska olanı, onun üzerine abanıp dururken, arabanın içinde beni tutan, “Hadi ama bana da sıra verin,” diye seslendi.

Birdenbire kelebeğimin sesini duyamaz oldum. Üzerinde ileri geri hareket eden sıska, gözlerini fal taşı gibi açıp, “Öldü herhalde,” dedi.

Öteki, kalbini dinlemeye çalıştı. Birden paniğe kapıldılar. Kelebeğimin sarı saçları yüzünü örtmüş, kolları hafifçe yana doğru açılmıştı. Kanadı hâlâ sırtındaydı.

Hepsi bir ağızdan konuşup durdular. Kelebeğime baktığımda, bir ölüye benzemiyor, dedim kendi kendime. Kapıyı açıp beni arabadan atıp uzaklaştıklarında kelebeğime yaklaşıyorum. Gözleri ve dudakları hafif aralık. Yüzüne doğru

eğildiğimde ılık nefesini hissediyorum. Gözyaşlarım onun yüzüne damlıyor, dar bir kavis çizip boynundan kayıyor. Yanağından öpüveriyorum onu. İçimden avazım çıktığı kadar bağırıp, annemin söylememi yasakladığı küfürleri sıralıyorum. Beline kadar sıyrılmış eteğini örtüyorum. Bacaklarının arasından kanlar sızıyor. Bunu ona yapanların yırtıp bir kenara attığı beyaz pamuklu donu alıp kan damlacıklarını siliyorum. Bunu yaparken piyesteki repliğimi mırıldanıyorum:

Kelebeğim, kelebeğim
Kanatlarının tozlarını üflesem
bir daha uçamazsın.
Ama ben sana bu kötülüğü yapamam
Çünkü ben de uçmayı severim.
Kelebeğim, kelebeğim
Hafifliğini ve renklerini bana ver,
Sana şans vereyim.

Tüm bu olanlardan sonra kelebeğim sırtında kirli ve uçları kırık kanatlarıyla başı sürekli öne eğik dolaşıp durdu. Kendisini şaşkınlıkla izleyen arkadaşlarıyla, yani bizlerle hiç konuşmadı. O öyle tüm umutlarını yitirmiş, gözlerini pabuçlarının ucuna dikmiş dururken, hep yanına gidip terli olduğunu bildiğim avuçlarını elime almak istedim. Şimdi leş gibi kokan bir nehrin kıyısına uzanmış, elimin üzerindeki renkli dev kelebeğe bakıp neler anımsadım. Oysa hiç sevmem geçmişe ait bir şeyleri yeniden yeniden düşünmeyi. Bu nehrin kıyısında daha ne kadar böyle kalacağım? Düşlerimdeki kadın ne zaman gelir, hiç

bilmiyorum. Neredeyse yüzünü bile unuttum. Üstelik anımsasam bile yanına yaklaşıp ne söyleyeceğim?

“Sizi, ülkenizi boktan turizm fuarlarında pazarlamak için hazırlanan bir tanıtım filminde gördüm. Özür dilerim, benim dilimden anlıyor musunuz?”

Genç kadına anlatamayacağım tabii ki sinemayı, filmi, onu görüp her şeyin nedeni olabileceğine karar verdiğim ânı... Sonuçta o her şeyin bir nedeni oldu. Beni hayatın anlamını bulmak için serüven dolu bir yolculuğa çıkardı. Her şeyden önemlisi, karnım çok aç. Zil çalan midemi sokağın ucundaki şu salaş lokantada yatıştırabilirim. İşte, bir yabancı olduğum hemen anlaşıldı. Hesap üçe ya da dörde katlanacak. Bunu bilen patron sevinçle gülümsüyor. Bana daha özenli servis yapılmaya çalışılıyor. Dudağı yarık garson, elindeki kirli bezle masamı silip duruyor. Ne garip, yemeği bitirdikten sonra midemde yanma hissetmiyorum. Oysa bu ülkenin geleneksel yemeklerini ilk tadışımda kendimi kötü hissetmiştim. Masaya temiz bardak, su getirmeleri için garsonlara seslenip duran patronla göz göze geldiğimizde ona gülümsüyorum. Sonra bana fark ettirmeden bakmaya çalışan insanlara gülümsüyorum. Başımı hafifçe yana çevirip hemen yanı başımdaki kenarları renkli kuşlarla süslü aynada gülümseyen yüzümü görüyorum. Bu ben değilim.

Bu ben değilim...

Yaşadığım sürece bu küçük cümleyi kaç kez söyledim. İlk ve son eşimle şimdi doğru dürüst anımsamadığım bir nedenden dolayı tartışıyorduk. Beni sinirlendirdi. Ona vurmaya başladım. Yüzüne, o güzelim yüzüne art arda tokatlar patlattım. Omuzlarından sıkıca tutup sıska bedenini duvara vurmaya

başladım. Yüzü kan içinde kalmıştı. Ağzı hafifçe aralanmıştı. Bütün gücünü yitiren bedeni bir ipek parçası gibi elimden kayıverdi. Duvarın kenarına yığılıp kaldı ve acıyla inlemeye başladı. Banyoya gittim.

Birden aynada yüzümü gördüm ve elimde olmadan, “Bu ben değilim,” dedim.

Sanki bunu ben söylememiştim. Sanki bunu içimde gizlenen iyi insan söylemişti. Ve şimdi, insanların yüzüne gülümseyip dururken... Önüme getirilen hesabın şişkinliğine itiraz etmiyorum. Hatta ödediğim hesap kadar garsonlara bahşiş bırakıyorum. Şimdi dünyanın en mutlu insanı onlar...

Dışarı çıktığımda kendime bir kez daha şaşırıyorum. Bu adam gerçekten ben değilim, diye mırıldanıyorum. Bu adam gerçekten ben değilim. Çünkü bu adam benim gibi küstah değil. Acımasız, ikiyüzlü ve güvenilmez de değil. Bu adam hayattaki her şeyin üstünde, kendi başına mutlu bir adam.

İşte tekrar nehrin kıyısındayım. Ellerimi başımın altında kenetleyip saatlerce hiçbir şey düşünmeden öylece yatıyorum.

Biraz ileride oturan yaşlı adam, “Dilini biliyorum; konuşmamı, sana bir şeyler anlatmamı ister misin?” diyor.

“Ne anlatacağına bağlı,” diyorum.

“Belki de sen bir şeyler anlatmalısın,” diye yanıtlıyor beni.

“Evet, ben anlatmalıyım. Sözgelimi, leş gibi kokan bu nehrin kıyısına uzanmış, ne arıyorum? Hayatın anlamını mı?”

Yaşlı adam umursamazca başını gökyüzüne kaldırıyor. Gözlerini kapatıp güneşin bütün enerjisini içine çeker gibi geriniyor.

“Hayatın anlamı yoktur,” diyor. “Hayatı kendimizi bulmak için yaşamamız gerekir. Kendimiz ise hiçbir zaman hayatın anlamı değilizdir.”

Ona başka şeyler de anlatmak istiyorum ama o yanımdan kalkıp uzaklaşıyor.

Gözlerimi kısıp nehrin kirli sularına bakıyorum. Ve hemen omzumun yanında bir dev kelebek daha görüyorum. Bu, gördüğüm ikinci kelebek. Burada bunlardan kaç tane var? Kelebekler Vadisi’nde binlerceydi...

Kelebekler Vadisi, kelebeklerin yaşadığı bir vadi. Denizin yanı başında. Vadide küçük çağlayanlar ve ulu ağaçlar var. Kelebekler sadece haziran ve eylül ayları arasında görülüyorlar. Siz vadide yürüyorken ya da tam tepeden denizi seyrediyorken renk renk kelebekler saçınıza, yüzünüze, omzunuza konuyor, çevrenizde uçuşuyorlar. Birden o mekânın cennet olabileceğini düşünüyorsunuz. Ben o vadiyi ilk gördüğümde tıpkı bu şehri gördüğüm günkü gibi gözlerimi lastik pabuçlarımın ucuna dikmiş, sıkıntıyla kıvranmıştım.

Geceyi vadide geçirmiştik. O gece çok mutlu olmuştum. Çünkü sevgilim, o gece, hayatı boyunca seviştiği erkekler arasında, içinde en fazla kalanın, yani en geç boşalanın ben olduğumu söylemişti. Şimdi hemen yanı başımda “her şeyin nedeni olabilecek” o kadın beliriverse onun içinde dakikalarca kalmayı istemem. Eline dokunabilsem ve bana gülümsese ve ben onu saatlerce seyretsem...

Nehrin kıyısında sarhoşlar, bilgeler, evsizler kaldı. Bir, iki, üç, dört, beş, altı kişi. Altıncısı yerinden doğrulup bana doğru yürümeye başlıyor. Ayakucumda duruyor. Elinde bir tel parçası

olduğunu fark ediyorum. Bir eliyle para işareti yapıyor. Anlamsızca yüzüne bakıyorum. Benim dilimde para diyor. Para... Bu sözcük artık benim için bir şey ifade etmiyor. Üstelik deri cüzdanımda beş kuruş param yok. Tepkisizliğim onu sinirlendiriyor. Üzerime çıkıp telle boğazımı sıkmaya başlıyor. Kendi dilinde bir şeyler söylüyor. Kirli elleriyle teli biraz daha sıkıyor. Neden bilmem, size anlattıklarımı ona da anlatmak istiyorum. Ama o beni öldürmeye kararlı görünüyor.

Hava ne kadar sıcak. Gökyüzünde tepsi kadar bir ay. Işığının nereye döküldüğünü göremiyorum. Sanırım nehrin leş gibi kokan karanlık sularına ve birer korkuluğa benzeyen, hayattan hiçbir beklentisi kalmamış insanların sığınağı olan evlerin gri damlarına... Garip iniltiler, büyülü sözcükler, hüzünlü şarkılar, hırıltılar, düşlerini ağlar gibi boğuk bir sesle anlatan insanları duyuyorum.

Klişe Hayatlardan

Taş binalar, cüsselerine göre küçücük kalan pencereler, bazı pencerelerin önünde çiçekler ve gökyüzü. Temiz bir cadde, dükkânlar, insanlar, başınızı yukarı kaldırdığınızda şimdiye kadar fark etmediğiniz bir şey: yaldız kaplamalı küçük kubbe ve gökyüzü. Caddenin solundan üçüncü apartmanın iki katının ön yüzünü saran bir sarmaşık, bu sarmaşığın kökünü tutan beş saksı ve gökyüzü. Çatılar, teraslar, balkonlar, binaların yan yüzlerindeki dev reklam panoları ve gökyüzü. Bir yerlerden, bir köşelerden baktığınızda hep o huzur veren boşluk: gökyüzü.

Seviyorum gökyüzünü seyretmeyi. Özellikle işimi yaparken. Yeni aldığım bu işte gökyüzüne daha yakın olduğum için şanslıyım. Aslında binalar caddedeki konumlarına göre karşılıklı olarak fazla uzak değiller. Doğal olarak hepsi yan yana. Ama bu bina bana ferah ve gökyüzüne daha yakınmış gibi geliyor.

İşte, benden gökyüzüne yakınmış gibi gelen bu binanın boya işini bir ayda bitirmemi istiyorlar. Başlangıçta düşündüm, bir ay içinde biter mi diye? Sonra biter dedim kendi kendime. Neden bitmesin ki, geçen yıl üç cadde ötedeki altı katlı apartmanı iki haftada boyamamış mıydım? Üstelik bu, on daireli, beş katlı... Neden yok bir ayda, yok on gün içinde bitecek diye şart koşarlar ki... Bu apartmanlar yıllarca

yüzlerindeki solmuş boyalarla kalabalık caddeleri, tenha sokakları, köşe başlarını beklemediler mi? Bir on gün daha solmuş yüzleriyle bekleseler çökerler mi?

Bu apartmanı çok garip bir biçimde boyayacağım. Sahibi çatlak bir ressam. Gözü yese kendisinin boyayacağını söylüyor. Bir kâğıt parçasına apartmanı çizmiş. Bu çizim üzerinde hangi renkleri kullanacağımı belirtmiş. Bana göre her dairenin yüzeyi farklı bir renkte boyanacak. Renkler bazen açıktan koyuya doğru gidecek. Bazı renkleri zıt bir renkteki yatay çizgi kesecek. Anlayacağınız, apartmanın dış yüzeyi gerçeküstü bir tabloyu andıracak.

Apartmanın sahibi olan yaşlı ressam, “Aslında tablolarımdan birini apartmanımın dış yüzeyine resmetmek isterdim. Ama buna gücüm yetmez,” diyor.

Benim yapacağım, ressamın kafasındakinin oldukça basitleştirilmiş bir hali. Yani bir boyacının yapabileceği türden bir şey. Aslında ben kimya mühendisiyim. Tabii bu iyi bir boyacı olduğum anlamına gelmez. Sadece boyaları karıştırarak bulduğum renkler güzeldir. Bu da renklerin formülünü çözmüş olmamdan kaynaklanıyor. Bu kendi bulduğum bir formül. Ben bazı renklerin birbirini sevdiğini, bazılarının ise birbirinden nefret ettiğini düşünüyorum. Akıl hastası olan annem de böyle düşünürdü. Ama benim aklımdan bir zorum yok. Renklerin formülünü, daha doğrusu bazılarının birbirlerini nasıl sevip, bazılarının nasıl nefret ettiklerini size anlatmam zor. Bu apartmanı boyarken yaşlı ressamın dediği gibi yeryüzünün bütün renklerini kullanacağım. İsimsiz apartmanın adı da böylece “Yeryüzü” olacak.

Apartman geniş bir caddenin orta yerinde. Yüzü güneşe dönük. Yaşlı ressamın, apartmanın kalbi dediği, geniş bir penceresi var. Bu geniş pencerenin maviye boyanmış zemini üzerine tüy kadar hafifmiş gibi duran çıplak bir kadın resmedilmiş. Dört bir yanına çiçekler serpiştirilmiş kadın, başını hafifçe yana eğmiş, ellerini gövdesinin yanı başına salıvermiş. Küçük ayaklarını ise birbirine dolamış. Kadın size doğru bakmıyor. Dudaklarında yarım bir gülümseme. Yüzündeki ifade için, huzur diyebilirim.

Hiç huzurlu bir insan yüzü gördünüz mü? Uykuya dalmak üzere olan ya da uyuyan bir insan yüzü? Kendisini uzun zamandır gitmek istediği yere götürecek olan bir trene, bir vapura ya da bir otobüse binmiş de başını hafifçe geriye doğru yaslamış bir insan yüzü. Herkesin kendisine yabancı olduğu şehrin kalabalık meydanında kaygıyla beklerken omzuna dokunan bir elle bekleyişi sona eren bir insan yüzü.

Küçük bir çocukken dedemle insanların yüzlerindeki ifadeleri anlamlandırma oyunu oynardık. Dedem bütün ailenin yaşadığı küçük evimizin önünde iskemlesine oturur, beni de kucağına alırdı. Caddeden geçen onlarca insanın yüzündeki ifadeyi çözmeye çalışırdık.

“Şu beyaz şapkalı kadın?”

“Mutsuz.”

“Durakta bekleyen, koyu yeşil takım elbiseli olan…”

“Şey gibi, sıkılmış, bir deniz kenarında olmak istermiş gibi.”

“Sıra bende. Çocuğunu sürükler gibi götüren şu kadın.”

“Sıkıntılı.”

“Hayır, hiç de sıkıntılı gibi görünmüyor. Her zamanki gibi.”

“İnsanların yüzünde her zamanki gibi bir ifade olmaz.”

“Ama neden olmasın? Belki bir insan her zaman mutludur, belki her zaman mutsuz. O zaman o insan her zamanki gibidir.”

Bir keresinde dedeme kendi yüzümdeki anlamı çözemediğimden söz etmiştim. Demiştim ki, bu bana huzursuzluk veriyor. Sanki yüzümde bir maske varmış gibi geliyor. Bazen sırf bunun için ağladığımı söylemiştim dedeme.

Dedem, “Benim yüzümdeki ifadeyi adlandır,” demişti.

Hiçbir şey söylememiştim. Hatta bir şeyler söylemek için kendimi zorlamıştım da yine olmamıştı. Kendimi o an çok kötü hissetmiştim. Dedemin yüzündeki ifadeyi öldüğünde çözmüştüm.

Annem, bana dedemin öldüğünü söyleyip onu görmek isteyip istemediğimi sormuştu. Ben sessizce evet demiştim. Sonra korkmak yok, demişti annem. İşte o an çok korkmuştum. Sanmıştım ki dedem ölünce korkunç bir yaratığa dönüşmüş. Sırf bu yüzden, merakımdan dedemin bulunduğu odaya girmeyi göze almıştım. Yalnız pantolon ceketimi giyme zorunluluğum canımı sıkmıştı. Daha önce büyükannem ölmüştü ve öldükten sonra bizi ziyarete gelmemişti. O zaman ölülerin yeniden yaşama dönemeyeceklerini öğrenmiştim. Dedemin de bir daha hiç gelmeyecek olması, onu özleyeceğimi bilmek bana acı vermişti. Ağlamıştım. Annem yüzümü yıkayıp saçlarımı taramıştı. Bu halimle aynaya baktığımda yüzümdeki ifadeyi yine adlandıramamıştım. Sanki bir an sıkıntı diyecek oldum ama yoo bu ifadenin adı sıkıntı olamazdı.

Dedemin ölüsünün bulunduğu –sanki ölüsü dedemin kendisi değilmiş gibi– odada daha önce duyduğum bir koku vardı. Oda, başıma bir kalas düşüp yaralanacağım korkusundan annemin girmemem için perili dediği arka bahçedeki ev gibi kokuyordu. Perdeler kapalıydı. Sadece sağ taraftaki hafifçe sıyrılmıştı. Buradan içeri ışık sızıyordu. Bu ışık dedemin ayakucuna düşmüştü. Yüzü karanlıktı. Gözlerimi kapamıştım. Dedemin başucuna geldiğimde hafifçe araladım gözlerimi. Yüzündeki ifadeyi hemen adlandırdım; Huzur...

“O huzurlu,” dedim, anneme dönerek.

Annem, evet anlamında başını salladı. O günden sonra yüzümde huzuru göreceğim an için yaşamaya başladım. Şimdi, huzurun yüzümde öldüğüm an belireceğine inanıyorum. Pencerenin üzerindeki o yüzünde huzur olan kadın resmini benim gibi gülümseyerek, sanki ilk kez görüyormuş gibi izleyen ressama, “Resmi siz mi yaptınız?” diye soruyorum.

Başını evet anlamında sallıyor.

“Modeliniz güzel bir kadınmış,” diyorum.

“Modelim yoktu,” diye yanıtlıyor beni yaşlı ressam. “Tarot falı bilir misin?” diye ekliyor ardından.

“Hayır,” diyorum.

“Tarot falındaki kartlardan birisinin adı ‘Dünya’dır. Açıldığında güzellik vaat eder. Apartmanın kalbi dediğim bu pencereye bu kartı resmettim. Tarot fallarının hiçbirinde bu kart bana açılmadı.”

Arkasını dönüp giderken, “Yukarı gel,” diye sesleniyor.

Birlikte çatı katındaki dairesine çıkıyoruz. Eşyaların yerleştiriliş biçimleri insanların yalnız ya da birisiyle yaşadığını ele verir. Ressam yalnız yaşıyor.

“Çay,” diyor gülerek.

Karşılıklı koltuklara oturmuş, çaylarımızı yudumluyoruz.

“Sana,” diyor, “sana Tarot kartlarımı göstermek istiyorum. Hayatında hiç Tarot kartı gördün mü?”

“Hayır,” diye yanıtlıyorum onu. “İskambil kâğıdı gibi bir şey olmalı,” diyorum.

“İskambil kartları ruhsuzdur. Tarot kartlarını sana tanımlamak için, hangi sözcüğü kullanmalıyım, bilmiyorum.”

“Sihirli, büyülü, doğaüstü güçleri olan...” diye sıralıyorum.

“Hayır, hayır,” diyor ressam. “Onlar sanki ruhun kanatlı parçalarıdır. Açmaya başladığında geçmişin ve geleceğin sırlarını sana getirirler.”

Ressam tüm bunları bana anlatırken göz ucuyla odayı inceliyorum. Gizemli bir havasının olmaması beni şaşırtıyor. Fallarla, büyülerle ilgilenen insanların yaşadığı ortamlar bizden farklı olabilirmiş gibi geliyor bana. Bunu ressama sormak istiyorum. Bilmem neden, vazgeçiveriyorum.

O, tüm bu aklımdan geçenleri okumuş gibi, çelimsiz bedeniyle iki büklüm olduğu koltuğunda doğrulup, “Falları atölyemde açıyorum,” diyor. “Orası buradan daha farklı bir mekândır. Gizemli diyebileceğim bir mekân.”

Ressam düşüncelerimi okuyarak beni nasıl şaşırttığının farkında.

“Bir çay daha alır mısın?” diyor gülerek.

Gitmem gerektiğini söylüyorum. Kapıdan çıkarken, boyaları kendisinin alacağını söylüyor.

“O zaman ben de yarın iskeleyi kurarım,” diyorum.

Merdivenlerden inerken güneş ışıklarının apartmanın kalbini delerek oluşturduğu keskin çizgilere bakıyorum. Mavi zeminin ortasında bir tüy hafifliğinde duran figürün yüzündeki huzura takılıyor gözüm. Birden ressamın Tarot kartlarını görmediğimi hatırlıyorum. Kapısını yeniden çalıyorum.

“Kartları sana göstermeyi unuttum,” diyor yaşlı ressam.

Birlikte yeniden içeri geçiyoruz. Çok geçmeden yaşlı ressam elinde tahta bir kutuyla geliyor. İçinden siyah ipek parçasına sarılmış bir deste kartı çıkarıyor. Desteyi masanın üzerine koyup sol eliyle hafifçe yayıyor. Kartlara dokunmak istiyorum.

Elimi tutuyor, “Hayır,” diyor. “Bu kartlara fal açanın dışında kimse dokunamaz. Sen sadece falın açılacağı zaman kartlarını seçmek amacıyla onlara dokunabilirsin.”

Şaşırıyorum.

“Bir gün senin için de fal açarım,” diyor gülümseyerek.

“İskambil kâğıtlarından farklı görünüyorlar gerçekten,” diyorum.

“Öyledir; iskambil kâğıtları hiçbir dönemde insan kanıyla çizilmemişlerdir.”

Masanın üzerinde hafifçe açılmış kart destesine yeniden göz atıyorum. Kartların üzerindeki figürlerin, yazıların, rakamların konturlarının boyaya pek benzemeyen bir kırmızıyla çizilmiş olduklarını fark ediyorum. “Bu kartlar da mı...” diye başlayan,

sonunu sizin de tahmin edebileceğiniz bir soru sormak istiyorum.

Yaşlı ressam, “Kartlarımın gücü tartışılmazdır,” diyor.

Bu, soramadığım sorunun yanıtı olabilir. Ürküyorum.

Bütün gece düşümde apartmanın yüzeyine Tarot kartlarını çizmeye çalışıyorum. Bir türlü istediğim gibi çizip boyayamıyorum. Her zamanki bildik renkleri birbirine karıştırdığımda ortaya tuhaf renkler çıkıyor. Sarıyla maviyi karıştırıp yeşil elde etmek isterken renk birdenbire siyah oluveriyor.

Sabah uyandığımda ressama apartmanın yüzeyine Tarot kartlarını ya da açılmış bir Tarot falını resmedebileceğimi söylemeyi düşünüyorum. İki yıl öncesine kadar binaların yan yüzlerine dev reklam panoları çizerdim. Tarot kartlarını bu binanın ön yüzüne çizmenin de o işten pek farkı yoktur diye düşünüyorum. Ressam bu düşüncemi olumlu karşılamıyor. Ona apartmanın kalbi dediği pencerenin üzerindeki resmi, Tarot’taki dünya kartını hatırlatıyorum.

“Onun benim için bir anlamı var,” diyor.

Ressam yıllar önce bütün sokağı ve caddeyi boyamayı düşlermiş. Şehrin ortasındaki heykeli, vapurları ve portakal rengi otobüsleri de... Bu düşlerine o zamanlar bu apartmanda oturan yazar kızı da ortak etmiş. Yazar kız ve ressam, binaları hangi renklere boyamaları gerektiğini karşı binada oturan insanlara sormayı düşünmüşler. Sözgelimi bina sakinleri toplanıp, karşımızdaki bina yeşil üzerine mor dalgalı olarak boyanmalı diyecekler. Yeşil üzerine mor dalgalı olarak boyanan binada oturanlar ise karşılarındaki binayı beyaz olarak görmek

isteyecekler. Bu düş gerçekleşmemiş. Çünkü yaşlı ressamın en yakın dostu yazar kız, alıp başını gitmiş. Şimdi apartmanın dış yüzeyinin rengârenk boyanıp gerçeküstü bir tabloyu andıracak olması ressamı mutlu ediyor. Caddeyi baştan aşağı kırmızıya boyayamadığı, binaları yan yana dizilmiş muhteşem tablolar haline getiremediği için eskisi gibi üzülmüyor.

Apartmanın önüne dev iskelemi kurmam bir günümü aldı. Dev iskelemi kurarken boyayacağım binada barınan ya da çalışan insanlar hakkında da bilgi edinmiş oluyorum. Sözgelimi bu apartmanın bir ve iki numaralı dairelerinde iki ihtiyar yaşıyor. Bir numaradakinin kedisi var. İki numaradakinin kızı sabah 08.00'da uğrayıp gün boyunca ihtiyarın gereksinim duyacağı şeyleri hazırladı. Öğleden sonra da sinirli hemşiresi gelip iğnesini vurdu. Üç numarada dağınık bir adam yaşıyor. Evden birlikte çıktığı kadını dün gece tanımış olmalı. Yüzlerinde birbirlerini hatırlamıyorlar gibi bir ifade vardı. Dört numarada yaşayan için şimdilik hiçbir bilgim yok. Bütün bir gün perdeleri kapalıydı. Tatilde olabilir. Beş numarada bir anne, bir baba ve bir çocuk yaşıyor. Onları sadece kahvaltı ederken gördüm.

Altı numarada yalnız bir insan...

Yedi numarada yalnız bir insan...

Sekiz numarada...

Sekiz numarada yirmi, yirmi bir yaşlarında bir kız, bazıları için kadın, yaşıyor. Onu gördüğümde ince ve uzun boynunu örtmeyen, ensesinde bitiveren saçlarını havluyla kurutmaya çalışıyordu. Başını hafifçe öne doğru eğmişti. Sırtı kuvvetli ve düz bir çizgi gibi görünüyordu. Bacaklarını yana doğru açmıştı.

İncecik bedeniyle kuvvetli gibi geldi bana. Saçlarını defalarca havluyla kuvvetlice ovalayıp durdu. Başını geriye atınca yüzünü gördüm: Cildi bedeninden daha açık bir renkte. Gözaltları biraz siyah. Gece, makyajını silmeden yatmış. Burnunun şeklini kavrayamadım. Sadece pek küçük ve biçimli değil gibi görünüyordu. Birden neredeyse uçarcasına odanın ortasına geldi. Kollarını yana doğru açtı. Parmaklarının üzerinde yükselip küçük bir daire çizip durdu. O küçük dairesinin çevresinde dans ederken yüzüne baktım. Gözleri ne sizin ne de benim görebileceğim bir noktaya, ama boşluğa da değil, bambaşka bir şeye bakar gibiydi. Bu haliyle müzik kutularının üzerinde dans eden balerinlere benziyordu. Ne yüzündeki gülümseme gerçekti, ne bakışları. Sadece gözlerindeki ışıltı onu canlı kılıyordu. Dansı bittiğinde, ardına kadar açık penceresinin önünde, elinde kalas parçalarıyla uğraşan beni gördü. Onu izlediğimi asla fark edemezdi. Yanıma gelip apartmanı tek başıma mı boyayacağımı, ne renge boyayacağımı sordu. Verdiğim yanıtlar ilgisini çekti. Ama konuşmayı fazla uzatmadı.

Dokuz ve on numarada apartmanın sahibi olan ressam yaşıyor.

Dev iskelemi kurduğumda karşı apartmanla aradaki mesafenin azaldığını fark ediyorum. Bu demektir ki, bir sürü ev, bir sürü insan, bir sürü hayat, bir sürü hayal. İskelemin kuzey ucuna uzanıyorum. Televizyon seyrederken kanepeye uzanır gibi ya da güneşlenmek için şezlonga. Anlayacağınız, normal bir yere uzanır gibi uzanıyorum iskeleme. Başımı çevirdiğimde dev bir uçurum görüyorum. Yükseklik beni

korkutmuyor. Oysa anneciğim, zavallı anneciğim, hayali uçurumlardan yuvarlandığını sanır, bütün gücüyle bağırıp dururdu.

Kardeşlerimle bahçede oynarken annem her zamanki gibi bizi seyrediyor, yanında birisi varmış gibi konuşup duruyordu. Annemin her zaman yanında olduğunu söylediği tek dostunu görmezlikten geldiğimizde, yani oturduğu sandalyeye (boş sandalyeye) oturduğumuzda, hiç konuşmadan bir boşluğa bakan anneme bir şey sorduğumuzda, yani annemin tek dostunun sözünü kestiğimizde cezalandırılıyorduk. Annem bazen bu görünmez dostuyla kavga ediyordu, bazen de herhalde onun anlattığı şeylere gülüyordu. Ama o gün annem bir uçurumdan yuvarlanmak üzere olduğunu söyledi. Gözleri faltaşı gibi açılmış, oturduğu yerde kaskatı kesilmişti. Terliyordu. Yüzü, boğazı sıkılıyormuşçasına kıpkırmızıydı. “Düşüyorum,” diyordu.

“Ne duruyorsun, elimi tutsana!” diye bağırdı bana.

Gerçekten annemin yanı başında bir uçurum var ve annem yuvarlanıverecekmiş gibi görünüyordu. Hemen koşup annemin elini tuttum ve çekmeye başladım. Ama bir başka güç annemi o görünmez uçuruma itiyordu. Sıkıca annemin bileğini kavradım. Hayır, gücüm yetmiyordu. Annem hızla aşağı kayıyordu. Ağlamaya başladım, çünkü annem avazı çıktığı kadar, “Düşüyorum, aşağısı çok derin bir uçurum, n’olur beni kurtar!” diye bağırıyordu.

Nasıl oldu bilmiyorum, birdenbire annemi çekmeyi başardım. Annem o görünmez, derin uçuruma yuvarlanmaktan gerçekten kurtulmuş gibi sevinçle sarıldı bana. Sonra yanındaki

–yine bizim göremediğimiz– dostuna dönüp, “Kahraman oğlumu gördün mü, beni nasıl da kurtardı,” dedi.

Onu ölümden kurtardığım için çok sevinçli olduğumu söylemiştim.

Annem daha sonra sık sık bu görünmez uçurumdan yuvarlanacak olmuştu. Ve ben her zaman onu kurtarmıştım.

Bir akşam yemekteydik. Hiç konuşmadan, birbirimize göz ucuyla bile bakmadan yemeğimizi yiyorduk. Annem yine görünmez uçurumunun kenarına gelmişti. Bağırmaya başladı. Babam onu şaşkınlıkla izliyordu. Yerimden kalkıp annemin yanına koştum. İki elimle bileğinden tutup görünmez gücün annemi derin uçuruma itmesine engel olmaya çalışıyordum.

Babam yerinden kalkıp, “Kesin bu boktan numarayı,” diye söylendi.

İki elimi, tüm gücüyle annemin bileğini kavramış olan iki elimi tuttu. Artık görünmez gücün annemi derin uçuruma itmesine engel değildim. Annem korkunç bir çığlık atarak sandalyeden aşağı düştü. Yerdeydi, iki büklüm olmuş, solukları neredeyse hiç duyulmuyordu. Bir an öldüğünü düşündüm. Kardeşlerim ağlayarak başına çömeldiler. Gözleri kapalıydı. Ona sarıldım ve yanağından öptüm. Ben de ağlıyordum. Anneme kalkması için yalvardım. Babam ayakta durmuş, bizi izliyordu. Kaygılanmış olsa gerek, annemi omuzlarından kavrayıp sarstı. Annem, küçükken oynadığım, şimdi kardeşimin eğlendiği içi saman dolu şapşal bebek gibiydi.

O günden sonra bizim yanımızda kalmadı. Artık bir hastanede yaşayacaktı.

İlk ziyaretimizde annemi yatıyor gördüğümde, yeniden görünmez uçurumlarından yuvarlanmak üzere olursa onu kim kurtarır, diye düşündüm. O odadaki herkes çok yaşlı ve hasta görünüyordu. Sadece ilacını veren hemşire, belki o annemi derin uçurumlara düşmekten kurtarabilirdi. Hemşireye, "Eğer annem bir uçuruma yuvarlanmak üzere olduğunu söylerse, onu kolundan tutup çekin," demek istedim, ama hemşirenin çok kötü bir yüzü vardı. Ona güvenemedim.

Gözlerim yanıyor. Tıpkı ateşin dumanından yanar gibi. Ağlamak istediğimde –artık ağlayamıyorum– hep bu oluyor, gözlerim yanıyor. Yattığım yerden yavaşça doğruluyorum. Her boyacının taktığı türden şapkamı başıma geçirirken karşı binadan şaşkınlıkla beni izleyen kadını fark ediyorum. Büyük olasılıkla yükseklik korkusu var ve benim dev iskelemin ucunda nasıl olup da rahatlıkla uzanabildiğimi merak ediyor. Ona selam veriyorum. Bana gülümsüyor, ama elinde olmadan. Sonra beni izlediği pencereden uzaklaşıyor. O günlük işimin bittiğini düşünüp gitmeye hazırlanırken ressam beni çay içmeye davet etti. Onunla konuşmayı sevdiğimi düşünüp önerisini kabul ettim. Ressam yorgun görünüyordu.

"Uykusuzum," diye başladı söze... "Fazla uyumayı sevmiyorum ama uykusuzluğa da hiç dayanamam."

Ben de ona kendimi kötü hissettiğimde, sevdiğim bir insanı kırdığımı düşünüp üzüldüğümde, çok yalnız kaldığımda, yabancı olduğum bir memlekette uykuya sığınmanın beni nasıl mutlu ettiğini anlattım.

Ressam uzun süredir geceleri çalıştığını söyledi.

“Üstelik,” dedi, “senin için bir Tarot falı açmaya karar verdim.”

“Bu kararı sizin yerinize benim vermem gerekmez mi?” dedim.

Küçük bir çocuk gibi omuzlarını yukarı kaldırıp, “Yoo,” dedi. “Seninle ilgili bir sorunun yanıtını Tarot’ta arayabilirim. Bu soruyu da ille senin sorman gerekmez.”

Falı ne zaman açacağını sordum.

Bilmiyorum anlamında başını salladı.

Ertesi gün astar çekmeye başladım. Bu iş aşağı yukarı dört günümü alacağa benziyor. İşe sekiz numarada oturan kızın penceresinin önünden başlıyorum. Kimsenin aklına boyacı işe neden buradan başlıyor diye sormak gelmez... Zaten kimse bir boyacının dairelerinin dış yüzeylerini boyadığı insanların dünyalarına doğru yolculuğa çıkacağını da düşünmez. İnsanlar bana baktıklarında fırça kullanan ve bir şeyi yenileyen birisi olarak görürler. Onlar kendi hayatlarına da tıpkı aynaya bakar gibi bakarlar. Öbür insanların ise ne yaptığı, nasıl yaşadığı, kiminle birlikte olduğu ve kendi normalliklerine aykırı düşen anormallikleri dikkatlerini çeker. Ne hüzünlü oldukları anları, ne de kırık hayatları gözlerine ilişir. Ben belki de insanların yüzlerindeki ifadeyi adlandırmayı sevdiğim gibi onların klişe hayatlarına sızmayı da seviyorum. Üstelik merak ediyorum; benim hayatıma da sızan birisi var mıdır? diye.

Sekiz numaradaki kızı göremiyorum. Erkenden çıkmış olmalı. Onu görmeyi isterdim. Çünkü yıllar önce çok sevdiğim bir kadına benziyor. Hayır, saçları, teni ve rengiyle değil. Bakışlarındaki kırıklık ve size tanımlayamayacağım bir şeyle...

Ne gariptir, bunu onu ilk gördüğümde düşünmedim. Şimdi penceresinin kenarından dağınık yatağını ve odanın ortasına fırlatılmış giysileri görünce... Ve tabii aynanın kenarına iliştirilmiş kâğıt bebekleri, rujları, boş soda şişesini, renkli göz kalemlerini görünce... Kapının kenarında bir çift balerin pabucu asılı. Daha önceki zarif dansını da göz önünde bulundurursak; evet, bu kız bir balerin.

Altı numaradaki kız da kuaför. İşyeri hemen caddenin başında. Öğle tatilinde soluğu evde alıyor. Televizyonu açıp konserve esprilerle dolu programları izliyor. Bu arada deli gibi tıkınıyor. Sonra saatin ilerlemiş olduğunu fark edip evden apar topar çıkıyor.

Kuaförde saç kesiyor, saç yıkıyor, saç boyuyor, saç şekillendiriyor. Tüm bunları yaparken insanların saçlarına niçin bu kadar çok önem verdiklerine akıl sır erdiremiyor. Onun sadece ara sıra kısalttığı uzun kestane rengi saçları var. Onları bir eşarpla ensesinde toplayıp dolaşıyor. Saçlarla uğraşmayı seviyor: Böylece kendisine sevmediği bir şeyi daha, çok sevmediği bir şeyin yanında sevebilmeyi, hiçbir şeyin nefret edilecek kadar kötü olmadığını öğretmiş oluyor. Ağda yapmayı sevmiyor. Kıllı bacaklar, koltuk altları, cinsel organlar, hepsi onun becerikli elleriyle pamuk gibi olmayı beklerler. Kadınlar kıllı cinsel organlarını açtıklarında midesi bulanır. Kendisininkinin daha farklı olduğunu düşünür. Bazılarının dudakları –vajenlerinin tabii ki– sarkık, bazılarınınki yok denecek kadar küçük, bazılarının iki dudağı da, biri büyük biri küçük olması gerekirken eşit. Biçimleri gibi renkleri, hatta kokuları bile farklı. Çoğununki siyaha yakın bir renk. Çiğ bir et

gibi rengi koyu kırmızı olanları en iğrenç görünenlerinden. Bol ağdalı bir günün sonunda eve döndüğünde tuvalete giriyor.

“Ne güzel,” diyor kendi kendine.

Sarı cılız tüylerle kaplı organını okşuyor. Dudaklarının pembeliği ve biçimliliği hoşuna gidiyor. Henüz kimsenin sarı cılız tüylerle kaplı organını okşamadığını, hoş pembeliğini görmediğini düşünüp üzülüyor.

“Hayatım boyunca bakire kalacak değilim ya...” diye mırıldanıyor.

Donunu çekerken aynada koca poposunu gördüğünde kalçaları olduğundan daha büyük ve engebeli geliyor gözüne. Bu haliyle hiçbir erkeği cezbedemeyeceğine bir kez daha inanıp söyleniyor:

“Evet, hayatım boyunca bakire kalacağım.”

Sonra yatağının altından bavula benzer bir çanta çıkarıp, içindeki dergileri, boş ilaç kutularını yatağın üzerine boşaltıyor. Diyetler, süper incelik vaat eden rejimler, dergilerden kesilmiş güzel kadın resimleri, sabah aç karnına içildiğinde midede şişerek tokmuş duygusu yaratan (!) lifli haplar, iştah kesici tabletler...

“Hepsi palavra,” diyor. “Pa-lav-ra. Biz şişkoların paralarını yemek için uydurdukları şeyler.”

Odada dolaşırken gövdesini görmekten rahatsız olduğu için kullanmadığı boy aynasının üzerindeki çarşafı hışımla çekiyor.

“İşte,” diyor kendi kendine. “Koca gövdem aynaya bile sığmıyor.”

Yatağının ucuna çöküyor. İşte, hayatında kaçırdığı en önemli an.

Geç bir saatte bir arkadaşından dönüyordu. Ölen denizcilerinin adını taşıyan vapurlar gecenin ilerleyen saatlerinde koca gövdeleriyle iskeleye bağlı olduklarından şehrin öte yakasına küçük teknelerle geçmek zorundaydı. Teknede on bir kişi olduklarında hareket ettiler. Hava rüzgârlı olduğu için öbür altı kişi gibi içeride oturmayı tercih etmişti. Oturdukları bölmenin geniş camları vardı ve tam tepede kırmızı bir ampul yanıyordu. Kırmızı ışığın gezindiği uykulu insan yüzlerine baktığında rahatladı. Başını çevirip rengi koyu laciverde dönüşmüş denizi, ışıklı dev köprüyü ve karanlık şehri görünce, aklına sevdiği bir şiir geldi. Şiir karanlık bir şehirden, yıldızlardan ve dolunaydan söz ediyordu. Eksiksiz hatırlayamayınca sinirlendi. Bir keresinde gökyüzünden görmüştü şehri. Voltajın bir düşüp bir normale dönmesinden olsa gerek ışıltılar bir çoğalıp bir azalıyordu. O zaman koca şehir bir canlıymış, bir uyuyormuş, uyurken göğsü inip kalkıyormuş gibiydi. Kırmızı ışığın gezindiği uykulu insan yüzlerini görebilmek için başını yeniden çevirdiğinde onu gördü. Gözleri yeşil ya da mavi olmalıydı. Kırmızı ışıkta fark etmek zordu. Birkaç günlük sakalıyla mutsuz ve bir şeyleri unutmaya çalışan birisine benziyordu. Sonra adam yanındaki torbadan bir demet çiçek çıkarıp ona uzattı.

“Bu çiçekleri vermek için şehrin bu yakasına geçmiştim. Kadın çiçekleri almadı. İyi ki başıma çalmadı ya. Ama almadı işte çiçekleri. Bu çiçekleri birisine vermek istiyorum.”

Kucağına bırakılan çiçeklere şaşkınlıkla baktı. Sevindi elbette, ama belli etmeye çekindi. Durum aptal film sahnelerine benziyordu. Tekne kıyıya yaklaştığında kendisini gülümseyerek izleyen adama bir kez daha baktı. Dışarı çıktı. Küçük iskeleye adımını atacaktı ki bir el kendisine uzandı. Kendi başına da çıkabilirdi ama adamın yardımını, uzattığı yardım elini geri çevirmek istemedi.

“Yürüyebilir miyiz?” dedi adam.

Hayır anlamında başını salladı. Yalnız yürümek istediğini söyledi ve adamın yanından hızla uzaklaştı. Sonra hep o adamı, çiçekleri kucağına bırakışını, elini tutuşunu, gülümseyişini düşündü. Koca şehirde hep ona rastlayabileceği umuduyla dolaşıp durdu. Şehrin bir yakasından ötekine küçük teknelerle kaç kez gidip geldi. Onunla karşılaşamadı. Ama hep o ânı hatırlayıp durdu. Nasılsa artık yüzünü de unutmuştu.

İşimi yaparken hayatlarına gizlice süzülerek yüzlerce insan tanıdım. Hiçbiri olağanüstü şeyler yaşamıyordu. Olağanüstü dediğimiz de nedir ki? Hayatta her şey, bizim dışımızdaki insanlar tarafından olsa da yaşanmıştır ve hayata dair olmuştur. Binde bir olan diye nitelendirilen hiçbir şey aykırı ya da uçlarda değildir. Bütün hayatlar şöyle ya da böyle birbirine benzer. Âşık olduğumuzda, özlediğimizde, hüzünlendiğimizde, sinirlendiğimizde, bir karar aldığımızda, güvendiğimizde, ölmek istediğimizde, korktuğumuzda hepimiz aynı şeyleri hissederiz. Size bunları anlatmam canınızı mı sıkıyor? Üç ay önce boyadığım apartmanda tanık olduğum cinayeti anlatsam eğlenirsiniz, değil mi? Ama kendi yaşadıklarınıza benzeyen klişe yaşantılardan söz edişim, nedense sizi...

Her neyse, bunların ne önemi var.

Size kendimi anlatmamı ister misiniz?

O zaman dev iskelemin kuzey ucuna uzanmam gerekir. Balık burcuyum. Burçlara inanır mısınız bilmem, ama sanırım inanmak gerekiyor. Şehrin dışında yaşıyorum. Evime, yeni açılan otobanda yaptığım yarım saatlik bir yolculuğun sonunda ulaşabiliyorum. Üç gün önce otobanın kenarındaki otların yanmış olduğunu gördüm. Bir parça yeşilliğin yerinde artık kel toprak ve yanık otlar var. Dün akşam otobandan geçerken de bir an düş gördüğümü düşündüm. Çünkü yolun iki yanı da alevler içindeydi. Arabanın içini garip bir sıcaklık kapladı. İki yanı alevli bu yoldan kurtulmak istiyordum. Yalnız yaşıyorum. Bir kedi besliyordum, ama sevgilim beni terk edip giderken onu da götürdü. Şimdi yalnızım. Yüz altmış daireli sosyal bir konutta oturuyorum. Elbette sosyal konutlarda yaşayan herkes gibi asosyalim. Çok eskiden henüz çok gençken kısa bir şeyler yaşadığım ve unutamadığım bir kadın var. Benim için bir tutku. Onu uzaktan da olsa izliyorum. Çok özlediğim zaman geçeceği yollarda bekleyip ya da gideceği konserleri tahmin edip onunla karşılaşıyorum. Bugün ya da yarın ya da birkaç yıl sonra bana dönmez ama on ya da on beş ya da yirmi yıl sonra ben onun sevgili kocası olacağım, bunu biliyorum. O benim tutkum.

Eskiden her haftasonu annemi ziyarete giderdim. Sekiz yıl önce öldü. Kaldığı hastanenin çevresi meşe ağaçlarıyla kaplıydı. Ağaçların dalları birbirine kaynaşmıştı. Ulu gölgelerinde beynimin kıvrımlarındaki tüm kötülükler eriyip giderdi. Yolda yürürken yaprakların arasından sızan güneş ışıklarının derin gölgeli yolda oluşturduğu kesin çizgileri sayardım. Çoğu zaman

hastaneye alınmazdım. Huysuz bir hasta olan anneme müshil hapları verdikleri, dişlerini söktükleri için onlarla kavga ederdim. Hatta haklarında dava bile açtım. İstiyordum ki annemi benim kontrolüme bıraksınlar ve ben onu daha iyi bir hastaneye yatırayım. Hastaları onlar için, hastanenin demirbaşlarından farksız olduğu için annemi o hastaneden çıkaramadım. Küçük bir çocukken –ki bu annemin hastaneye yattığı ilk yıllardı– annemi bir kalede tutsak gibi düşünür, onu kurtarmak için planlar yapardım. Bütün bunlar bazen meşe ağaçlarının birer canavara dönüştüğü, hastane koridorlarında beni dev farelerin kovaladığı kâbuslara dönüşürdü. Size diyebilirim ki, hayatımın büyük bir kısmı annemi hastaneden kurtarma ve sevdiğim kadınla yeniden birlikte olma düşleriyle geçti.

Öldüğümüzde Tanrı bize soracakmış: “Hayatın nasıl geçti?” diye. Benim yanıtım, “Beklemekle,” olabilir. Bugünlerde yaptığım şey ise, beklemenin dışında, hayatımı gerekli ve gereksiz kılan şeyleri birbirinden ayırmak. Tıpkı renkli ve beyaz çamaşırları ayırır gibi. Tabii bu o kadar basit değil. Şimdilik iki taraf da dengede. Ama benim terazim çok hassas. Denge her an bozulabilir. Terazinin dengesi bir anlamda benim bu dev iskelenin üzerindeki dengem. Beni bir yere bağlayan bir ip filan yok. Ayağım kaysa... İntihar etsem bile, sonuçta bir kaza olarak görünür her şey. Sanırım yıllardır başkalarının hayatlarına süzülmekten, beklemekten, acı çeken insanlar görmekten, bir tutkunun esiri olmaktan sıkıldım.

İşte, şu sekiz numarada yaşayan güzel kız. Hayat haritasında bereketli nehirlerin geçtiği en güzel toprak parçasını ayırdığı

bir adam için yaşıyor. Bazen kendi benliği susuz kalıyor, kuraklaşıyor ama tutkusundan hiçbir zaman kaçamıyor, bereketli nehirleri kendisine akıtamıyor, o adamı sınırlarının dışına itemiyor.

İçeride kenarları incili maskesini takmış ağlıyor. Sevdiği adam başrol oynayacağı balenin galasına gelmeyi kabul etmedi. Hayır gelmem, dedi telefonda. Gelemem değil, gelmem. Ne küçük, ne hüzünlü, ne yıkıcı bir cümle. Oysa o adam onun daha güzel ve daha iyi olmasının nedeni... Babam bir defasında basit bir söz söylemişti: “Bir şeye tutulmak kötüdür.”

Pencereler, yarı kapalı perdeler, dışarı taşan sesler, soluk ışıklar, insanlar, hayatlar... Yaşlı ressamın benim için açacağı Tarot falında, kartlara soracağım sorum hazır. Kartlardan, tercihim için bana yol göstermelerini isteyeceğim.

Verdiğim sözde yanıldım. Bu apartmanın boya işi bir ayda bitmeyecek. Güneş ne kadar yakıcı. Karşı camda sürekli beni izleyen, bir yandan da sabun baloncukları püskürten çocuğa göz kırpıyorum. Bana onlarca sabun baloncuğu yolluyor. Baloncuklar boşlukta yok oluveriyorlar. İnsanlar ve hayatlar gibi. Sağ ayağımla boşlukta daireler çiziyorum. Yükseklik ilk kez içimi ürpertiyor. Bir trapezci olsaydım ve intihar etmek isteseydim herhalde ipten ipe uçarken kendimi bilerek boşluğa bırakırdım. Kimse trapezci intihar etti demezdi. Ancak kötü bir kaza denilebilirdi. Bana kalırsa tüm bu kazalar birer intihardır. Ayağımla boşlukta daireler çizmeye devam ediyorum. Korkmayın, bunu daha önce de yapardım. Beni dinlendirir bunu yapmak. Karşı camdaki çocuk sabun köpüklerini püskürtmeye devam ediyor. Cama yansıyan yüzümdeki ifadeye

bir an huzur diyecek oluyorum. Ne mutlu bana, artık yüzümdeki ifadeyi adlandırabiliyorum.

Taş binalar, cüsselerine göre küçücük kalan pencereleri, bazı pencerelerin önünde çiçekler ve gökyüzü... Temiz geniş bir cadde, dükkânlar, insanlar, başınızı yukarı kaldırdığınızda şimdiye kadar fark etmediğiniz bir şey; yaldız kaplamalı küçük bir kubbe ve gökyüzü. Caddenin solundan üçüncü apartmanın iki katının ön yüzünü saran bir sarmaşık, bu sarmaşığın kökünü tutan beş saksı ve gökyüzü. Çatılar, teraslar, balkonlar, binaların yan yüzlerindeki dev reklam panoları ve gökyüzü. Bir yerlerden, bir köşelerden baktığınızda hep o huzur veren boşluk, hepimize ait olan şey, gökyüzü...

Annesi karşı penceredeki küçük çocuğu içeri alıyor. Sağ ayağımla boşlukta daireler çizmeye devam ediyorum...

Geri Kalan Yaşamımın Tüm Perşembeleri

Sadece yapabileceğim şeyleri hayal edip gülümsüyorum. Seksen beş yaşında filan değilim. Sadece bir hapishanedeyim. Bir adam öldürdüğüm için. Bana verdikleri ceza hafifletici nedenlerden dolayı, ömür boyu... Ömür boyu hapis cezasına çarptırılmış bir insan olarak tıpkı seksen beş yaşındaki bir ihtiyar gibi geri kalan yaşamımı nasıl geçireceğime dair planlarım yok.

Buradaki ilk iki yılım alışmaya çalışmakla geçti. On altı kişi bir arada kalmaya, yemeklere, kavgalara, çığlıklara, müdüriyetin aklına estikçe üzerimize basınçlı su sıkmasına, yeni gelen insanlara, intiharlara, havalandırmaya çıkarıldığımızda hep yeniden görüyormuş gibi olduğum gökyüzüne ve özlememeye alıştım. Özlem duygumu bu ülkeye geldiğim ilk günlerde yok ettiğimi sanmıştım. Oysa hapishanede geçirdiğim ilk gecede ülkemi çok özlediğimi düşündüm ve kendi kendime dedim ki:

“Bu benim sonum olabilir.”

Ama sonum olmadı. Hâlâ yaşıyorum.

Ömür boyu hapis cezasına çarptırıldığım duruşmanın ardından peltek avukatım kulağıma eğilip, “Seni ölümden kurtardığım için çok mutluyum,” demişti. Bir dost gibi kolumu sıkıp kahramanca yüzüme gülümsemişti. Acaba ben ipten kurtardığı kaçıncı adamdım? Aynı zamanda idam edilmeyi

ömür boyu hapse yeğleyen ve avukatının bu başarısına lânet eden?...

Tam sekiz kişi. (“Tam” sözcüğünü sıkı bir vurguyla söyledi.) Hayatlarının kalan kısmını bir hapishanede geçirecek sekiz kişi. Benimle birlikte dokuz. Hapishanede geçirdiğim bu üç yılın sonunda bir umut belirdi. Cezamın otuz ya da kırk yıla indirilmesi gibi bir şey değildi bu. Sadece cezamın geri kalan kısmını ülkemde tamamlayabilme umudu. Kardeşim, hayatımı ülkemdeki bir hapishanede tamamlamam için elinden geleni yapıyor. Yazdığına göre iyi bir avukat, benim avukatımla diyalog halindeymiş. Kardeşim, buradaki hapishanelerin yabancı suçlularla dolu olduğunu, bu ülkenin hem yabancı hem de suçlu insanları barındırıp beslemeye fazla hevesli olmadığını mektuplarında sıkça belirtiyor. Pek tabii ki çok aptalca şeyler söylüyor. Bir keresinde de buraya kadar gelmiş, beni ziyaret etmişti. Bazı insanların hayatları düz bir çizgiye benzer, bir başka deyişle: tekdüzedir. İşte bu insanlar bu düzenin dışında bir şey yapmaya kalkışırlar. Yani düz hayat çizgilerinde küçük zigzaglar diyebileceğimiz türden şeyler. İşte ben kardeşimin hayatında bu küçük zigzagları oluşturuyorum. İyi para kazandığı bir işi, karısı ve üç çocuğu var. Her salı, her çarşamba, perşembe ve cuma, yaptıkları şeyler birbirinin aynısıdır:

Cuma günleri konsere gidilir, pazar hava güzelse pikniğe, çarşambaları konuklar kabul edilebilir, ama onların dostlarını ziyaret etmek için seçtikleri gün cumartesidir. Bu düzeni çocukluğumdan bilirim. Kardeşim için ben bu düzenin dışında

bir şeyim. Beni bu hapishaneden kurtarıp kendi ülkemin hapishanelerine tıktırmak... Bu onun için kahramanlık olabilir.

Kendi ülkemde reklam metinleri, oyunlar yazardım. Bu işlerden kazandığım parayla da sürünerek yaşardım. Felsefe okudum. Yirmi üç yaşında, yani üniversiteyi bitirdiğim yıl sokaklarda yattım. Çöplüklerden bulduklarımla karnımı doyurdum. O zaman öbür insanların gözlerinde yücelttiği kavramlar: para, ev, araba, eş, çocuk, statü... bana çok ucuz göründü. Günümün büyük bir kısmını kaldırım kenarına uzanıp, gözlerimin kör olduğunu sanıncaya kadar güneşe bakmakla geçirirdim. Bu sürede hiç âşık olmadım. Dolayısıyla hiç acı çekmedim. Bilmiyorsanız size de söyleyeyim: Aşk acı çekmektir.

Bir gün yine uzun yürüyüşlerimin sonunda kaldırımın kenarına uzanıp gözlerimin kör olduğunu sanıncaya kadar güneşe bakacaktım ki, temiz çarşaflı bir yatağı özlediğimi düşündüm. Sevdiğim bir dostumun evine gittim. Sıcak bir banyo ve temiz çarşaflı bir yatak, dedim. Ertesi gün uzun saçlarım ve sakalım kısaldı. Artık sıradan insanlardan birisiydim. Bir hafta sonra otobüs durağında beklerken, birlikte çöpleri karıştırıp kuytu köşelerde uyuduğum, benim kendisine "Sokakların Prensi" diye seslendiğim arkadaşımı gördüm. Karşı kaldırımda her zamanki müthiş hızıyla yürüyordu. Caddede karınca sürüsü gibi ilerleyen onlarca insan arasında onu kaybetmemeye çalışarak karşıya geçtim. Benden hızla uzaklaşıyordu. Arkasından bağırmak istedim:

"Sokakların Prensi nereye? Hey, Sokakların Prensi..."

Bağıramadım. Tıpkı kötü düşlerimde olduğu gibi, bağırmam gerektiği zaman bağıramadığım, karşımdakine hayati bir cümleyi söylemem gerektiğinde sesimin çıkmadığı durumda kaldım. Ve bacaklarım taş bağlanmışçasına ağırlaştı; koşamaz, neredeyse yürüyemez oldum. Sokakların Prensi uçarcasına ilerliyordu. Kalabalık arasından sadece kırmızısı solmuş kadife şapkasını görebiliyordum. Sonra ortadan kayboldu. Sokak lambasına yaslandım. Önümden geçen insanların arasından karşımdaki vitrine yansıyan son yaka düğmesi bile iliklenmiş gömleği, muntazam saç ve sakalları, gözlüğü, ceketi, sol kolunda taşıdığı pardösüsüyle kendimi gördüm. El sıkıştığımda ya da bana gülümsediğimde bir yerlerde gördüğümü hatırlayıp da bir türlü tanıyamadığım insana bakarmışçasına kendime baktım. Genzim yandı, yutkundum. Ağlamaya başladım. Kendimi tutmaya çalıştığım filan da yoktu. Yürüyordum ve gözyaşlarım seyrek sakallarımın arasından temiz gömleğimin yaka ucuna damlıyordu.

Kısa bir süre sonra kendimi böyle görmeye alıştım. Sokakların Prensi'yle de çok sık karşılaştık, ama hiçbir zaman arkasından koşmadım, ona seslenmedim. Öbür insanlara benzer halimle o da beni tanımadı. Bıraktığım yerden başlamak zor olmadığı gibi, bir yıl boyunca sokaklarda yaşamış olmama da pek anlam veremedim.

Bir dostum bunun için, "Aziz olmaya çalışmak," dedi.

Her şeyi ne kadar rahat anımsıyorum. Ama sakın işlediğim cinayeti anımsamamı beklemeyin! O âna dair hiçbir şeyi anımsamıyorum. Tüm olanlar beynimin dehlizlerinde eridi

gitti. Bazen neden bu hapishanede olduğumu kendime soruyorum. Çünkü bir adam öldürdüğümü unutuyorum...

Size başka şeylerden, sözgelimi perşembe günlerimi nasıl geçirdiğimden söz edebilirim. Her hafta perşembe günleri genç bir kadın ziyaretime gelir. Yasa çıktığından bu yana her hafta perşembe günleri; yani altı ay, beş gündür. Yasa, suçluların kendilerini ziyarete gelen kadınlarla iki buçuk metrekarelik kabinlerde düzüşmesine izin veriyor. Bu yasanın çıkması bir hayli zaman aldığı gibi, ülkenin parlamentosunu da karıştırdı. Hatta üç bakan istifa etti. Mahkûmlar yıllardır hayalini kurdukları şeyin politikacıların seçim vaatleri arasında yer almasıyla önce umutlandılar. Şimdi iki buçuk metrekarelik kabinlerde düzülen kadınlar seçimlerde bu partiye oy verdiler. Her iktidar gibi bu parti de, seçimlerde sekiz milyon gibi bir oy potansiyeli yaratan mahkûm eşlerini, sevgililerini unutuverdi. Basının konuyu malzeme olarak görüp üzerine gitmesi mahkûmların mastürbasyonun dışında cinsel hayatlarının olmasını sağladı. Başlangıçta bu durum beni pek ilgilendirmiyordu. İlgilendirmiyordu, çünkü bu ülkeye geldiğim günden bu yana sadece iki kadınla yatmıştım. Birisi fahişeydi ve sadece bir gece birlikte olmuştuk. Öbürü dul bir öğretmendi. Benden beş yaş büyük ve çirkindi. Yalnız ses tonu etkileyiciydi. Anlayacağınız onu çağırmam halinde gelir, iki buçuk metrekarelik bir kabinde benimle sevişebilirdi. Ama dostum Bıyık (bu adın ona neden verildiğini bir türlü söylemiyor) bana istersem bir kadın bulabileceğini söyledi. Bıyık, müzisyen. Hapse girme nedeni ölüme neden olmak. Banliyö belediyelerinden birinin orkestra şefliğini yapıyormuş. Obua

çalan karısının bir arkadaşı varmış. Ondan Çellocu Kız diye söz ediyor. İşte bu kız, bazen sevgilisinin bazen kendisinin bulduğu adamlarla yatıp ayrıca para kazanıyormuş. Bıyık'ın karısı bu çellocu orospunun yakın arkadaşıymış. Kızın en azından doğru dürüst heriflerle yatmasını istediğinden, çalıştığı orkestradaki kemancıya ve saksafoncuya da kızı önermiş. Hatta marketteki dul kasaba. Sonuçta kemancı, saksafoncu ve kasap, kızın sürekli müşterileri olmuşlar. Kız, kemancı ve saksafoncuyla ayda bir kez yatarken, kasapla ayda iki kez birlikte oluyormuş. Böylece sevgilisinin bulduğu pis heriflerle daha az, bazen iki, bazen de üç kez sevişmek zorunda kalıyormuş. Çellocu orospunun hedefi iki sürekli müşteri daha bulup sevgilisinin adam getirmesine gerek kalmayacağı bir durum yaratmakmış. Bıyık'ın karısı, kızın bu hedefine bir adım daha yaklaşmasını istediğinden olacak, Bıyık'a kızı isteyip istemediğini sormuş.

"Evet," dedim Bıyık'a, "Çellocu Kız'ı düzmek isterim."

Bıyık sinirlendi.

"Çok kabasın," dedi.

Etli ve kısa parmağını bir çocuğu azarlar gibi sallayıp, "Sakın ona da böyle davranma," diye mırıldandı.

Ve gözlerimin içine bakarak, "Çok kırılgandır," dedi.

"Madem kırılgan, o zaman sadece çellosunu çalsın," dediğim an bir yumruk yedim.

Bıyık'a karşılık vermedim. Çünkü gökyüzünü arada bir görüp, cadde ve kalabalık görmeyi özleyince dengeler altüst oluyor. Üstelik ben Bıyık'a kötü bir şey söylemiştim. Çellocu Kız'ı tanımıyordum. Önyargılı davranmıştım.

Sonra Bıyık, gecenin bir yarısı başucuma gelip fısıldayarak, kızı isteyip istemediğimi sordu. Evet anlamında başımı salladım.

Çellocu Kız'la iki buçuk metrekarelik kabinde sevişebilmek için birtakım formaliteler yerine getirildi. Böylece Çellocu Kız'ın sürekli bir müşterisi daha olmuştu. Doldurmam için verilen formda buluşma günümüzü perşembe olarak belirttim.

Ve ilk perşembe...

İki buçuk metrekarelik kabinin köşesindeyim. Sanki bir asansördeyim, sürekli yukarı çekiliyorum. Sanki arada bir kabin sallanıyor. Sanki kabini tutan çelik halatlardan birisi kopuverecek. Sanki ben kötüyüm aslında, bir yere kımıldamayan bu kabinin bir köşesinde oturmuş, donup kalmışım. Bedenim bütün işlevlerini yitirmiş. Çellocu Kız'la sevişemeyecekmişim. Aylardır dokunmadığım penisim öyle uyuşuk uyuşuk duracakmış. Kız acıyacakmış penisimin haline, ucuna küçük bir öpücük konduracakmış. Sanki bu kabinin havası boşaltılıyormuş. Sanki bu kabin biz mahkûmlar için hazırlanmış bir tuzakmış. Kardeşimin dediği gibi bu ülkede mahkûm sayısı çok fazlaymış. Ekonomik bir yükmüş bu. Bir kısmının ölmesi gerekiyormuş sessiz sedasız. Sırf bunun için havası yavaş yavaş boşaltılan kabinler hazırlamışlar. Mahkûmlar kadınların içindeyken birden yürekleri sıkışıveriyor gibi olacakmış. Mahkûmlar aldırmayacaklarmış, kadınlarının içlerine daha şiddetli, daha tutkulu saplanacaklarmış. Tam boşalmalarına yakın solukları

kesilecekmiş; gözleri yarı açık, kadınlarının üzerlerine yığılıvereceklermiş. Sonra kabinlere görevliler girip iki ölü bedeni birbirinden ayıracaklarmış. Görevliler şakalaşacaklarmış aralarında:

“Şeyi de küçücükmüş...”

“Orospuya bak, herifinkini ağzına almış...”

“Keşke karılar ölmemiş olsa, bir de biz geçirsek...”

İki buçuk metrekarelik kabinin kapısı açılıyor. Kâbuslarımdan irkiliyorum.

Omuzlarına dökülen sarı saçları var. Yüzü bembeyaz; öyle masum görünüyor ki... Çellocu Kız bu değilmiş, kadın yanlışlıkla bu kabine girmiş, affedersiniz, deyip çıkacakmış... Ama bana kendisini tanıtıp elini uzatıyor. İş görüşmesine gelmiş gibi mahcup mahcup bakıp, sanki, “Buyrun oturun, Çellocu Kız,” dememi bekliyor.

Tabii ben, “Paltonuzu kapının arkasındaki askıya asabilirsiniz,” diyorum.

O da dediğimi yapıyor. Sonra kazağını çıkarıyor. (Küçük göğüslerine neden sutyen geçirmiş ki?) Ardından botlarını, eteğini, yün çorabını. Ben öylece onu izliyorum.

“Gel yanıma uzan,” diyorum.

Bir an, “Sana paranı vereyim, giyin git,” demekten korkuyorum. Bu kız bir fahişe. Belki numarası budur. Beyaz bir kedi gibi erkeklerin koynuna girip yatar. Sevgilisinin onu nasıl sattığını anlatıp ağlar da... Üstelik bu işi para karşılığı yapıyor. Üzerine çıkıp defalarca düzmeliyim. İşte, yine kötü erkekler gibi

düşünüyorum. Ne var sanki şu kızı fahişe gibi görmeyip sevgilim yerine koysam?

Bu kabinde değil de, ülkemde, bekâr evlerimin birisindeymişiz, köşede odun sobam yanıyormuş, ama o da birazdan sönecekmiş. Odunların çıtırtıları azalmış. Oda soğumaya başlamış bile. Çellocu Kız da üşümüş, iyice sokulmuş bana. Ben de ona sormuşum:

“Üşüyor musun?”

O da evet anlamında başını sallamış. Öyle masum gözüküyormuş ki defalarca öpmüşüm onu...

Ama ben Çellocu Kız’a, “Sen çok güzelsin,” diyorum.

Gülümsüyor.

Ne güzel gülümsüyor. Küçücük pembe dudakları var. Parmaklarımı saçlarının arasında gezdiriyorum. Parfüm kokusu filan değil, kendine özgü bir kokusu var bu kızın.

“Benimle para için sevişmek zorunda olmasaydın niçin sevişirdin?” diye soruyorum.

“Çünkü,” diyor. (Böylece sesini ilk kez duymuş oluyorum.) “Sen de çok acı çekiyor gibisin.” (Sesi titrek, bağırınca çatallaşır bu ses.)

Başka şeyler de söylüyor, ama ben sadece onun sesini dinliyorum.

Sevişmeye başlıyoruz. Onunla tıpkı sevgilimmiş gibi sevişiyorum. Sonra birden aklıma prensim geliyor. Hâlâ kıpırdamadan yerinde duruyormuş hissine kapılıyorum. Ona fark ettirmeden göz ucuyla penisime bakıyorum. Korkum yerini heyecana bırakıyor.

Giyinirken Çellocu Kız, “İlk kez sünnetli bir penis görüyorum,” diyor.

Penisimi avucunun içine alıyor, “Tıpkı çizgi film kahramanları gibi,” deyip gülüyor.

Sonra komik şeyler yapıyor. Avucunun içindeki penisimi sallayıp bir kukla gibi oynatıyor. Ve tıpkı bir çizgi kahramanının sesiyle onu konuşturuyor. Yüzüne bakıyorum: bir çocuk gibi.

Ağzını büzüp penisime, “Neden senin ucun yok?” diye soruyor.

Sonra penis olup, “Sorma, kestiler,” diyor.

Ardından, “Acımadı mı keserlerken?” diyor.

“Küçüktüm, unuttum,” diye yanıtlıyor onu penis.

Sonra bana dönüp, “Penisinin yerine sen konuşsana,” diyor.

Şimdi ben penisimi konuşuyorum:

“Ben başımı istiyorum.”

“Neden başını istiyorsun sünnetli penis?”

“Çünkü onu ben küçükken kesmişler, bu yüzden üşüyorum.”

“Seni öpersem üşümen geçer mi?”

“Bilmiyorum, dene istersen.”

“Peki sünnetli penis, şimdi seni öpeceğim.”

Küçük pembe dudaklarını penisimin ucuna değdiriyor. İyice sokuluyor bana, dudaklarını büzerek, “Geçti mi üşümesi?” diye soruyor.

“Geçti,” diyorum gülümseyerek ve ona yeniden sarılıyorum.

Bu arada sürenin bittiğini belirten alarm veriliyor. Ardından görevli, kapıları kırmak istercesine yumrukluyor. Hızla giyiniyoruz. Önce onun çıkması gerek.

“Perşembeye kadar hoşça kal,” diyor.

Gülümseyişinin kenarına takılıp onunla dışarı çıkmak istiyorum.

Nehrin kıyısında oturuyormuşuz. Ben ona diyormuşum ki: Nehirler bana huzur verir. Ona güzel çocukluk anılarımı anlatıyormuşum. Beni mutlu eden sevgililerimi. Sonra da düşlerimi. Ardından bir tatil hayali kuruyormuşuz. Ben yerimden fırlayıp, “Koşalım,” diyormuşum, “Koşmayı çok özledim,” diyormuşum. O bana elini veriyormuş, soluğumuz tükenene kadar koşuyormuşuz. Rastlantının böylesi: O akşam şehirde havai fişek gösterisi varmış. Ben güneşi, suyu, toprağı özledim derken... havai fişekleri seyrederken gözlerimi kısıyormuşum. Fişekler patlayıp karanlıkta renkler uçuşunca ellerimi çırpıp çığlıklar atıyormuşum.

Bana, “Tıpkı küçük çocuklara benziyorsun,” diyormuş.

Utanıyormuşum ben. Birbirimize sıkıca sarılıyormuşuz.

Koğuşuma dönüyorum.

İlk perşembe sonrası

Belki mutlu olmam gerekirdi. Ama ben mutlu değildim. Çünkü bütün gece Çellocu Kız’ın kendisini satan sevgilisine beni anlattığını düşündüm. Ona diyormuş ki: “Mahkûma (benden mahkûm diye söz ediyormuş) penis oyununu yaptım. Çok

hoşuna gitti. Mahkûmu penisinin yerine konuşurken görseydin gülmekten yerlere yatardın.”

“Aptal,” diyorum kendime, “ona bir fahişe gibi davranmalıydın. Bu gidişle sen ona âşık da olabilirsin...”

İkinci perşembeye kadar hiçbir şeyle ilgilenmiyorum. Neredeyse bütün gün uyuyorum. Havalandırmaya bile çıkmıyorum. Çellocu Kız’a karşı nasıl davranacağıma karar veremiyorum.

İkinci perşembe, üçüncü perşembe ve daha sonraki perşembeler... Çellocu Kız artık benim sevdiğim kadın. İstiyorum ki o sadece bana ait olsun. Ona hiçbir şey sormuyorum. Sorularımın yanıtlarını kendi kendime vermeye çalışıyorum. O da müşterisine iyi vakit vaat eden fahişe tavrıyla bana hüzünlerini hiç anlatmıyor. Sadece hayallerini ve düşlerini dinliyorum. Kıçında sigara söndüren sevgilisinin kötülüklerinden nefret etse de onu sevdiğini, ona tutkuyla bağlı olduğunu biliyordum. Şimdi iç sesim tüm bildiklerini ona anlatıyor:

İkinci Dünya Savaşı yıllarından kalma bir sitede oturuyorsunuz. Yaşadığınız dairenin iki penceresi de kurumuş otlarla kaplı kare biçimindeki bahçeye ve onlarca pencereye bakıyor. Gece yarısına yakın aydınlık pencerelerin kararmasını seyretmek öyle hoşuna gidiyor ki... Sana göre her kararan pencerenin ardındaki insan huzura kavuşmak için kendisini uykunun kollarına atıyor. Hemen hemen gün ağarıncaya kadar aydınlık kalan pencerelerse sıkıntılı huzursuz insanların pencereleri. Karşıdan bakıldığında senin penceren de karanlık görünüyordu. Ama sen uykunun kollarında değildin.

Uykusuzluk ne kötü bir şeydi. Sabahlara kadar karanlıkta oturur dururdun. Belki gün ağardığında uyku seni kollarına çağırırdı. İki saat uyuyabilirsen ne mutluydu sana. Uykunun seni bir türlü çağıramadığı o uzun saatlerde sevgilinin tatlı hırıltılarını ve ağız şapırdatmalarını dinlerdin. Yoksa Tanrı seni cezalandırıyor muydu? Yoo hayır, cezalandırılması gereken, tatlı hırıltılar çıkararak uyuyordu. Duvarlar ince olmasa çello çalardın. Duvarlar, bütün sesleri geçiriyor. Duvarlar sevgilin seni döverken hırıltıya dönüşmüş sesini de geçirirdi. Ama daha çok sevgilinin tokat sesleri ve küfürleri duyulurdu. O adamı niçin seviyorsun?

Bu soruyu bir defasında sen kendine de sormuştun. Şehrin meydanındaki o pastanede çello çalarken. Mozart, *Requiem in D Minor*... Notalar neredeyse ezberinde...

Bak o günkü iç sesin neler anlatıyor:

Ben bu adamı niçin seviyorum? Çünkü ilk ona âşık oldum. Annem der ki: İlk aşkın iyi bir insan olursa yüzün hep güler. O kötü bir adam mı? (Kısa bir es.) Hayır, onun için kötü diyemem. Evet, beni dövüyor, ama hayatta olmak istediği yerde değil. Hırsı onu istediği yerlere sürüklememiş, daha çok kalleşlik yapıp parasızlığa, kötü bir işe mahkûm etmiş. (İki vuruşluk do, yarım vuruşluk fa, dörtlük do si...) Ben her şeye karşın onu seviyorum. Bazı şeylerin nedenleri açıklanamaz. Bir daha kendime bu soruyu sormayacağım. (Hata yaptım. Bu bölümde çellonun girişi yoktu. Es'den sonra çıkmalıyım.)

Ama o adam senin fahişelik yapmana neden oluyor. O adam seni satıyor. Seni ilk kez başka bir erkekle olmaya zorladığında, direnmiştin. İlk kez başka bir erkekle olduktan sonra eve

geldiğinde, “Hiçbir şey olmamış gibi davranmalı,” demiştin kendi kendine. Hiçbir şey olmadı gibi davranmalıydın. Mutfaktaki birikmiş bulaşıklar ilişti gözüne. Kırmızı lastik eldivenlerini ellerine geçirdin. Kirli tabakları, çatalları, kaşıkları daldırdın köpüklü suya. Kirli ruhlarımızı da böyle köpüklü sularla yıkayıp temizleyebilseydik, dedin. Ne kadar kirliyim, diye düşündün. Ağlamaklı oldun. Adamın öptüğü göğüslerin sızlıyordu. Tekrar mırıldandın: Ne kadar kirliyim... Şarap bardağını sıkıverdin avucunda. Bu kez bağırdın:

“Ne kadar kirliyim!”

Bardak kırıldı, ama elin kesilmedi. Sadece kırmızı lastik eldiveninde küçük bir yırtık açıldı. Kendini karşı duvara fırlattın. Köşeye çömelip ağlamaya başladın. Sonra camı açıp beline kadar sarktın.

Hava soğuktu. Avazın çıktığı kadar bağırdın:

“Ne kadar kirliyim!”

Kendini aşağıya bırakıverecektin ki, olmaz dedin, kendi kendine; bu kez de kaldırımlar kirlenir. Bunu düşündükten sonra kahkahalarla gülmeye başladın. Hayat ne kadar traji-komik, öyle değil mi?

Ve perşembelerden biri daha

Bana geyşa olma hayalini anlatıyor. Yatakta uzanmış yatıyoruz.

“Geyşa olmak sıkıcı olmalı,” diyorum. “Saatler süren çay servisleri, ağır kimonolar...”

Söylediklerime karşı çıkıyor.

Geyşalar o ağır kimonoları içinde minik adımlarıyla yürürlerken ne kadar sevimli görünürlermiş kim bilir? Üstelik Japon erkekleri geyşalara büyük saygı duyarlarmış. Bir geyşayla yatmak için zorlu bir sınavdan geçerlermiş. Bir erkek için geyşa sevgiliye sahip olmak bir prestij sorunuymuş. Geyşaların cinsellikle tanışması da bir törenle olurmuş. Geyşayla ilk birlikte olacak erkek, yani sahip, yedi gece süren bir törene katlanmak zorundaymış. Yatak odasına girdikleri ilk gece yastığın üzerinde üç yumurta bulurlarmış. Sahip, yumurtaları kırar, sarısını kendi yer, akını geyşanın bacaklarının arasına sürermiş. Sonra da iyi geceler dileyip arkasını dönüp yatarmış. Bu yedinci geceye kadar sürer, yedinci gece de geyşanın ilişkiye girmesi daha kolay olurmuş. Tüm bunları bana Çellocu Kız anlattı.

Ona bakıp gülmeye başlayınca, “Neden gülüyorsun?” diye sordu.

“Seni kireç beyazı yüzünle ipekli kimonolar içinde düşünemiyorum,” dedim.

“Ama ben kendimi öyle hayal ediyorum,” diye yanıtladı beni.

“Yüzümde rahibelere yakışır bir ifadeyle titrek sesimle çocuk şarkısına benzer bir şarkı söylüyorum. Elimde kâğıttan kocaman bir yelpaze var. Onu zarifçe sallıyorum. Çevremdeki erkekler bana hayranlıkla bakıyorlar.”

Ona bu geyşa hayaline nereden kapıldığını soruyorum.

Omzunu şımarıkça silkip, “Bilmem,” diyor ve ardından devam ediyor: “Eskiden renkli kâğıtları katlayarak küçük süsler yapardım. Kitapların arasına konan ayraçlar gibi şeyler. Bu ayraçlar geyşa biçimindeydi. Krepon kâğıdından saçları,

yaldızlı kimonoları olurdu. Sonra kireç beyazı yüzlerinin tam ortasına kırmızı kalemle küçük bir ağız çizerdim. Bu işleri yaptığım dükkânın sahibi olan Japon, bana geyşaları anlattı. Ailesi çok yoksul olduğu için İkinci Dünya Savaşı sonrasında kız kardeşini geyşa yetiştiren çayhanelerden birine vermişler. Her neyse, sonuçta bir geyşa değilim ve olamam da...”

Ona bir geyşa kadar sakin ve boyun eğmiş göründüğünü söylüyorum. Hoşuna gidiyor. Perşembelerden birinde de çellosuyla çıkıp geliyor. Çelloyu içeri sokarken bir sorun çıkıp çıkmadığını soruyorum.

“Biraz para her sorunu ortadan kaldırır,” diyor.

Dudaklarıma bir öpücük kondurup bana güzel bir resital vereceğini söylüyor.

Ve çellosunu çalmaya başlıyor. Yüzü her notada değişiyor. Sarı saçları yüzünün bir yanını kapatıyor. Gözleri yarı açık. Daha önce fark etmemiştim, bacakları ne kadar ince. Bu müzik beni nerelere götürdü. Hayır, kötü şeyler anımsamak istemiyorum. Güzel şeyler... Güzel şeyler... Lânet olsun, hiçbiri gelmiyor aklıma. Hep hüzünler, acılar mı yaşadım ben? Resitalinin sonunda neredeyse bayılacakmış gibi yorgun görünüyor. Ellerinin titremeye başladığını fark ediyorum.

“En sevdiğim parçaydı,” diyor. “Hep ağlayasım gelir çalarken.”

Hep yeni ve ilk kez gibi sevişiyoruz. Artık hayatla aramdaki tek bağ bu Çellocu Kız. Bir hapishanede yaşadığımın bile farkında değilim. Onun peşinden şehrin cadde ve sokaklarında dolaşıyor, onu gözlüyor gibiyim. Hiç söyleyemedim, “Seni seviyorum,” diyemedim. Ben hayatımda hiçbir kadına, “Seni

seviyorum," diyemedim. Hep bunu söylememi istediler, hatta söyleyemediğim için çekip gittiler. Sandılar ki onları sevmiyorum. Çellocu Kız'ın gitmesini istemiyorum. Hapishanede her şey olabildiği kadar kötü. Perşembeler de olmasa hiçbir şeye katlanamam. Çok sevdiğim bir mahkûm geçenlerde kendini astı. Travestiydi. Adam yaralayıp hapse girince yeri erkekler koğuşu oldu. Saçlarını kesmişlerdi. Günlerce saçları için ağladı. Artık makyaj da yapamıyordu. Ama gizli gizli kaşlarını alıyordu. Düzenli olarak her gün sakal tıraşı olurdu. Bir keresinde tecavüze uğradı. Evet, tecavüze uğradı. Travesti olması her erkekle bu işi yapabileceği anlamına gelmiyordu. Koğuşta Bıyık'la bana yaklaşırdı. Dışarıda bir sevgilisi olduğundan söz ederdi. Ama sevgilisi hiç onu ziyarete gelmiyordu. Hep onu bekledi. Neden bilmem, onun ölüme bu kadar yakın olacağını düşünmemiştim.

Perşembeler, perşembeler, perşembeler... Bana tüm bu çirkinlikleri unutturan küçük zamanlar. Ama perşembelerin birinde Çellocu Kız gelmedi. İki buçuk metrekarelik kabinin duvarları üzerime üzerime geldi. Tavan neredeyse başımın üzerindeydi. Bir daha hiç gelmeyeceğini düşündüm. Gelecek perşembeye kadar onu beklemek işkenceydi. Ama kabinin kapısının açılıp içeri girdiğini görmek ne büyük mutluluktu...

Sevişirken gençlik yıllarımda plaj kabininde kızlarla seviştiğim günleri anımsadım. Tuzlu ve sıcak bedenler birbirlerine yakın olmaktan çok bir şeyleri merak ederlerdi. Gençlik yıllarında merak her şeyin nedenidir.

Geri kalan yaşamımın tüm perşembelerinin bu Çellocu Kız'la geçmesini istiyorum. Kardeşime mektup yazdım, ülkeme

dönmek istemiyorum diye. Ne yazık, bir kahraman olamayacak, zoru başaramayacak. Hayır, size o adamı nasıl öldürdüğümü anlatmayacağım. Ama isterseniz geri kalan yaşamımın tüm perşembelerini anlatabilirim.

Işık Hızındaki Spermler

15 Nisan 1993

Koltuğumun altında taşıdığım kutu; bir çocuğun oyuncak kutusundan farksız. İçinde deniz kabukları, çakıl taşları, bozuk bir saat, boş bir şarap ve parfüm şişesi, kâğıt parçaları, sinema biletleri, siyah beyaz film negatifleri, ucuna bez bir bebeğin bağlı olduğu anahtarlık, üzerinde rengârenk boyanmış fillerin bulunduğu, kırılan parçası özensizce yapıştırılmış kalemlik, lacivert kadife bir kutu, güneşe tutup baktığınızda tuhaf şekiller gördüğünüz büyülü cam parçası, bir düdük, not kâğıtları, otobüs pasosu, kırık bir resimlik, ikimizin bir fotoğrafı...

İkimizin bir fotoğrafı... Objektife bakarken –tabii fotoğraf, saniyelerce, çekiyorum çektim denilerek çekildiği için– dudaklarımıza yerleştirdiğimiz hesaplı gülümseme. Senin siyah şapkan neredeyse gözlerini örtmüş. İşte bu yüzden bakışlarının anlamını çözemiyorum. Ama başka zamanlarda, sözgelimi yatarken ya da kahvaltı ederken de bakışlarının anlamını çözemezdim. Sanki hep başında o siyah şapkan varmış ve gözlerini örtmüş gibi. İkimizin bu fotoğrafında, yanaklarımızı birbirine dayamışız. Sanki sen her an beni öpecekmişsin gibi. İkimizin bu fotoğrafında birbirimize sarılmışız. Neden bilmem, saçlarım uçuşmuyor, ama hava rüzgârlı. Üstelik ikimizin bu siyah beyaz fotoğrafında havanın rüzgârlı oluşu o kadar belli

ki... Ben çok ürkek bakmışım objektife. O hesaplı gülümsemeyle birlikte dudaklarımın kenarındaki iki derin çizgi de belirivermiş. Oysa ben bu iki derin çizgiyi yüzümde görmeyi sevmiyorum. İkimizin bu fotoğrafı, deniz kabukları, çakıl taşları, cam parçaları, bir sürü ıvır zıvır arasından çıkıverip içimi acıttı. Elime aldım, parmaklarım yandı. Sonra dedim ki kendi kendime:

"Beni terk etti. İkimizin bu fotoğrafında yan yana işimiz ne?"

Şimdi biz ayrıldık, öyle değil mi? Yani bir daha hayatımız boyunca tekrar bir arada olamayacağız. Ben yeniden yalnızlığıma dönüyorum. Üstelik yeni birisini bekleyeceğim. Beklemek yetmiyormuş gibi, bulunca da onda seni arayacağım. Sen beni terk ettin. Öyleyse ikimizin bu fotoğrafında yan yana işimiz ne? Fotoğrafı ortadan ikiye ayırıyorum. Senin bulunduğun parçayı oturduğum bankın on metre kadar ilerisindeki çöp bidonuna atıyorum. Avucum yanıyor.

Koltuğumun altında sokakta yaşayan insanların eşyalarını taşıdığı kutulara benzeyen bu kutuyla ayaklarımı sürüyerek, üstelik ağlayarak evime gidiyorum. Sen beni terk ettin. Ben sana, "Seni çok seviyorum, gitme..." diyemezdim. Ben gururlu bir kadınım. Ama pek güçlü sayılmam. Senin alay ettiğin günlüğüme bunları yazarken ikimizin bu fotoğrafının öbür yarısına bakıyorum. Öbür yarısı hâlâ gözümün önünde, onu buruşturup atamıyorum...

16 Nisan 1993

Gece tuvaletteki rezervuarın vanasını kapamayı unuttuğum için şiddetli su sesiyle uyandım. Her zamanki gibi önce

korktum. Sonra suyun basınçlı geldiğini ve rezervuarın üzerindeki ağırlığın bozulduğunu akıl edip yataktan kalktım. Gidip vanayı kapattım. Tıpkı senin bana kızdığın gibi ben de kendime kızdım. Gece yatmadan önce vanayı kapatmayı unutmamalıydım. Bugünle ilgili bir şeyler yazmaya başladığımda günlüğümün öbür sayfalarını da okudum. Günlüğümde çok garip bir dil kullandığımı, belki de bir günlükte söz edilmeyecek türde şeyleri anlattığımı fark ettim. Hatta bazen günlüğümü benden başka birisi okuyormuş ya da başkaları tarafından ele geçirilip okunacakmış gibi bir korkuya kapılıp neredeyse şifreli bir dil kullandığımı düşündüm. Kendime karşı dürüst davranmadığıma inandım. “Ben niçin günlük tutuyorum?” diye sordum. Bu soruma yanıt vermeden önce on sekiz yaşımdan bu yana tuttuğum bütün günlüklerimi ortaya çıkarıp karıştırdım...

6 Mayıs 1970’e dair bir şey...

Gebe olduğumu öğrendim. Ona söyledim; bebeğin kendisinden olamayacağını dokundurdu. Ağlayarak evden çıktım. Yarın bir arkadaşımla kürtaja gideceğim. Öyle üzülüyorum ki. Biraz önce şiddetli bir ağlama krizi geçirdim. Adımı söyleyebilecek, bir sözcük bile yazacak ve düşünecek gücüm yok. Henüz on sekiz yaşındayım...

Ne kadar kötü günler geçirmişim, ama ayakta kalmışım. Şimdi olgun bir kadınım ve daha güçlü olabilirim. Kumdan bir kale gibi bu kadar çabuk yıkılmak niye?

17 Nisan 1993

Bugün kömür madeninde bir denizaltı bulunmuş. İnanılmaz bir şey. Evet, kömür madeninde bir denizaltı. İkinci Dünya Savaşı sıralarında bir torpille vurulup yirmi sekiz adama mezar olmuş. Denizin dibinde kayaların arasına sıkışmış. Sonra biraz daha kıyıya sürüklenmiş. Deniz doldurulup karaya dönüştürüldükçe 'Pipa' (denizaltının adı bu) artık denizin dibinde değil, toprağın altında kalmış. Ve kömür madeninden uzanan nemli, karanlık ve kükürt kokulu bir yol onun soğuk demir gövdesine değmiş. Pipa'yı bulan madenci çok şaşkındı. Montajda kaydettiğimiz görüntüleri izlerken madencinin düş anlatır gibi bir hali olduğunu fark ettim. Yarın Pipa'nın içine girip çekim yapacağız. Bugün yoğun bir gün olduğundan hayatın verdiği acıları görmezden gelebildim.

19 Nisan 1993

Uzun zamandır bedenimde bir rahatsızlık hissediyorum. Oysa ne garip, kendimi bildim bileli hep sağlıklı olmuşumdur. Zamanla her şeyimi kaybediyorum korkusuna kapılıyorum. Yıllar önce tek başıma en uzak ülkelere gider, bir deniz kıyısında tek başıma saatlerce oturabilirdim. Şimdi tüm bunları yapmak için yanımda birisinin olması gerektiğini düşünüyorum. Bazen kalbim iki güçlü el tarafından sıkıştırılıyor ve ben soluk alamaz oluyorum. Ellerim titriyor. Bacaklarımda güç kalmıyor, hemen bir yere yığılıveriyorum. Rahatsızlıklarım başlamadan önce sağlık, hayattaki en anlamsız ve önemsiz şey gibi gelirdi bana. Şimdi sıkışan kalbim ne kadar yanıldığımı gösteriyor. Kalbimin iki güçlü el arasında sıkışmasını önleyecek sır doktordaymış gibi doktora gittim. Oysa ben zavallı kalbimin sıkışma nedenini çok iyi biliyorum.

Dolayısıyla bu nedeni ortadan kaldıracak olan sırrı da. Doktora gittiğimde garip bir manzarayla karşılaştım. Şaşı sekreter, nazikçe odaya geçmemi söylediğinde, doktoru şaşkınlıkla kana bulanmış beyaz giysisine bakıyor buldum. Öylesine şaşırdım ki, anlatamam... Elinde kan torbası, koltukta uyurken birden telefon çalmış. Zaten doktorum kaç gecedir uykusuzmuş. Telefonun sesiyle irkildiğinde elindeki kan torbasını sıkıverip patlatmış. Birden elinde patlayan kan torbasını fark etmediğinden olsa gerek, paniğe kapılmış. Sanmış ki şiddetli bir burun kanaması geçirmiş ya da boğazı kesilmiş. Günün son cümlesine gelince: Tüm rahatsızlıklarım yorgunluktan ve strestenmiş. Hiçbir şeye üzülmemeliymişim. Hiçbir şeye...

22 Nisan 1993

Zavallı kalbimin iki güçlü el tarafından sıkıştırılmasının önüne geçebilmek için bana önerilen bir başka şey de tatil. Evet, uzun bir tatil. Bana kalırsa bunun da hiçbir yararı olmaz. Biraz zamana ihtiyacım var. Âşık olmak, acılarımı unutmak, eski normal yaşamıma dönebilmek için. Tatil beni her şeyi yeniden gözden geçirmeye, onun artık ayrılalım dediği ânı yeniden yaşamaya iter. Aramızda geçen o konuşmayı kelimesi kelimesine hatırlarım. Aynanın karşısına geçer, onu taklit etmeye çalışırım. Artık onunla birlikte uyuyamayacağımı ve bir sürü başka şeyi daha düşünürüm. İki güçlü el kalbimi daha kuvvetli sıkar. Soluk alamam. Ağlarım... Tanrım, bana güç ver. Artık onu düşünmek istemiyorum. Bu aşkı, yaşadığım her şeyi unutmak istiyorum. Tanrım, bana güç ver...

26 Nisan 1993

Demiryolunda yürüdüm. Çocukken bunu öyle severdim ki... Evimiz demiryolunun hemen kenarındaydı. Tren geçerken evdeki bütün eşyalar sallanırdı. Buzdolabımız bu sallantı sırasında çalışmaz, on dakika sonra büyük bir gürültüyle yeniden çalışmaya başlardı. Tren sesi ve demiryolunda yürümek bana hep huzur verirdi. Hatta tehlikeli bir oyunum da vardı. Demiryolunda yürürken tren bana ne kadar yaklaşırsa yaklaşsın demiryolundan ayrılmaz, son anda tren çarpacakmış kadar yakınlaştığında kendimi rayların ilerisine savururdum. Bir gün bir güç beni raylara yapıştıracak ve trenin altında kalıverecektim. Bundan korkmuyor muydum? Korkuyordum. Kardeşim de benim kadar korkuyordu ama bu tehlikeli oyunu oynamaktan geri kalmıyorduk. Bir gün ben kendimi rayların ilerisine savurabildim. Kardeşimin de benimle birlikte rayların ötesine atladığını, çevik bedeniyle sıçradığını düşünüyordum. Önce çığlığını duydum. Sonra bir parçası, dirseğinin üst kısmı fırlayıp sırtıma çarptı. Onun trenin altında sürüklenen ve sürüklendikçe parçalanan bedenini gördüm. Bir eşyaymış, sanki canlı değilmiş gibi geldi bana. Başımı toprağa yapıştırdım. Bayılmıştım... Kardeşimi çok seviyordum. Ölümünden sonra onu çok özledim. Özlemek ne kötü bir duyguydu. Çünkü biliyordum ki bir daha gelmeyecekti. Günlüğüm... Sevgili günlüğüm, küçük bir kızken böyle başlayan cümleler kurardım. Günlüğüm... Sevgili günlüğüm beni hayata bağlayacak bir şey olmalı. Baktıkça, dokundukça, adını andıkça mutlu olacağım, herkesten çok seveceğim, ona hayatımı adayacağım... Bugün çok yağmur yağdı. Yediğim çikolatalar şiddetli bir alerjiye yol açtı.

27 Nisan 1993

Sabah 06.00'da uyandım. Soğuk bir duş beni kendime getirdi. Saçlarımı kurutmak bile benim için zaman kaybıydı. Koşar adım evden çıktım. Sessiz sokakta ayak seslerimi duyuyordum. Tanrım, ne kadar huzurluydum. Koca bir şehir tatlı hırıltılar çıkararak uyuyordu. Otobüslerin pencerelerinden uykulu, rahat insanlar bakıyordu. Bomboş caddede koşmaya başladım. Hayatım boyunca pek mutlu olamadığımı düşündüm. Sevdiğim insanları kaybettiğimi, hayallerimin hiç gerçekleşmediğini, bana hiç kimsenin âşık olmadığını, ağlarken kimsenin bana sarılıp saçlarımdan öpmediğini, eve gelir gelmez televizyonun başına oturan, cama yansıyan bu görüntüsüyle karşılaştığında ağlayacakmış gibi olan zavallı beni, kâbuslar görerek uyandığım ve yalnız uyandığım ve çok korktuğum, yeniden uyumaya korktuğum geceleri, unutulan doğum günlerimi, beklenen ve bir türlü gelmeyen sevgililerimi, aldanışlarımı, terk edilişlerimi... Bana tüm hüznümü, mutsuzluğumu, yalnızlığımı kim unutturabilir? Kim bana en yakın, benim parçam olabilir? Kim benim parçam olabilir? Kim benim parçam olabilir? Çocuğum...

28 Nisan 1993

BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI. BİR ÇOCUĞUM OLMALI.

29 Nisan 1993

?

30 Nisan 1993

Çocuğumun olması için bir adama âşık olmam gerekir. Hadi, âşık olmayı unuttum, onunla yatacak kadar ondan hoşlanmam gerek. Daha doğrusu yeni bir birliktelik. Sonra onu, evlenmek filan da şart değil, baba olma fikrine yaklaştırmam gerek. Belki de babalık yapmak istemiyorsa sadece spermlerini içime bırakmasını istemek. Ama doğacak çocuğu muhakkak görmek isteyecektir. Ne de olsa spermler onun spermleri. Çocuğu hoplatıp zıplatmak, mamasını yedirmek, kakasının rengine bakıp onun hasta olduğunu düşünmek isteyecektir. Hayır, ben böyle bir adamın spermlerini istemiyorum.

Keşke Meryem Ana olabilseydim...

1 Mayıs 1993

BEN KEŞKE MERYEM ANA OLABİLSEM... BEN KEŞKE MERYEM ANA OLABİLSEM... BEN KEŞKE MERYEM ANA OLABİLSEM... BEN KEŞKE MERYEM ANA OLABİLSEM... BEN KEŞKE MERYEM ANA OLABİLSEM... BEN KEŞKE MERYEM ANA OLABİLSEM.

28 Mayıs 1993

Çok mutsuzum...

8 Eylül 1993

Haftalardır yazmıyorum, biliyorum sevgili günlüğüm. Ama bugün bilimin günümüzün Meryem Analarını yarattığını öğrenmiş bulunmaktayım. Sonuçta kurbağa deneyleri işe yaramış. Hayatlarını bilime adayan, dünyaya kavanoz dipli

gözlükleriyle bakan bilim adamları bir sperm bankası kurmuşlar. Evimi satıp, arabamı ipotek ettirmem şartıyla bu spermlerden birisine sahip olabilirmişim. Şu an bankanın elinde bana uygun sarışın, mavi gözlü ve güzel sanatlara yetenekli olabilecek bir erkek çocuğu –yani spermi– varmış. Bu sperm benim için uygun muymuş... Hay hay efendim. Pskiloloji testleri, sidik, kan tahlilleri; sır tutar mıymışım? Çocuğumun babasını, yani spermlerin sahibini sormamalı ve öğrenmeye çalışmamalıymışım. Spermlerin içime şırınga edileceği tarihe gelince...

4 Ekim 1993

Heyecandan günü gününe yazamıyorum. Haftalardır süren koşuşturma yarın sonuçlanacak. Yarın gebe kalacağım.

5 Ekim 1993

Kötü düşler gördüm. Bütün bir gece. Spermi içime dev bir şırınga fırlatıyordu. Yanımdaki insanlara bu dev şırınganın bacaklarımın arasından gireceğini söylüyordum. Onlarsa bu sözlerime korkunç kahkahalarla karşılık veriyorlardı. Odadaki beyaz ışık gittikçe daha da yayılıyor, beyaz duvarlardan yansıyarak gözlerimi kamaştırıyordu. Gözlerimi açamamak bana acı vermeye başlamıştı ki, iki yaşlı doktor dev şırıngayı bacaklarımın arasından itmeye başladılar. Canım yanıyordu, bağırıyordum... Çığlıklarımla uyandım. Uzun bir süre titredim.

Her şey ne kadar yapay. Ne kadar sevgisiz insanlarız. İçime spermlerini akıtacak o güzel adamı bulamadım. O güzel adamı bulup ona âşık olamadım. Şimdi anne olmak isteyen ben, gebe kalacağım bir geceyi güzel bir sevişme olarak değil de, lüks bir

klinikte sperm bankasından getirilen dondurulmuş spermin içime bırakılıverilmesi olarak anımsayacağım.

Pis insanlar. Her şeyi kendimize yabancılaştırdığımız bu aptal yüzyılı yaratanlar. Sizden nefret ediyorum. Ama sizinle aynı çağda yaşamaya katlanmak zorunda kalacak bir çocuk dünyaya getirmek istiyorum. Neden mi yapıyorum bunu? Bana çok yakın bir insan olsun, baktıkça gülümseyebileceğim bir şey yaratayım diye...

Kocaman bir odada oturup doktorumdan saatlerce nasıl gebe kalacağımı dinledim. Şimdi çoook uykum var. Üstelik kafam çoook karışık. Yarın ışık hızındaki spermlerden birisi bana bir çocuk getirecek.

6 Ekim 1993

Klinikten gelir gelmez annemle bir telefon konuşması yaptım. Bütün önemli konuşmalarımı olduğu gibi onu da kaydettim. Şimdi sevgili günlüğüm, bu konuşmayı sana deşifre ediyorum:

“Anne bugün gidip gebe kaldım.”

“Dediğin gibi mi?”

“Evet, söylediğim gibi.”

“Saçmalama.”

“Hayır saçmalamıyorum. Küçük bir operasyon gibiydi.”

“Canın yanıyor mu?”

“Hayır, deli misin? Hiçbir şey hissetmedim. Kürtajdan bile çok daha kolay.”

“Demek daha önce kürtaj oldun.”

“Evet, bir kez.”

“Ne zaman.”

“Geçen yaz.”

“Peki, o zaman neden doğurmadın?”

“Çünkü... Bilmiyorum anne.”

“Şimdi bademcik ameliyatı gibi bir şeyle içine çocuğunu yerleştirdin. Tanımadığın bir adamın spermlerinden gebe kaldın. Allah bilir sen kobaysındır.”

“Kobay filan değilim. Şimdi gebeyim. Bir çocuğum olacak.”

Sonra boğuk seslerle dilenen iyi akşamlar...

7 Ekim 1993

Ertesi gün yine klinikteyim. Doktorum kocaman bir ekranda renkli kocaman zincirleri gösterip bedenin şifresini anlatıyor. Çocuğumun saç renginden göz rengine kadar her şeyi nasıl bilebildiklerini de. Ben daha çok karışık ve uzun cümlelerinin sonundaki sözcüklerle ilgileniyorum. Çünkü o sözcükler içimde taşıdığım çocuğumun ya göz rengi ya saç rengi ya da karakterinin belirgin bir özelliği. Bu şehirde benim gibi sperm bankasından gebe kalan kırk sekiz kadın varmış. İstersem onlarla görüşebilirmişim, çünkü bu kadınlar birbirleriyle iletişim halindelermiş. Bu kadınlardan bazılarını medyadan anımsıyorum. Sperm bankasından gebe kaldıklarını geniş röportajlarla ilan etmişlerdi. Onların arasına karışmak istemiyorum. Kendimi normal bir gebe kadın gibi kabul edersem işim daha da kolaylaşacak.

8 Ekim 1993

Doğal yollardan gebe kalsaydım şu an bir bebek beklediğimi bilmiyor olacaktım. Ne zaman ki âdet görmeyecektim, o zaman gebe kaldığımı anlayacaktım. Ama şimdi bir bebek taşıdığımı biliyorum. Cinsiyetini, saç ve göz rengini, inatçı ve güzel sanatlarla ilgili olacağını da. Çocuğumun babası bir ressammış. Onu tanımayı isterdim.

9 Ekim 1993

Tanrım, ben ne kadar meraklı bir insanım. Çocuğumun babasını, yani spermlerin sahibini öyle merak ediyorum ki. Bu bilgiyi bir şekilde ele geçirmek istiyorum. Doktorumun buna izin vereceğini sanmıyorum.

10 Ekim 1993

Çevremdeki insanlara gebeliğimle ilgili bir şey söylemedim. Annem dışında kimse bir sperm bankasından gebe kaldığımı bilmeyecek. Uzun bir tatile çıkmayı düşünüyorum. Çocuğumun babası için çevremdeki insanlara bir tatil aşkı diyebilirim.

12 Ekim 1993

Kliniğe gidip bir sürü tahlil yaptırdım ve sperm bankasının bilgisayar sisteminin başındaki adamla tanıştım. İstediğim bilgileri ondan alabilirim. Şimdilik her şey yolunda. Bugün çılgınlar gibi alışveriş yaptım. Mutfağımın kapısını yeşile boyadım.

14 Ekim 1993

Sperm bankasının bilgisayar sisteminden sorumlu sıska ve korkak görünümlü, ayrıca sıkılgan adamın telefon numarasıyla

adresini ele geçirdim. Birazdan gidip içimde taşıdığım spermlerin sahibinin kim olduğunu öğrenmeye çalışacağım. Bunun çok zor olduğunu biliyorum, ama deneyeceğim.

17 Ekim 1993

Gebe kaldığımda bile bu kadar sevinmemiştim. Artık çocuğumun babasının kim olduğunu biliyorum. Sperm bankasının bilgisayar görevlisi beni kapısında görünce çok şaşırdı. İstediğim şeyi öğrenince güldü. O da şimdiye kadar sperm bankasından bir kadının gelip de kendisinden bunu öğrenmeyi istemesini beklemiş. Çocuğumun babasını öğrenmek üzere bilgisayarın tuşlarına basarken bana küçük bir sır da verdi. Kendisinin de spermleri bankada bulunuyormuş. Sekiz numaralı kadın onun çocuğunu taşıyormuş. Doğumuna üç ay kalmış. Kadını klinikte her görüşünde yutkunuyormuş, çünkü kadın öyle güzelmiş ki... Sperm bankası dışında böyle bir kadına tecavüz etmediği sürece spermlerini asla veremeyeceğini söyledi. Sonra... sonra bilgisayarda adımın karşısında onun adı ve adresi çıktı. Ve ekranda bir fotoğrafı belirdi. Hafif gülümser kemikli güzel bir yüz. Çocuğumun babası işte bu adam.

28 Ekim 1993

Bugün öyle çok yağmur yağdı ki... Spermlerin sahibi yakışıklı ressamın yaşadığı eve gittim. Oturduğu sokakta her zamanki gibi turist kafileleri vardı. Dünyanın başka hangi ülkesinde bu kadar güzel bir sokak vardır? Yüzyıllardır bu sokakta hep sanatçılar yaşamış. Bir apartmanda heykeltıraşlar... bir apartmanda ressamlar... bir apartmanda müzisyenler... bir

apartmanda şairler... Bu sokak şenlikli ve renkli görünmesine karşın öyle hüzünlü ki. Yağmurda çok ıslanmıştım. Kapısını çaldım. Ben artık yaralanmak istemiyordum. Bilgisayar ekranındaki yüz açtı kapıyı, sevgili günlüğüm. Sinirli, gergin görünüyordu. Ben onun mermere benzeyen yüzüne baktığımda spermlerini niçin bir sperm bankasının soğuk laboratuarına bıraktığını düşündüm. Şaşkındım. Bana, "Kimi arıyorsunuz?" diye sordu. Ona yalan söyledim. Hemen o anda. Çıplak bir model olduğumu söyledim ona, sevgili günlük. Üst kattaki ressama geldiğimi, ama onu atölyesinde bulamadığımı, sonra dışarıda çok şiddetli bir yağmurun yağmaya başladığını... Bana karşıdaki kahvelerden birisinde bekleyebileceğimi söyledi. Ben onun mermer yüzüne umutsuzca baktım. Bana içeri geçebileceğimi söyledi. Ve çok kararlı bir şekilde, "Madem ayağıma kadar bir model gelmiş, ben de biraz nü çalışayım," dedi.

Sevgili günlük, soyundum ve tahta bir tabureye oturdum. Bana dikkatli dikkatli baktı. Her yanıma yaklaşıp duruşumu düzeltmeye çalıştığında bana sarılacak sandım. Ter kokusunu duydum. Sonra ona dört beş ay sonra kocaman göğüslü ve kocaman karınlı bir kadın olacağımı söyledim. Şaşırdı ve gebe bir kadına gösterilen saygıyı bana da göstermeye başladı. Ve sevgili günlüğüm, ben bir anda bebeğimle konuşmaya başladım. Bebeğime sordum:

"Ona her şeyi anlatayım mı?"

Ama bu bir sırdı. Bebeğim de bana bunu fısıldadı.

Gebe olduğumu öğrendiğinden midir nedir, çalışmamız hemen bitiverdi. Zaten figüratif çalışmıyormuş. Onu

ilgilendiren şeyler düz ve kesik çizgiler. Gözüm duvardaki kocaman tablosuna takıldı. Mavi bir zemin üzerine renk renk kesik çizgiler...

“Bunlar ışık hızındaki spermler mi?” diye sordum ona.

Bu çok hoşuna gitti. Bunu hiç düşünmediğini, ama bu ismi sevdiğini söyledi. Ben de resmi sevdiğimi söyledim. Modellik için bana para yerine bu resmi vermeyi önerdi. Kabul ettim. Resmi duvardan indirirken, “Benim resimlerim pahalı resimlerdir, bugün kârlı bir iş yaptınız,” dedi.

“Ne var yani, ben de pahalı bir modelim,” diye yanıtladım onu.

Kapı çaldı. Gelen sevgilisiydi. Resmi koltuğumun altına sıkıştırıp gitmeye hazırlanırken onun mermer yüzüne son bir kez daha baktım. Sperm bankasına spermlerini acaba niçin bırakmıştı? Bu sorunun herkesin verebileceği türden pek çok yanıtı vardı. Dışarı çıktığımda yağmur dinmemişti. Hayatın doğal akışında bu adamdan gebe kalmam mümkün değildi. Çünkü ne ben ona âşık olurdum, ne de o bana. Ama şimdi onun ışık hızındaki spermlerinden birisi... Hayır, sperm filan değil o... O artık benim çocuğum. Bir yaz günü dünyaya getireceğim, ileride babasını sorduğunda kim bilir neler anlatacağım güzel çocuğuma...

19 Ekim 1993

Sevgili günlüğüm, tabloyu duvara astım. Mavisi içime huzur veriyor. Artık yazmak istemiyorum. Çünkü yazmak bir kaçış. Ben artık hayattan kaçmak istemiyorum. Bu birlikteliğimizin son günü. Yıllarca sana sığındım. Beni kalleşliklerden,

kötülüklerden koruyamadın, ama hep dinledin. Dinlemek, unuttuğumuz bir şey. Belki yıllar sonra bütün günlüklerimi saklarsam oğlum da senden benim öykümü dinler. Belki de bu kararımdan vazgeçer ve yine sana sığınırım. Sevgili günlüğüm, her şeyi kendimize yabancılaştırdığımız bu çağda cansız varlıkları, yani nesneleri kendimize dost bilmemizi sanırım psikologlar bir hastalık adı altında değerlendiriyorlardır. Ben artık içimde taşıdığım çocuğa sığınıyorum. Yüzyıllar önce bir düşünürün söylediği gibi: “Başlayan her şey biter.” Evet, başlayan her şey biter, sevgili günlük. Acılar, hüzünler, yalnızlıklar, bekleyişler, mutluluklar, sevinçler ve birliktelikler. Tıpkı bir insanla vedalaşır gibi, sevgili günlüğüm...

Köprüleri Yaktım Ama Kanatlarım Var

Sana gördüğüm düşü anlattım: Kırmızı sarmaşıklı bir odada masanın başında oturuyorum. Masanın üzerinde taze meyveler var. Hemen yanımda da ardına kadar açık bir pencere. Yemyeşil bir bahçe, çiçekli bir ağaç: erik ağacı, hatta kesilmiş çim kokusu. Güneş çok uzakta, portakal rengi kare şeklinde. Kırmızı sarmaşıklı odanın içinde zaman öğleden sonra gibi, başımı ardına kadar açık pencereden, deniz genişliğindeki bahçeden, gökyüzünden öte yana çevirdiğimde, öbür mekânda daha önce bulunduğuma inanıyorum.

Odamın duvarında asılı tablonun içindeyim. Tablonun dışında odamın içindeki hayat var. Ardına kadar açık pencereden yine gökyüzü görünüyor. Deniz genişliğindeki kirli çatılar, insanlara başka hayatları alıp getiren demir çubuklar; antenler, gürültülü yokuş, beni gözleyip duran dulların yaşadığı daire, tavus kuşlu el örmesi perdem, ‘Işık Hızındaki Spermler’ adını verdiğim tablo. Bütün mutlu insanlar uyurken ben elimin hızına yetişemeyerek yazardım. Bütün gücümle yazarken elbette yorulur ya da seni düşünmek isterdim. İşte o zaman, şimdi senin yatıyor olduğun kanepeye uzanırdım.

Seni kırmızı sarmaşıklı odaya çağırmak istiyorum. Belki taze meyve yemek ister, bahçeye bakarsın diye.

Vazgeçiyorum, çok güzel uyuyorsun. Geniş sırtın bana dönük. Kollarının birini başının, birini göğsünün altına almışsın. Bacakların birbirine paralel değil. Bir an önce uyanmanı dileyerek odanın içinde dolaşmaya başlıyorum. Tak, tak, tak, tak, tak, tak, tak, tak. Her ses bir adım. Sekiz adım. Tak, tak, tak, tak, tak, tak, geri dönüş. Sekiz, değil, altı adım. Elbette yine aynı çizgi üzerinde yürüyorum, ama bu kez çizginin bitimine iki adım kala sandalyeme oturuyorum.

Sen şimdi bir havuzun kenarında uyuyorsun. Tanrım! Odayı sular basıyor. Sular hızla yükseliyor. Bu dev çeşmeyi kim kapayabilir? Sana sesleniyorum, duymuyorsun. Duymuyorsun ki, uyku rahatlığıyla olduğun yerde dönüyorsun. Şimdi sırtüstü yatıyorsun. Hâlâ duymuyorsun beni.

Kapıda bir arkadaşım beliriyor. Sırtında kanatları var. Ya Norveç'ten buraya uçarak gelmiş ya da ölüp melek olmuş. Melek erkek arkadaşım tablonun içindeki beni görüyor. Ona seni uyandırmasını işaret ediyorum, o da bana masanın üzerindeki öykülerimi... Yazdıklarımı kurtarmak istiyor. Kâğıtlar ıslanır da bütün yazdıklarım silinirse onları tekrar yazamam. Ben düşlerimi yitirmeye razıyım, yeter ki sen boğulma.

Melek misin, şeytan mı, yazının ne önemi var; ne olur uyandır onu...

Masanın üzerindeki kâğıtlara doğru ilerlerken meleğin kanatları sana değiyor ve sen irkilerek uyanıyorsun. Ne mutlu, sen uyanıyorsun. Onun ellerini sıkıyor, teşekkür ediyorsun. Tablonun içindeki ben bağırıp duruyorum. Sen kuvvetli kulaçlarınla ilerleyip odadan çıkıyorsun. Ben kırmızı sarmaşıklı

odanın içinde kalıyorum. Işıklı pencere kara bir delik gibi, güneş batmış. Oda bu ışıkta çok güzel, ama ben mutsuzum.

Ne taze meyveler, ne duvarlarda yükselen sarmaşık, kimse mutsuzluğumdan çözemez beni.

Arkadaşım, melek erkek arkadaşım, kanatlarıyla yüzerek yanıma yaklaşıyor. Bir elinde öykülerim var. Onları kurtarmış.

“Yaptığını beğendin mi?” diyorum ona.

Duymuyor ki beni. Budistler gibi gülümsüyor yüzüme. Öyküleri masanın üzerine koyup, başlıyorum ağlamaya. Her gözyaşı kâğıtların üzerinde büyüyor. Bütün düşlerim giderek gri bir karaltıya dönüşüyor. Sana gördüğüm düşü anlatıyorum, gülüyorsun. Telefonda duyduğum sesinle gülen yüzünü hayal ediyorum. Ben seni görmek istiyorum.

Senden, “Ne zaman?” yanıtını alıyorum.

“Bugün olabilir.”

“Bugün ne zaman?”

“Bugün ne zaman, şimdi saat kaç?”

“Saat on iki.”

“Saat üçte.”

Vapurun alt tarafına, denize yakın yere oturuyorum. Yanımda oturan kadın hıçkırarak ağlıyor. Kısa deniz yolculuğu bittiğinde ona, “Hayat bu!” diyeceğim, daha fena ağlamaya başlayacak.

Şimdi vapurumuz kocaman dalgalar oluşturarak ilerliyor. Limana varıyoruz. Uzunca beton bir yol, kenarında yosunlu kayalar, beton yol boyunca sıralanmış martılar, karabataklar,

deniz kuşları... Tünemiş olanlar dev dalgaların kayaları yalamasıyla birlikte uçuveriyorlar. Devrilen domino taşları gibi.

İki elimle şapkamı tutuyorum. Belki de şapkam değil, ben uçacağım. En ucuz çiçekler buradaki iskele meydanında. Çiçekçi kadın, “Sana bakmaktan çiçeklere bakamıyorum, yaratan güzelliğini bağışlasın,” diyor.

Ben güzelim.

Saat üçe dört dakika kala kilisenin sokağına giriyorum. Zili çalıyorum, kapı açılmıyor. Çok korkuyorum. Mutluluğun sınırları bitti. Başımı umutsuzca öne eğmiş, derin bir çukura düşerken sen kapıda beliriyorsun. Elbette gülümsüyorum. Keçi sakal bıraktığını bir arkadaşımdan duymuştum. Kötü olacağını düşünmüştüm, ama gözlerin aynı.

Merdivenlerden çıkıyoruz, sen öndesin. Hatta basamakları ikişer ikişer çıkıyorsun. Sana, “Çiçekleri buradan atayım, yakala,” diyorum, gülüyorsun. Eskisi gibi değilsin.

Senin evin en üst katta. Kapı kenarında saksı saksı çiçekler var, ama senin değillermiş. 22’şer taneden, kırk dört delikli çizmemin bağcıklarını çözüyorum. Sonra da çiçek dallarını saran makara iplerini. Çiçekten çok bir öbek kereviz yaprağı yığılıyor önüme.

Birazdan, “Bahar geldi,” diyeceksin. Ben de söylediğini doğrulamak için frezelerin hep nisanda açtığını, oysa şimdi şubatta olduğumuzu söyleyeceğim.

Karşılıklı oturuyoruz (masada). Eskiden benimle hiç konuşmadığını, söze, “Evet, seni dinliyorum,” diye başladığını düşününce beni bağışladığını düşünüyorum. Hep

düşünüyorum... Bazen yüzüne bakıyorum. Dınnnnnn, dınnnnn, ne kadar gerginiz.

Çay içiyoruz. Ben limonlu tercih ediyorum. Ölen dedenin ve babanın (hayatta) fotoğraflarını gösteriyorsun. Deden bir fotoğrafında sakin ve huzurlu görünüyor.

Oysa sen, "Aksiydi," diyorsun ve esas ruh halini yansıtan küçük fotoğrafını gösteriyorsun.

"Seni sever miydi?" diyorum.

Sen bir yanlış yapmışsın oysa. Ondan sonra aranızdaki ılık nehir buz tutmuş.

Şimdi de okyanusta bir adaya gitmek istediğimi söylüyorum. O adada doğup büyüyen, ülke ülke gezen, şimdi burada yaşayan arkadaşımı anlatıyorum. "Onun adasında, gülünce bembeyaz dişleri görünen insanlar var," diyorum. "Kafamızdaki cennet işte orası." Sen o memleketin yemeklerinin güzel olmadığını söylüyorsun. Meyve yiyebileceğimizi (ve balık) unutuyorsun.

Yanıtın:

"Balık, evet, ama orada meyve yoktur."

Çok yanıldınız. O ada tropik bir adadır.

"Nerede bu ada?"

Bir sürü ülke sayıyorum. Elbette kafan karışıyor. Bu ada bütün kıtalara yakın ve komşu gibi görünüyor.

Kocaman bir dünya atlası çıkarıyorsun. O adayı elimle koymuş gibi buluyorum. Adanın adını yanlış söylediğim için beni uyarıyorsun. Oysa bu ada bir Fransız sömürgesiymiş, adı İngilizce olarak değil de Fransızca olarak söylenmeliymiş.

O adaya birlikte gidebiliriz. Bunu hayal edebilirim. Adaya hangi ülkeler üzerinden ve en ucuz nasıl gidebileceğimizi hesaplıyoruz. Ardından bana renkli çizgi roman dergilerini gösteriyorsun. Hepsi Fransızca. Fransızca bilmiyorum, ama bana bu dilde bir şeyler anlatılması hoşuma gidiyor. Bunu senden istemiyorum, yapmayacağını biliyorum.

Saat tıkır tıkır ilerliyor. Her yarım saatte bir tiz bir gong sesi duyuluyor. Gonglu bir saatin yok. Ya yan dairede ya da alt dairede bu saat. Gonglu saatler, belirtgeçler. Her şeyin geçmiş oluşunun, yalnızlığın, belki tek başına olmanın verdiği dinginliğin belirtgeçleri. Sen hiç saat kullanmıyorsun, öyle değil mi?

Üşüyorum. Elektrikli ısıtıcıyı çalıştırıyorsun. Suni sıcaklık. Daha çok üşüyorum. Bir gövdenin sıcaklığına kıvrılmak istiyorum. Bunu bana vermeyeceksin. Uykum var. Uyursam, hayatım boyunca senin yanında olamayacağımı, gövdenin sıcaklığına olan ihtiyacımı unutacağım.

Odanın köşesindeki kanepeye uzanıyorum. Sırtım sana dönük, içerisi loş. Üzerime battaniye örtüyorsun.

Uykuya dalmak üzereyken senin soluk alıp verişini duyuyorum. O zaman da karşılıklı oturmuş yemek yerken, yan yana dururken, yüzüne bakarken hissettiğim şeyi düşünüyorum sessizliğimde ve huzurunda olmak ne güzel. Bütün bu yazdıklarım o âna ve tabii ki sana adanmıştır. Beni daha iyi ve güzel yapan sana, aramızdaki köprüleri sessizce yaksak bile sırtıma bir çift kanat konduran tutkuna...

Yazarın notu: Öyküdeki kahraman o uykudan hiç uyanmamış, fiziksel bir ölüm yaşamıştır. Mutluluğun ve

huzurun yarattığı şoka bedeni dayanamamıştır. Artan kan basıncı beyninde tahribat yapmış ve fiziksel ölüm gerçekleşmiştir.

Ters Akan Deniz

Hayır! Yazar yalan söylüyor. O uykudan uyandım ve evime döndüm. Muhteşem çizmelerimin 36'ncı bağcığını bağlarken bana, karşıya mı geçeceğimi, evet yanıtını aldıktan sonra da taksiyle mi gideceğimi sordu. Evet, şimdi yazara değil de ben kahramana inanıyorsanız, öykümün ikinci bölümünü anlatıyorum (Taksiye binişimden sonrasını):

Taksiye bindiğimde radyoda King Crimson'ın *Lizzard*'ı çalıyordu. Ya da ben öyle duyuyordum. Senin o şarkıdaki Prens Rupert olduğunu düşünen benim için bu ne büyük bir rastlantıydı –ya da ben öyle olduğunu düşünüyordum– bilemezsin. Eve geldiğimde seni yemeğe davet etmeye çoktan karar vermiştim. Kısa bir telefon konuşmasında davetimi ilettim. Olabilirdi. Bayramda bir dağ köyüne gideceğini sanıyordum. Vazgeçtiğinden haberim yoktu. İyi ki sormuşum:

"Bayramda şehirde misin?" diye.

Ben ve sevdiğim bütün insanlar da o bayram şehirde kalma kararı almışlardı. Eve taze meyveler, çiçekler, tütsüler, kokulu çaylar alışım bayram için değildi. Her şey sen geleceksin diye düzenlenecek küçük törenin hazırlığıydı. Seni beklediğim günler boyunca yeryüzünde çok güzel bir ışık vardı. Her sabah erkenden uyandım. Yarım bıraktığım bütün kitapları okudum. Bulaşıkları zamanında yıkadım. Evi her gün havalandırdım.

Hangi müziği dinleyeceğimizi... Bütün bir gün dans edebilecek kadar mutluydum.

Ve senin geleceğin gün:

Bütün hazırlıklar tahmini yemek saatinden üç buçuk saat öncesinde hazırdı. Tören giysilerimi giyip düşümde tablonun içinde yürüdüğüm gibi odanın içinde dolaşıp durdum. Gelmeyebileceğini hiç düşünmedim. Sözünde durduğunu bilirim. Kapı çalınınca içimden beşe kadar sayıp otomatiğe bastım. (On'a kadar saymaya sabrım yetmedi.)

Şimdi Prens Rupert cam gözyaşlarını akıtmakta:

Mis kokulu safran rengi gözyaşlarını...

Prens Rupert'in uyanışını anlatan şarkıyı: *Lizzard*'ı söylüyorum (içimden mırıldanarak). Biliyorum, sen Prens Rupert'sin, buluşmamız kutsal bir uyanış. Şimdi merak ettiğim, asansörden üçüncü mü, yoksa ikinci katta mı ineceğin? Ama sen Prens Rupert'sin, asansörü değil, merdiveni tercih edersin. Keçisakalını kesmiş, saçlarını kısaltmışsın. Ne güzelsin. Sen güzelsin. Seni bugüne kadar beklemek de güzeldi.

"Hoş geldin."

Acaba sana hoş geldin derken yüzümdeki mimik aynanın önünde çalıştığım gibi mi?

Başını sağa çeviriyorsun (ayakkabılarının bağcıklarını çözerken). Filmlerdeki hayati sahneler gibi. Fonda ağır bir müziğin duyulduğu, kamera hareketinin yavaşladığı. Gördün ve fark ettin. O adamın, Barcelonalı gitar sanatçısının posterini gördün. Sana benzediğini fark ettin. Elbette bu klasik gitar sanatçısının posterini çok sevdiğimden değil, sana benzediği

için duvara astım. Yatak odamın kapısı açık olduğunda yattığım yerden onu görebiliyorum. Bu da tıpkı uyandığımda, uyumak üzereyken, uyku arası seni görmek gibi bir şey. Başkalarıyla sevişirken mutlaka yatak odamın kapısını kapıyorum. Barcelona doğumlu bir gitar sanatçısı, 1892 Torres el yapısı gitarıyla çalmakta. Yıldızı, Londra Festival Orkestrası eşliğinde Rodrigo'nun "*Aranjuez*" konçertosunu çaldığında parlamış.

Bu kutsal buluşmaya geldiğin için pişman değilsin. Sadece bir tutku olduğunu bilmek seni korkutuyor. Hiç konuşmuyorsun. Ben sana bir şeyler anlatıyorum, ama ne kadar tutuk olduğumun farkındasın. Dikkatli bakmadığın için gözlerimin içinden geçen balık sürülerini de göremiyorsun. Bir keresinde babam dövmüştü beni. Yoo, hiç canım yanmamıştı. Başkalarıyla hiç böyle değilim. Biliyorum, senin bütün dengelerini altüst ediyorum.

Yemek yiyoruz. Tavuğun (salçalı) üzerindeki bütün maydanozları tabağının kenarına ayırıyorsun. Ben maydanoz yemezlik etmem, ama maymunlar gibi senin yaptığını yapıyorum. Gözlerin odadaki eşyalara, mobilyalara takılıyor. Hepsini yakalıyor, usta bir rehber tavrıyla sana anlatıyorum:

Aslında o benim portrem. İlginç olan iki arkadaşım tarafından yapılmış olması. Birincisi yani şu kahverengi konturlarla tablo klasik çizgiler taşıyordu. İkinci arkadaşım aynı zamanda çerçeveyi yapan resmi çok boş buldu. Saçlarımın arasına ölü melek balıkları yapıştırdı, yüzüme, gözlerime renkler, çizgiler kondurdu.

O bir sinek sarayı. Ne güzel bir ad değil mi?

O gülleri ben kuruttum. Kimse bu kadar başarılı gül kurutamaz.

Çocukluk fotoğraflarım. Sağdaki annem. Ben daha çok babama benziyorum herhalde.

Şimdi koltuğun iki ucunda oturuyoruz. Göz ucuyla sana bakıyorum. Sigarandan ne kadar derin nefes çekiyorsun? Sana arkamızdaki duvarda bir pencere olması durumunda denizi görebileceğimizi söylemek istiyorum. Birden, neden bilmem, bu yaz şehirde büyük bir depremin olacağını anlatmaya kalkışıyorum. Bu konuda valiliğin gizli raporu varmış. En büyük can kaybı bu bölgede bekleniyormuş. Yüzyıllar önceki gibi deprem, deniz merkezli olacak, dev dalgalar beş kilometre içeriye kadar girecekmiş.

Herkes acılarıyla, sevinçleriyle, mutluluklarıyla, avuntularıyla yaşarken, herkes yaşarken bu şehirde, bir gece şiddetli bir deprem olacak. Uyuyor ya da uyanık olacağız, sevişiyor ya da mastürbasyon yapıyor olacağız, bekliyor ya da kavuşmuş olacağız. Korkunç gürültü hepimizi irkiltecek. Yan odada uyuyan çocuklarımızı kucaklamak isteyeceğiz, yetişemeyeceğiz. Yanımızda olmayan eşimizi düşüneceğiz, kahrolacağız. Paralarımızı, mücevherlerimizi kurtarmaya çalışacağız da kasanın şifresini unutmuş olacağız. Koca bir şehir, meydanlarıyla, çıkmaz sokaklarıyla, yokuşlarıyla, şairleriyle, öykücüleriyle, romancılarıyla, editörleriyle, türkücüleriyle, musluk tamircileriyle, paparazzileriyle kaybolup gidecek.

O yaz gecesi yeryüzündeki eşim olarak yanımda yatıyor olacaksın. Uyanıp, “Susadım,” diyeceksin. Sana su getireceğim.

Ancak şişede su kalmadığı için klorlu musluk suyu içeceksin. Tekrar uykuya dalacağız. Sırtım sana dönük olacak, kucağında uyuyor gibi iki büklüm, kıvrılmış. İki elini göğsüme bastırmışken tutup parmaklarımı seveceksin. Mutlu olacağım. Şiddetli gürültüyü duyduğumuzda sana, “Korkma,” diyeceğim. “Korkma, birlikte öleceğiz.” Gitmek istediğini söylüyorsun. Kal demiyorum, kararlısın. Ayakkabılarının bağcıklarını eşit biçimde bağlarken sana benzeyen adama bakıyorsun. Merdivenden inerken arkandan bağırıyorum:

“Yakından sana hiç benzemiyordu!”

Pencereyi açıp belime kadar sarkıyorum. Korkma, birlikte öleceğiz dedik ya... Senin yokuşu tırmanışını izliyorum. Sen ters akan denizsin. Peygamberin asasıyla kendine yol açıp mucize yarattığı, firavunun boğulduğu ters akan deniz. Ben mucizene inanmış zavallı firavunum.